"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 49 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 4d. GRUODIS, (December), 1908 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Cholera iš naujo pradėjo siausti Peterburge ir tai šiuom kartu terp turtingesnių miesto gyventojų, nes neturtingus jau pirma pagriebė, kas iš tokių išliko, prie tų jau liga ne kimba. Kadangi dabar ji pradeda siausti terp turtingesniųjų, ne aplenkia nė biurokratų, tai galima manyti, kad valdžios dar energiškiau griebsis jos naikinimo.

Nepasisekimai Maskolijos karo su Japonija ir dabar dar išduoda jai negeistinus vaisius. Dėl tų nepasisekimų ir paskui užgimusios netvarkos viešpatystės viduriuose, tolymuose rytuose Maskolijos įtekmė nupuolė, iš ko pradeda naudotiesi kiti, ir tai toki, kurie pirma didelės rolės ne lošė, toki, kurie pirma ne dryso ant Maskolijos kelio stoti, toki, kurie nė ne bandė ieškoti kelių sumažinimui jos įtekmės, kuri Azijoj persvėrė įtekmę kitų tautų. Dabar yra jau visai kitaip.

Dabar antai Amerika su Japonija padarė gana svarbų sutarimą. Sitiedvi viešpatysti sutarė ginti savystovystę Chinų, ne duoti Europos viešpatystėms draskyti Chinų, grėbti vieną po kitam jiems prigulinčius žemės plotus; teipgi rupintiesi, kad Chinuose vaizba visų svetimų kraštų turėtų lygias teises.

Šitas sutarimas, jeigu kreipiasi ir prieš kitas Europos tautas, tai visgi jis kreipiasi labiausiai prieš Maskoliją. Pirma prieš ją stojo viena Japonija, dabar gi prie jos prisideda dar Amerika; taigi jau du stabdys godumą Maskolijos biurokratų. Ir Maskolija tyli. Seniau, jeigu stabdymui Maskolijos mierių butų bandę du susirišti, ji tuojaus butų gazdinusi karu jai bandančias pasipriešinti.

Chinus Maskolijos biurokratai laikė jau savo palaikais, kuriuos ji gelėsianti su laiku teipjau pasisavinti, kaip pasisavino vidurinės Azijos plotus. Prieš karą su Japonija maskoliškiejie pirkliai Chinuose elgėsi kaip namieje, ne paisė visai chiniškų valdžių. Dabar vienok jie galės turėti tik tokias jau tiesas, kaip ir kiti, turės su kitais konkurenciją varyti ir žinoma, jos išlaikyti negalės. Ir dabar Maskolija tyli, nė ne bando protestuoti prieš sutarimą Amerikos su Japonija. Mat tuščio protesto ne labai kas bijosi, o jo parėmimui truksta Maskolijai reikalingų pajiegų. Teisybė, Maskolijos pajiegos ne sumažėjo, bet japoniečiai parodė tikrą tų pajiegų vertę ir per tai prieš Maskoliją paliovė drebėję tie, kurie pirma jos bijojo, nedreba jau prieš ją net teip silpna svętur tauta kaip Amerika ir ta susirišo stabdymui Maskolijos mierių Chinuose su jos pergalėtoja Japonija. Pyktiesi su Amerika ir Japonija už Chinus dabar Maskolijai neparanku, nes jeigu piktumas privestu iki karui, ir dabar jį Maskolija galėtų pralošti. Karą su Amerika, nors jos žemės kariumenė menkutė ir su Japonija atseitų vesti ant jurių, o Maskolijos laivynas žuvo po Cušima ir Port Arthuru. Todėl turi tylėti, kad ir dantis sukandus. Prieš karą su Japonija, kada visi Maskolijos bijojo, buvo visai kitaip: pakakdavo Maskolijos žodžio, dabar jos žodžiai politikoj ne daug sveria, ir svers ne daug teip ilgai, kol viešpatystės viduriuose ne įsiviešpataus geresnė tvarka, o ji gali įsiviešpatauti vien suteikiant laisvę žmonėms, jiems patiems paliekant rupestį apie savo reikalus; tik panaikinant sudemoralizuotų biurokratų ir caro sauvalią.

Iki šiol vienok nė pats caras, nė jo tarnai dar negali suprasti, kad tik suteikiant gyventojams laisvę galima Maskoliją sudrutinti, kitaip tas milžinas stovintis ant molinių kojų, gali sugriuti visai!

Šiuom kartu vienok Amerika dar parodė, jog ji ne nori su Maskolija pyktiesi, nes pirm sutarimo, jos ambasadorius Peterburge suteikė Maskolijos užrubežinių reikalų ministeriui Izvolskiui kopiją traktato terp Amerikos ir Japonijos rengiamo ir tik gavęs užtikrinimą, kad Maskolija nieko prieš tokį sutarimą neturi, persiuntė jį Washingtonan pasirašymui.

Mat Amerikai ne paranku be tikros sau naudos pyktiesi su Maskolija nes nepaisant dabartinio sutarimo, su Japonija ji turi dar daug kitų svarbių nesutikimų, kuriuos išrišti gal atseiti ginklams pavesti. Tąsyk Maskolija galėtų Amerikai padėti, kaip ji dabar caro valdžiai padeda gaudyti Amerikoj pasislėpusius maskoliškus revoliucijonierius.

ANGLIJA.

Londono laikraštis "Pall Mall Gazette" praneša, jog terp Anglijos ir Holandijos neužilgio bus padarytas sutarimas, prie kurio pristos ir kitos su Anglija susirišusios ir susidraugavusios Europos viešpatystės. Sulyg to sutarimo, prie jo prisidėjusios viešpatystės apsiima ginti čielybę Holandijos ir jos valdybų.

Sutarimas toks ištikro labai svarbus. Holandija maža viešpatystė, o tykojančių griebti ypač jos turtingas ir dideles valdybas yra daug. Net jeigu sukiltų gyventojai jos valdybų, Holandijai sunku but sukilimus suvaldyti, nes valdybose jai nelabai prilankių gyventojų yra dešimtį kartų daugiau negu gyventojų pačioj Holandijoj.

Terp norinčių visą Holandiją su jos valdyboms paglemžti pirmose eilėse stovi Vokietija; prie tykojančių jos valdybų pietinėj Azijoj galima ir Ameriką priskaityti, nes dideles Holandijos valdybos yra prie Filipinų salų ir tai už Filipinus turtingesnės. Taigi laikraščio "Pall Mall Gazete" minavojamas sutarimas kreiptusi pirmiausiai prieš Vokietiją. Jeigu prie sutarimo prisidėtų su Anglija dabar susidraugavusios viešpatystės, taigi Prancuzija, Maskolija ir Japonija, norintiems ar tai visą Holandiją, ar vien jos valdybų dalį paglemžti atseitų savo mierių išsižadėti.

Pereitą sanvaitę lordų bute, garsus burų pergalėtojas lordas Roberts išgazdino anglijonus apreikšdamas, jog Anglija, turėdama tik tiek žemės kareivių kaip dabar, ne gali nuo vokiečių įsiveržimo atsiginti. Iki šiol Anglija, budama ant salų, turėdama tvirtesnį laivyną negu dviejų kitų kokių nors viešpatysčių, manė, kad atsigynimui laivyno pakanka; todėl rupinosi vien jo dauginimu. Tuom tarpu lordas Roberts apreiškė, jog Vokietija, turėdama savo nuostuose pakaktinai pervežimo garlaivių, į 8 dienas gali surinkti ir pergabenti Anglijon pusę milijono kareivių, prieš kuriuos Anglija galėtų tik pusę to skaitliaus pastatyti. Vokiečiai, užėmę uostus, perkirstų privežimą Anglijon maisto produktų ir Anglija turėtų pasiduoti. Lordas Roberts apreiškė, jog pasekmingam atsigynimui laivyno ne pakanka, bet Anglija, vietoj turėti vos 200-000 žemės kareivių, turi jų turėti mažiausiai milijoną. Juk Vokietija arba Prancuzija gali karan stumti po 4 milijonus kareivių.

HAYTI.

Vidurinėj Amerikoj, netoli prigulinčios Jungtinėms valstijoms salos Porto Rico yra gana didelė sala Hayti arba San Domingo. Čia yra dvi, didesnėj dalyj negrų apgyventos neprigulmingos respublikos — Hayti ir San Domingo. Jose revoliucijos beveik niekada nesiliauja. Pernai kilo revoliucija respublikoj San Domingo, bet į ją įsikišo Jungtinės Valstijos ir įvedė tvarką, paėmė net iždą į savo rankas. Dabar vienok ir negrams respublikos Hayti nusibodo ramiai sėdėti. Čia kilo revoliucija prieš pernai išrinkto prezidento Nord Alexis valdžią.

Revoliuciją pakėlė jenerolas Simon ir šiuom kartu jam sekasi gerai, jis jau keliuose mušiuose sumušė prieš jį išsiųstą prezidento kariumenę. Daug rando kareivių pereina į revoliucijonierių pusę. Revoliucijonieriai užėmė svarbes tvirtoves Miragogue ir Petit Grave. Jų rankose yra ir tiltai ant kelių vedančių į respublikos sostapilį Port Au Prince. Didelės revoliucijonierių pajiegos jau prisiartino prie Port Au Prince. Gynimui miesto prezidentas mažai turi kareivių, nes didesnė dalis kareivių, po nepasekmingam mušiui išbėgiojo, dalis gi perėjo į revoliucijonierių pusę. Svetimų kraštų ambasadoriai kalbina prezidentą pasislėpti ant stovinčių uoste kariškų laivų, bet iki šiol jis nenori pasiduoti, nes jam prasišalinus, revoliucijonieriai galutinai paimtų viršų.

Svetimų kraštų ambasadoriai pareikalavo atsiuntimo kariškų laivų; atkako jau vienas prancuziškas laivas.

PRANCUZIJA.

Prancuzijon iškeliavo garsus prezidentas Venezuelės, Castro. Jis mat serga ir daktarai mieste Bordeaux turi operaciją daryti. Kadangi jis įžeidė Prancuzijos ambasadorių ir užtai kilo dideli nesutikimai Venezuelės su Prancuzija, tai dabar Prancuzijos randas svarstė, ar leisti Castro Prancuzijon. Nutarta vienok nestabdyti jam kelionės pas daktarus į Bordeaux; jeigu gi jis per Prancuziją norėtų Vokietijon važiuoti, tai leisti jam keliauti nuo Bordeaux į Šveicariją. Į Paryžių vienok nutarta Castro neleisti. Castro vienok, išvažiuodamas išsitarė, jog atkakęs Prancuzijon, jis nori su jos randu užmegsti tarybas ir užganėdinti Prancuziją, išpildyti visus jos reikalavimus.

BALKANŲ PUSSALIS.

Tarybos terp Turkijos ir Bulgarijos reikaluose užganėdinimo Turkijos dėl pasigarsinimo Bulgarijos neprigulminga vėl likosi pertrauktos. Turkija atmetė pasiulytą kaipo atlyginimą jai pinigų sumą, nes ją laiko per maža.

Nesutikimai terp Serbijos ir Austrijos neišdilo. Serbijos karalius, reikalaujant svetimų kraštų ambasadoriams, pažadėjo paleisti po ginklu sušauktus rezervos kareivius, bet tas pažadėjimas ne ką sveria. Paleisti kareiviai Austrijos užimtoj Bosnijoj dar greičiau gali maišatį sukelti negu tarnaudami kariumenėj.

Montenegro kunigaikštystė ginkluoja visas kalnų viršunes priešais Austrijai prigulinti portą Cattaro.

Tuom tarpu Austrijoj pačioj nėra ramumo. Vokiečiai, lyg tyčia, erzina slavus ir italijonus ir tokiu budu silpnina Austriją. Pereitą sanvaitę Pragoj vėl buvo smarkios muštynės terp čekų ir vokiečių.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus mokslo apskričio globėjas įkurė, be komisijos, kuri turi rupinties vaikų prižiurėjimu už mokyklų sienų, dar kitą komisiją, kuri turės rupinties doros pakėlimu tarp mokinių ir įrengimu jiems naudingų pasilinksminimų. Ši antroji komisija susitvėrė iš įvairių mokyklų vedėjų ir miesto galvos.

Informacijos biuras prie Vilniaus moterų teisių sulyginimo draugijos kreipėsi į visas Vilniaus ir kitų miestų profesijonalines (amatų) mokyklas, į amato dirbtuves, sankrovas, aptiekas su užklausimu, ar yra į jas priimamos moterįs pasimokymui ir kokiomis išlygomis.

"Žarijos" buvusios redaktorės Onos Sechtelytės liepta Vilniaus mesto policijai surasti. Ji kaltinama sulyg 1535, p. II.

J. Montvilo paišymo mokykloje ketinama nuo lapkričio 1 d. pradėti mokyti dainuoti chore ir griežti ant visokių muzikos instrumentų. Muzikos skyrius vedėjas bus L. M. Rogovskis, atkviestas iš Varšavos. Ant vargonų mokys skambyti Š-to Jono bažnyčios vargonininkas J. Lesnievskis.

"Naša Niva" rašo, kad už dalyvavimą mokytojų sąjungoje Minsko teismo rumai pasmerkė 3 metams kalėjiman gabų baltarusių poetą-mokytoją Jokubą Kolasą.

Spalių 20 d. atvyko Vilniun Suvalkų prekybos mokyklos mokiniai su savo keturiais mokytojais pasižinti su musų miestu. Per kelias dienas lankė jauni svečiai visas musų miesto įdomesniasias vietas.

Gelžkelio tarnaujančių bylą dėlei streiko bus nagrinėjama Vilniaus teismo rumų lapkričio 25 d. Kaltinamuosius gįs advokatai Gruzenbergas ir v. dumos astovas Maklakovas. Tas paskutinis pažadėjo ginti bet su tokia išlyga: jei v. dumoje ne bus teismo laiku svarstomas žemės klausimas, nes tuomet jis atvykti negalės.

Spalių 14 d. įvyko Vilniaus daržininkų draugovės posėdis. Ypatingai tame posėdyje buvo svarstomi du klausimu: 1) M. Kvintos —apėmimas valdyti daržininkų sankrovą, 2) įkurimas Vilniuje daržininkų mokyklos. Tą paskutinį užmanymą įnešė daržininkas Paulavičia ir visas susirinkimas pritarė, suprazdamas kokią didelę naudą to užmanymo įvykimas suteiktų visai šaliai.

Policija jieško buvusios "Žarijos" redaktorės Onos Šechtelytės.

Policijos vyriausybė įsakė gubernatoriams, kad nebeduotų daugiau leidimų steigti miesteliuose ir sodžiuose knygynus (skaityklas).

Girdėjome, buk Vilniaus gubernijos mokyklų direktorius vienam jieškančiam vietos lietuviui mokytojui stačiai pasakė, jog yra "zakonas", sulyg kurio lietuviai-katalikai nebegali mokytojauti Vilniaus gubernijoj. Kauno gi direktorius tam pačiam mokytojui pasakė, kad jis dar apie tokį "zakoną" nežinąs.

Per Liepojų, kaip žinoma, labai daug žmonių Amerikon išeina. Jie paprastai gauna nuo savo policijos paliudijimus, kad jiems nedraudžiama eiti užsienin; tą liudijimą jie paduodavo laivų kompanijai, kuri jiems greit išgaudavo užsieninį "gubernską" pasportą. Dabar Vilniaus policija susekė, kad vienos tokios kompanijos, vadinamosios "Knie Falk ir Co", agentas Gordonas daug neteisingų pasportų išduodavęs, už ką, žinoma, imdavęs gerus kyšius net ir po 100 rublių nuo pasporto. Kaip spėjama, per trejus metus Gordonas už neteisingus pasportus surinkęs apie pusantro milijono rublių. Jis darbavosi, žinoma, ne vienas, bet su tam tikra savo kompanija. Prie tos kompanijos buk prigulėję ir kai kurie Vilniaus policijos antstoliai. Kai kuriuos jųjų jau pavarė nuo tarnystės. Gordonas suimtas ir kalėjime sėdi.

Greitu laiku Vilniuje atsidarys privatinis ligonbutis daktarų: Matulaičio, Domaševičiaus, Burbytės, Ansaučiaus, Jablonovskio, Šalevičiaus, Adamavičiaus, Sumoroko, Šepskio, Safarevičiaus — ir dantyščių: Putvinskaitės ir Gimbutaitės. Ligonbutyje daktarai priims ligonius visokiomis ligoms sergančius. Už patarimą ir receptą bus imama po 40 kap. Ligonbutyje bus galima ir ant vietos gydyties, nes bus lovos salėse ir atskiruose kambarėliuose. Daktarai ir naktimis dažiurės taip, kad kiekvieną valandą galima bus daktaras iš namo pasikviesti prie ligonio. Ligonbutis bus ant šv. Jurgio prospekto, namuose No. 22.

SKANDALAS VILNIAUS VISŲ ŠVENTŲ BAŽNYČIOJE.

Mišia buvo giedamoji. Po mišios dalis žmonių išėjo, pasiliko tik lietuviai ir kuopelė lenkių (apie 20) ir jų tarpe trejetas vyriškių, susimetusių netoli sėdynių, kairėj pusėj. Pamokslininkui kun. Kraujeliui, lietuviškai paskaičius evangeliją, pagiedota buvo, kaip ir kitose bažnyčiose buvo daroma, "O Dieve Tėve". Tada ir anoji lenkių kuopelė pradėjo šaukti kaszin kokią lenkišką giesmę. Tai išgirdę lietuviai tuoj sustojo ir leido vienoms lenkėms užbaigti punktą. Nurimus, pamokslininkas pradėjo lietuvišką pamokslą. Neilgai trukus, lenkės vėl pradėjo giedoti. Pamokslininkas susilaikė ir atsiliepė lenkiškai, melzdamas jų Christaus vardu gerbti tą šventąją vietą ir nedaryti netvarkos; teisinos ne savo valia kalbąs iš tos sakyklos, kalbėsiąs lygiai ir lenkams. Kol kalbėjo lenkiškai, lenkės tylėjo; bet kaip tik pradėjo lietuviškai kalbėti, lenkės vėl ėmė giedoti, išpradžių "Zdrowas Marija"; ta pasirodė esanti persilpnos gaidos, tai pagriebė "Witaj Panno"; bet ir ta nebuvo garsesnė: stipras pamokslininko balsas vis dėlto buvo girdėti. Tada lenkės subliuvo garsiąją tautiškąją dainą ir taip varė iki galo. Tokiuo triukšmo sujudintas pamokslininkas vis dėlto ilgai dar traukė pamokslą, ragindamas žmones prie stiprybės tikėjime, prie kantrybės ir ramaus, kulturingo užsilaikymo Dievo namuose. Galą pamokslo visi lietuviai išklausė suklaupę; vieni tvarkos ardytojai tesmuksojo dainuodami.

Tuo tarpu zakristijoje ir koridoriuje buvo smarkiai agituojama, kaip pastebėta, visai kitų parapijų žmonių; ir skelbiama, jog dar sykį išgirdus lietuvišką pamokslą, kunigui busianti praskelta galva arba busiąs jis kiaušiniais apdrabstytas.

Lietuviai laikėsi padoriai. Nei vienas nesutrukdė, nei vienas iš bažnyčios neišėjo, kada tuoj po kun. Kraujalio sakyklon įlipo kun. Šiemaškevičius ir lenkiškai ėmė sakyti. Dainininkės nutilo. Kun. S. graudžiai iš sopančios širdies kalbėjo, kaip dvi broliškos tautos nesutelpą vienuose Dievo namuose. Žinau, sako, jog jųs trukšmą keliate per savo kalbos meilę; tai suprantu, nes ir pats esu toj kalboj išauklėtas. Bet toks savo kalbos gynimo budas nedoras; nemokama gerbti šventa vieta; dėl tautystės užmirštama tikėjimas. Taip elgties, kaip dabar pasielgėt, gyva gėda lenkams. Juk esąs kitokis budas nejsileisti lietuvių kalbos, kuri dar nežinia, ar bus įvesta ar ne, — tai siuntimas prašymų į vyskupijos Administratorių....

Pastebėta, jog didžiumos netvarką darančiųjų buta tos pačios bažnyčios kantorų (giedotojų).

("V-tis").

IŠ KAUNO.

Neseniai "Saulės" draugija išsiuntinėjo Lietuvos dvarininkams pakvietimą palaikyti ją pinigiškomis aukomis. Pasiuntė aukas: grovas Benediktas Tiškevičia (kaipo metinį mokestį) 100 rub.; M. Karpienė — 30 rub.; grovas P. Tiškevičia — 30 rub.; generolas Paškevičia — 25 rub.; P. Strumila — 10 rub.; A. Bialozoris — 10 rub.; K. Jančevskis — 10 rub.; K. Svionteckis — 5 rub.; S. Malinskis — 5 rub.; Malinskaitė — 5 rub.; generolas Bronišas — 5 rub.; Siaveila — 5 rub. ir Gastautas 5 rub.

Pro Varšavą keliauja Lietuvon Rymo archeologų draugijos narys G. Vetturi, siunčiamas į Kauno gub. tyrinėti piliakalniuose senovės rymiečių liekanų, kurios yra čia kai kuriose vietose randamos.

Susitvėręs tam tikras socijalinis komitetas (kun. K. Olšauskis, kun. J. Bikinas, kun. A. Dambrauskas, kun. P. Januševičius, kun. K. Šaulys, mokyt. J. Vokietaitis mok. Damijonaitis, mokyt. T. Žilinskas, dakt. R. Šliupas, advok. P. Samajauskas ir p. A. Voitkevičius) sumanė padaryti Kaune eilę viešų paskaitų apie visuomenės mokslus inteligentams. Skaitymai prasidės sausio 15 d. 1908 m. ir tęsis ligi sausio 18 d. 1909 m. Ketinama skaityti šios lekcijos:

1) Kun. Bučys iš Peterburgo— apie "Katalikų bažnyčią ir socijalinį klausimą";

2) Kun. Matulevičius arba kun. Maculevičius (abu iš Peterburgo) — "trumpas išaiškinimas šių laikų socijalinio klausimo";

3) Kun. Matulevičius — "Miestų ir apskritai pramonijos darbininkų klausimas";

4) Kun. Matulevičius — "Krikščioniškoji mokslo teorija apie nuosavybės teisę";

5) Adv. Leonas arba A. Smetona — "Ekonomiškieji ukių reikalai";

6) Agron. Smilgevičius — "Agrariškiejie ukių reikalai";

7) Adv. Samajauskas — "Valstiečių legališkųjų teisių išaiškinimas";

8) Atstovas A. Bulota — "Sodžių ir ukių darbininkų klausimas";

9) M. Pečkauskaitė — "Doros pedagogija";

10) Mokyt. A. Vokietaitis — "Vaikų pradinis mokymas";

11) P. Mašiotas (iš Rygos) — "Suaugusiųjų pradinis mokymas ir švietimas";

12) Kun. Kaupas (jo referatą skaitys kun. Dambrauskas) — "Išeivystės klausimas";

13) Inž. Vitkauckas — "Ukininkų draugijų ir sąjungų organizacija svetur ir Lietuvoje";

14) D. Šidlauskis (iš Vilniaus) — "Vartotojų draugijos svetur ir Lietuvoje";

15) Ant. Smetona — "Kredito reikalai ir sutvarkymas, labiau smulkiojo";

16) Kun. Staugaitis — "Visuomeniškos labdarybės sutvarkymas";

17) Kun. Maculevičius—"Krikščioniškasis socijalinės tvarkos mokslas, arba krikščioniškoji demokratija pagal raštų Leono XIII".

Kaune prieš kelerius metus yra atidarytas fabrikas, kuriame dirba gelžkelio mašinas ir kitus daiktus. Nuo Naujų Metų tas fabrikas praplatinąs ir padidinąs savo veikimą, todėl reiksią daug naujų darbininkų. Lietuviams darbininkams atsirastų nauja darbo vieta. Moką už darbą neblogai.

("V.Ž.")

IŠ RADVILIŠKIO,
Panevėžio pav.

Prandžioje spalių mėnesio sodžiuje Augštalkuose ukininko Tamošiaus Meko namuose atsitiko didelė nelaimė: sudegė vaikas. Vakarę, kada tėvai buvo išėję prie galvijų, paliko grįčioje du mažu vaiku. Krosnyje kurinos ugnis. Vienas iš jų Povyliukas 4 metų, turi buti, šildės arti prie ugnies: jam užsidegė perkalinė šlebutė. Tėvas, praeidamas per kiemą, išgirdo vaiko rėksmą ir šoko į grįčią. Pradaręs duris, pamatė vaiką degantį su liepsna. Persigandęs nežinojo kas daryti, ir bežiurint šlebutė sudegė ant vaiko. Ant rytojaus vaikas pasimirė.

Algor.

("V. Ž.")

IŠ LINKUVOS,
Panevėžio pav.

Rugsėjo mėnesyj Pakruojaus antstolis, padaręs kratas dvare Trykomyse, suareštavo Oną Podžunaitę. Nors nieko pas ją nerado, bet tuojaus išvežė į Pakruoją, paskui — į Panevėžį ir iš ten pešėją nuvarė į Šiaulių kalėjimą, kur ji dabar ir sėdi. Ji kaltinama dėl prigulėjimo prie socijal-demokratų partijos kaipo iždininkas.

Tame pačiame laike, kada suėmė Oną Padžunaitę, antstolis norėjo suareštuoti sodžiuje Tryškomyse ukininką Pupį už prigulėjimą prie socijal-demokratų partijos, nors ir pas jį kratų laike nieko nerado. Tame laike Pupis pasislėpė. Bet kadangi policija jį nuolatai gaudė, tai pats nuvažiavo į Šiaulius ir atsidavė į žandarų rankas.

Algor.

("V. Ž.")

IŠ UKMERGĖS,
Kauno gub.

Spalių 6 d. atidarė mergaičių gimnaziją. Šįmet atidaryta tik 3 kliasos į kurias iš karto įstojo 46 mergaitės.

V.

("L. U.").

Ukmergėje jau metai kaip yra atidaryta vyrų gimnazija. Dabar spalių 6 d. atsidariusi ir mergaičių gimnazija. Šįmet atsidariusios tik 3 kliasos ir iškarto įstojusios 46 mergaitės.

("V-tis").

IŠ JURBARKO,
Kauno gub.

Jurbarke per atlaidus spalių 5 d., buvusi sutaisyta paroda visokių namų darbo pamargintų ir baltų audimų, taip pat gyvulių, paukščių; ypač buvę atvesta daug gražių arklių. Už kaikuriuos gražius išdirbinius ir gyvulius kunigaikštis Vasilčikovas davinėjo iš savęs ir iš vyriausybės paskirtas dovanas.

Tuo pačiu laiku Kauno "Daina" įtaisiusi Jurbarke lietuvių vakarą, per kurį buvę vaidinama dvi komediji: "Meisteris ir Gizelis" ir "Dėdė atvažiavo".

("V-tis").

Šiaurvakarinio krašto girių pirklių sąjungos valdyba pakėlė klausimą apie įrengimą Jurbarke uosto, kuriame galėtų žiemą stovėti plaukiantiejie Nemunu garlaiviai ir sieliai.

Tas klausimas yra dideliai svarbus girių pirkliams. Neturėdami jie uosto, žiemai besiartinant turi savo rąstus ir balkius už menkus pinigus pardavinėti ypač vokiečių pirkliams.

Vilniaus apskričio kelių valdyba labai užjaučia girių pirkliams, ir šiomis dienomis komisija, kurioje dalyvavo apskričio kelių valdybos nariai ir girių pirklių sąjungos atstovai, vadovaujant apskričio vyresniamjam valdininkui inžinieriui Gunevičiui, apžiurėjus Jurbarką, jieškojo tinkamos uostui vietos. Ties pat Jurbarku Nemuno upėję liko surasta tokia vieta. Vienam inžinieriui pavesta dabar padirbti tos vietos plianą ir išrokuoti, kiek prekiuos čia uosto įtaisymas. Smulkiai tas klausimas bus svarstomas girių pirklių suvažiavime, kurs bus spalių 28 d.

IŠ STULGIŲ,
Raseinių pav.

Musų žmoneliai, kaip sueina tarp savęs pasikalbėti, rodos jau nebebutų taip tamsųs, rodos yra ir susipratusių ir galinčių reikalus svarstyti. O kaip atsistoja ukio ratelyj prieš šviesiausias ponų akis, tai rodos, kad nėra tamsesnių, kaip musų stulgiškiai. Sueina į salę tartum į kokią bažnyčią, kur ponai Dievo žodį skelbia, jiems gi tik klausyti reikia. Jeigu katras prabyla žmonių pusę paturėdamas, tai ponai tuojau per dantis šnypščia: čiš, čiš, čiš", o žmonės tuojau ir vėl nutyla. Yra ir tokių nesusipratėlių, kurie ponams tik kalbėti padeda, nuolat tvirtindami: "taip, taip, ponuli, teisybę kalbi".

Stulgiuose yra statoma graži ir brangi muro bažnyčia. Klebonas jau seniai iš sakyklos pasakė, kad kaštuosianti 70 tukstančių rublių. Pamatas dar 1901 metais uždėtas, o šiame rudenį jau dės čerpinį stogą. Taigi, žinoma, dar daug reiks pinigų, o pas mus jų nėra. Per ukio ratelio sueigą rugsėjo 28 d. žmonės norėjo ponams pasiskųsti, kad kožnas valstietis mažas ar didelis jau yra užmokėjęs nuo dešimtinės po 3 rublius ir daug darbo padėjęs medžiagą vežant ir muryjant (darbininkų nesamdė, muryjo parapijonų darbininkais). Taigi žmonės norėjo, kad ir ponai duotų prie bažnyčios užbaigimo nors po 2 rubliu nuo dešimtinės. Užgirdę apie tai ponai pakėlė ratelyj didžiausį triukšmą: tik ir girdėjosi: "čiš, čiš, čiš", o kalbą tuojau apie ką kitą užvedė. Ponas Ivanavičius užklausė, ar gali smulkieji ukininkai gyventi be didžiųjų. Visi vienu balsu suriko: "ne, ne, ponuti, negali". Ponas Ivanavičius patvirtino, kad negali ir dar pagyrė Ivanaitį už protingą atsakymą. Tas gi gerėjosi ir didžiavosi, kad ponui gerai pataikė atsakyti.

Išėję iš ratelio ir pasitraukę nuo šviesių ponų akių, žmonės vėl įsidrąsino. Sutikę kleboną užsipuolė jį, kad jis prispirtų ponus prisidėti prie bažnyčios pataigimo. Bet klebonas už ponus užsistojo ir pasakė, kad ponai daugiau yra davę kaip žmonės. Žmonės už tokius klebono žodžius užpyko, žadėdami neklausyti klebono, pinigų neduoti ir prie darbo neiti, o ponų klaupkas iš bažnyčios laukan išmesti ir ponų bažnyčion visai neleis-

sti. Čia ponų nebuvo, kad šnibždėti "čiš, čiš, čiš", tai žmonės drąsiai rėkavo: "taip padarysime, taip, tai!"

Stulgiškis.

("L. U.").

IŠ SKAUDVILĖS,
Raseinių pav.

Spalių 5 d. Kavadonių seniunijos valstiečiai susirinko į valsčiaus raštinę apsvarstyti, ką daryti su magazinu, kuriame yra nuo senų metų grudai supilti ir daug javų truksta. Kaip valstiečiams kokį metą pritrukdavo javų duonai ar sėklai, tai nuvažiuodavo į magaziną ir paimdavo, o rudenyj turėjo sugrąžinti. Imti iš magazino galėjo tik tie, kurie prie jo prigulėjo. Tankiai atsitikdavo, kad gaudavo javus ir visai neprigulintiejie, o tai bajorai ir dvarponiai. Jie prisimeilindavo prie turtingesniųjų valstiečių ir tie išimdavo javus savo vardu ir jiems duodavo. Žinoma, paskui jeigu bajoro mylista nori, tai sugrąžina, o jeigu ne, tai ir žuva, o katras ir norėtų sugrąžinti, bet taip nuplikęs, kad neturi iš ko. Dėl taip išduotų grudų kįlo dideli ginčai tarp valstiečių, bet šiaip taip susitaikino ir visi nutarė magaziną panaikinti, o vieton grudų pinigais sudėti 1348 rub. 50 kap. Kiekvienam valstiečiui išpuolė užmokėti 1 rub. 45 kap. nuo dešimtinės. Grudus išdalino tarp savęs, o namą, kur buvo magazinas, nutarė parduoti. Valstietis A. Trakšelis prikalbinėjo valstiečius, kad tą namą paaukautų įtaisymui mokyklos, bet nebuvo kam to užmanymo paturėti. Nelabai puola musų žmonės prie apšvietimo. Čia yra liaudies mokykla valstiečių lėšomis užlaikoma. Mokytojas dabar yra vienas — rusas, buvo jo pagelbininkas lietuvis, bet turėjo išvažiuoti, nes labai mažai jam algos mokėjo. Rusas gauna 40 rub. mėnesyj, o lietuvis gaudavo 25 rub. Lietuviškoms knygoms valsčiaus rinktiniai paskyrė 30 rub., o reikia daug daugiau (apie 300 rub.). Neturėdamas iš ko gyventi ir iš ko vaikus mokinti mokytojas lietuvis turėjo išvažiuoti. Į jo vietą žada perkelti rusą.

Skaudvilių valstietis.

("L. U.").

IŠ SVĖDASŲ,
Ukmergės pav.

Sliepciškio sodžiuje girti pusberniai basliais bandėsi savo nugaras. Prie tokių atsitikimų niekad netruksta žiurėtojų, žinoma, iš vaikų; tad ir čionai jų buvo. Vienam iš tų žiurėtojų, Liudviko Semėno sunui, bežiopsant, teko basliu per galvą taip smagiai, kad parkrito ant vietos; truputį atsigavęs, bepragyvenęs keletą dienų, pasimirė. Kitas toks atsitikimas buvo su Juodonių girtuokliais, grįžtančiais iš Kamajų mugės. Juodonių sodžiaus ukininkas Kilas ir Juodonių Gr-nas Kamajuose gerokai įsišnapsavo. Grįždami keliu, kaskin ko susipykę susipešė. Kilo buta apsukresnio; jis savo apsukrumu taip apsisuko, kad Gr-nas persikėlė amžinumon, o patsai K. atsitupė cypėn.

Artimasai.

("V-tis").

IŠ SUBAČIAUS,
Ukmergės pavieto.

Subačiaus stotyje labai serga "skarlatina" daugiausia maži vaikai; keturi jau pasimirė. Pavojus graso apylinkei, o neturime arti gero daktaro. Užėjus nelaimei, reikia šaukties už trijų mylių iš Panevėžio ar Kupiškio, o tai brangiai atseina. Prisieina vargdieniams vaikai marinti be daktaro pagelbos.

Subačiaus mokytojas p. Jonas Dragunevičius iškeltas į Kedainius. Kaip spėjama, tai darbas išdavikės, kuri jį įskundusi direkcijai. Kaip girdėti, Subačiun atsikelsiąs Palevėnės mokytojas, taip pat lietuvis.

Gaila mums, subatėnams, mokytojo, kurs taip gražiai mokė musų vaikelius lietuvių kalbos ir gramatikos!

Pavasario vėjas.

("V-tis").

IŠ ČYPĖNŲ,
Panevėžio pav.

Spalių mėnesyj 8 d. naktį piktadarių gauja įsiveržė Čypėnų valsčiaus kambarin, kuriame buvo geležinė skrynia su pinigais. Tuo laiku ten tebuvo vienas teisėjas M. iš Nodiejiškio, ir valsčiaus sargas Granickis. Teisėjas M. suspėjo pasislėpti, Granicką gi gerokai apdaužė. Piktadariai norėjo išplėšti iš geležinės skrynios joje sudėtus kelis tukstančius rublių, ir nemažą pasidarbavę, tačiaus, kilus trukšmui, daug sykių iššovę, visi pabėgo.

A. Varmas.

("V-tis").

IŠ VABALNINKŲ,
Panevėžio pav.

Spalių mėnesyj 12 d. naktį sudegė Mediniškių Adomonio visos išskyrus naująjį butą ir senąją klėtį, trobos, visi grudai, pašaras, ukio padargai ir kelios kiaulės. Pirmučiausia užsidegė klojimas. Nuostoliai dideli, nes Adomonis turėjo geras trobas, pavyzdingai vedė ukį ir sudėjo daug gėrybės.

Gaisro priežastis — kerštas. Spalių mėnesyj 12 d. vakarą vienas vaikinas, kurs turėjo pyktį ant Adomonio, išsitaręs jo piemeniui, kad naktį Mediniškiai sudegsią. Minėtasai piemuo tuojau pranešė apie tai šeimininkei. Keliomis valandoms praslinkus ir ištiko gaisras.

A. Varmas.

("V-tis").

IŠ PAPILĖS,
Šiaulių pav.

Žemskis važinėja po sodžius ir agituoja, kad panaikinti grudų magazinus,, o vietoj jų mokėti pinigus po 3 rubl. nuo vyriškos galvos. Pinigai turi buti sudėti gubernijos kaznačestvoj. Nuo jų busią mokama 3 nuošimčiai palukanų, kurie ten kaznačestvoj ir liksią. Seniau grudais buvo į magazinus "pilama" nuo dešimtinės dabar gi nuo galvos. Taigi bus tai skaudus mažažemiams nuostolis.

Zemskis dar pasakoja žmonėms, kad jie mokėtų išperkamuosius mokesčius už "pustas" ukiui netinkamas žemes. Kitaip, girdi, bus tos žemės nuo turinčiųjų jas atimtos ir bežemiams parduotos. Kalbama buk jis taip darąs žemės tvarkomųjų komisijų patariamas.

Ar tik nemano valdžia kokių naujų "gudrybių" su mokesčiais? ..... Gal tuotarpu tik uosto tarp žmonių, kaip ant to žmonės atsilieptų.

Atsilankęs.

("L. U.").

IŠ LIEPOJAUS.

Vyrų gimnazijoje šįmet tėra 314 mokinių; taigi sulyginus su pernai metais jų skaičius sumažėjo bent 30, o labiausiai pasimažino katalikų (ypačiai lietuvių) skaičius: iš 100 beliko — 89. Atvažiavusiems iš toliau kandidatams į gimnaziją kitą kartą pasako kaikurie mokytojai: "ar jųs neturite gimnazijos Kaune, Šiauliuose"?.... O iš kitų gimnazijų tepriima tiktai visų geriausius iš kiekvieno atžvilgio. Taip, iš 10 baigiusiųjų Palangos progimnaziją, kurie rugpiučio mėnesyj norėjo čia įstoti, vos ne vos 5 tepriėmė, kitiems atsakė dėl to, kad jie savo paliudimuose per bertainius turėjo kartais po 2, o kitus dėl to, kad už pasielgimą bent kartą per paskutinius metus buvo gavę 4. (Svarbu tai žinoti palangiškiams IV kliasos mokiniams!). Kurių tėvai (dažniausiai valdininkai) persikelia į Liepojų gyventi, tuos, žinoma, priima ir su menkesniais paliudijimais.

Po vakacijų yra kilęs sumanymas (sako, pirmiausiai vietinio inspektoriaus ir policmeisterio paduotas) įtaisyti gimnazjos buste cerkvę. Trumpu laiku Liepojaus valdininkai sudėjo ir iš savųjų pavaldinių surinko apie 3000 rub. Du dideliu kambariu suleista į vieną ir jau baigiama taisyti cerkvė.

Eina paskalas, kad visų labai guodojamasis gimnazijos direktorius p. Papilovas busiąs perkeltas į Jurjevą.

("V-tis").

IŠ SUVALKIJOS.

Keletas dienų atgal liko suimtas Majoriškių kaimo (Vilk. pav.) Baronas, pas kurį kelios sanvaitės atgal buvo padaryta krata).

Subatoj 24 d. spalio liko uždengta Verbylos knygų sankrova. Uždengimo priežastis — nedutas nuo gubernatoriaus leidimas. Ligišiol leidimas buvo seno sankrovos savininko (Paketurio). Sankrova uždengta ligi tam laikui, kol pats Paketuris nepribus į Senapilę ir jos neatidengs. Parduot sankrovą uždrausta.

Z—a.

("V. Ž.")

IŠ SASNAVOS,
Senapilės pav.

"Šaltinis" rašo: Po kelių kratų, per kurias nieko nesurasta, netikėtai spalių 12 d. suareštavo Smilgių kaimo ukininką, Juozą Pocėčių, ir išvarė į Kauno kalėjimą. Keletą dienų pirmiau panašiu budu paimtas iš Raišupio kaimo vaikinas Treigys.

IŠ SKRIAUDŽIŲ,
Marijampolės pav.

Budelės kaime spalių mėnesyj 19 d. iš sekmadienio į pirmadienį tą naktį du nežinomu vaikinu nušovė žydą mėsininką, nesakydamu nė už ką žudo ir nejieškodamu pinigų, tuojau pasislėpė. Žydelis, kaip kalba kaimynai, niekam, rodos, nebuvęs nusidėjęs ir gyvenęs ramiai, tiktai gana dažnai prasikalzdavęs savo pirkėjams vagčia jiems įbrukdavo nesveiką ir ant greitųjų pribaigtųjų gyvulių mėsą.

Kaimietis.

("V-tis").

IŠ RAIGRODO,
Lomžos gub.

Šalt." rašo, kad valdžia uždariusi vietinio "Katalikų Sąjungos" skyriaus knygyną ir patį skyrių už rastą draugijos knygyne politiško turinio cenzuros neleistą knygelę.

IŠ PETERBURGO.

Spalių 4 dieną buvo čia pirmas šį rudenį lietuviškas spektaklius. Reikia pastebėti, jog senasai musų repertuaras, susidedąs iš menkų veikalėlių, ypač vertimų, neturinčių nei idėjos, nei kokios artistiškos vertės — taip jau buvo įkirėjęs intelingentiškesnei publikai, jog pastaruoju laiku sunku buvo ją ir traukte pritraukti. Kas sykį yra matęs "Nepadėjus nėr ko kasti", "Viens iš musų turi apsivesti" ir tt., ir tt., kur artistai tankiausia išjodavo ant kupros žydelių ar girtuoklių, tas su paniekinimu įprato žiurėti į lietuvišką sceną, nes negalėjo iš jos išnešti jokio prakilnesnio jausmo ir minties, vien tik tuštų juoką. Šį kart vaidino "Blindą, arba svieto lygintoją", turinys kurio siekia sunkų baudžiavos laiką, pabrėžiant sulyginimo luomų idėją. Su veikalo turiniu tačiaus daugumas musų skaitytojų, ar tai iš scenos, ar iš rankraščio, ar bent iš kritiškų brukšnių "Viln. Žiniose" patalpintų yra tiek pasipažinę, kad kartoti jį butų bereikalinga. Aš pamėgjsiu tuom tarpu tik perkratyti, kaip tas veikalas, apskritai imant, o taipgi svarbesnės ypatos atskirai — buvo suprastos ir perstatytos Peterburgo lietuvių publikai.

Patsai Blinda (p. Šimkus) nuskriaustųjų vadas ir lygintojas svieto — dušia visos dramos, kurią tik aiškina ir dapildo daugumas smulkių rolių — išėjo daug silpnesniu, negu jį yra išvedęs veikalo autorius. Truko jam visų pirma tos dvasios, spėkos, tos tvirtos, nesuvaržytos valios, prieš kurią kaip užhypnotizuoti, lenkiasi jo darbo draugai ir dreba jo priešai. Ar tai duodamas razbaininkams paliepimas, ar šnekėdamas miške su kunigu, arba priimdamas savo "bandon" naujus narius, jis darė įspudį greičiaus jaunučio drąsuolio, negu galingo individalizmo žmogaus, kur prakilniai idėjai — butent "svieto lyginimui", atsidavęs, turėjo veikti stamantriai ir pats labiau savo pašaukimą suprasti. Jei apmesti akia didesnes ir mažesnes lošimo valandas, tai galima pastebėti, kad Blindai truko ir jausmo, to galingo jausmo, kurs baudžiavos jungo nustėlbtus sermėgius, į aukštybę liuoso žmogaus pakelti norėjo, kurs švento pykčio ugnimi rįžosi sudegint skriaudas ir neteisybes. Ir prie savo mylimosios Uršytės Blinda permaža jausmo parodė. Ir ubagu apsivilkęs, ir per "šliubą" miške— jis buvo perdaug minkštas. Tačiaus ir mirdamas jis neparodė to gilaus mirštančio didvyrio tragizmo, kuris ant visados skiriasi su mylimąja, su draugais ir su pradėtu darbu!

Žinoma rolė ta gana sunki; norint mųs legendarišką "lygintoją svieto" ant scenos išvesti, netik reikėtų begalo daug pasidarbuoti lošime, bet mokėti atjausti, pergyventi jo sielą visose jos atmainose, o tuo tarpu p. Šimkus dėlei įvairių kliučių vos trijose pilnose repeticijose dalyvauti tegalėjo. Ir nors Blinda išėjo silpnokas, abelnai imant, Šimkus ant scenos daro įspudį gero artisto. Jis sumatus, lengvai pritaikina judėjimus, taip jog aš nesiimu spręsti, ar jis, gerokai pasidarbavęs, negalėtų su pasekme Blindą sulošti. Uršė (p. Beržanskaitė) Blindos mylimoji, o vėliaus žmona mažiaus pasisekusi. Ilgai ji negalėjo įeiti į savo rolę, išpradžios ji kartojo vien tik teksto sakinius, net gi nemainydama atsakančiai balso. Sunku įspudį darė ji, kada tragiškiausioje dramos vietoje, butent nutarus Blindą, bažnyčios plėšiku esant — vieton blaškyties ir aimanuoti iš skausmo, nusivilimo iš apmaudos, ji kaip ir viš — atkartojo vėl teksto žodžius. Ir mylimą Taduką, ubago rubuose pažinus, ir miške, neišsiaiškinus jos ateities likimui — Uršė nepasiduoda bailiam virbėjimui, nusistebėjimui, džiaugsmui.... Tai ne jaunos sodietės tipas, nors prastos, bet mokančios karštai mylėti ir prisirišusios fanatiškai prie bažnyčios! Vos pačioj užbaigoj, kuomet įneša mirštantį Blindą, jos pačios aidukams išduotą, Uršė pradeda griaudžiai verkti ir per tą verksmą sugauni nors silpnas aidas nusiminimo ir skausmo.

Gražus čigonėlis (p. Didžiulis) pirma ranka Blindos ir ant pat galo jo įpėdinis, gana gyvai lošė. Kartais buvo lygus savo vadovui valioje ir vikrume, valdyme razbaininkų ir keršijime ponams, tiktai kliudė jam vienuodųs judėjimai ir vietomis kareiviškas laikymas, kas jokiu budu negali buti pastebėta pas pietų šalies auklėtinį vikrą čigonėlį!

Prie visai pasisekusių rolių galima paskaityti studento (p. Aleksandrovičius), kurs ponams ir grapams apikalbant Blindą, prie progos daug teisybės karštai ir užsidegusiai pasako.

Nedidelės sulyginant rolės kunigo (p. Vaičkus) ir žydo Maušos (p. Lingvis), bet jos buvo suloštos taip gyvai ir naturališkai, taip charakteristiškai atiduotos visose tų tipų smulkiuose ruožuose, jog užmesti jiems ką tiesiok negalima.

Sunku butų tačiaus apie kiekvieną artistą atskirai kalbėti, kadangi, neskaitant statistų, veikiančių ypatų susirenka iki 26 ypatų!

Nors ponų salione (IV aktas) išėjo daug smulkmenėlių ir judėjimų neatsakančių ir nenaturališkų, nors truputį gadino įspudį įvairios lošėjų tarmės, neužtektinos dekoracijos ir nevisiems atsakantis grimas, net gi švilpimas razbaininkų, greičiaus panašus į mųs laikų policistų švilpikus ir tt, ir tt., bet visgi apskritai imant drama ant scenos padarė pilnumo įspudį. Jautėsi išanksto apmatyta tvarka, vietomis harmonija. Vienu žodžiu — jautėsi visur režisieriaus suprantanti ranka, kurios ikišiolai Peterburgo lietuvių scenai truko. O atsiminus, jog toks didelis, sunkus ir sudėtinis veikalas buvo surengtas ir pastatytas vos į dvi sanvaiti laiko (!) negalima didelių reikalavimų statyti nei režisieriui, nei artistams, kurie mokslu ir darbu dėl duonos kąsnio užsiėmę, vos vieną kitą liuosą valandą scenos reikalams pašvęsti tegalėjo.

Tačiaus galima tik paraginti draugus vis tolyn lavinties kiek galint toje pakraipoj, o režisieriui p. Žilinskiui išreikšti gilų ačių nuo Peterburgo lietuvių vardo už pasidarbavimą ir nežiurint į visokias kliutis — už pasekmingą darbą!

Vien į Peterburgo lietuviškos scenos evoliuciją žiurint, galima tikėtis, kad ji vis labyn tobulindamasi, su laiku atliks musų kulturiškam judėjlme ne paskutinę rolę!

Š—nė.

("V-tis").

Spalių 18 d. iš Peterburgo liko išsiųsti 60 kalinių į Rygos katorgos kalėjimą. Jųjų dauguma buvo retežiais apkaustyta. Tarp politiškųjų buvo Jančevskaitė, pasmerktoji už pasikėsinimą ant didžiojo kunigaikščio Mikalojaus sunaus Mikalojaus ir ministerio Ščeglovitovo gyvasties; buvo dar Bielovas, Emeljanovaitė, Subotinaitė, Ivanovaitė, Eskinaitė ir kiti pasmerktiejie už pasikėsinimą ant generolo Redigero gyvasties.

NAUJAS SUMANYMAS.

Jau žinom, jog vyriausybė pripažįsta ligšiolaikinį rusų poselėncų sėdinimą Kauno gub. nepasiekusiu savo tikslo: vieton tvirtai laikyties jiems suteiktos žemės ir platinti rusų įtekmę tarp vietinių gyventojų, jie bėga nuo jos ir visokiais keliais įsigauna į valdžios vietas, kuriems valdžia ir be to gana butų parupinusi tinkančiųjų jos tikslams žmonių iš Rusų gi luomos. Tačiaus jijė, matyt, pripažįsta taipogi ir tai, jog rusai poselėncai butinai reikalingi esą musų šalies gerovei.... ir ar šiaip ar taip reikią jų įtekmė sustiprinti. Taigi ji ir žada dabar imties naujo budo poselėncams sustiprinti; apie ką rašo minėtame jau straipsnyj p. Michnevičiuš, dienraštyje "Vilenskij Viestnik".

"Dabartiniu laiku, rašo jisai, Kauno gubernijoje tyrinėjama rusų sodiečių gyvenimas. Šis tyrinėjimas turi du tikslu — aprupinti juos ganėtinais žemės plotais ir, kiek galint, sutirštint išblaškytuosius rusus. Kaip sakant, sumanyta padaryti šioje gubernijoje rusai gyventojai labiau pastoviais ir veiklesniais."

"Tam tikslui žadama išskirstyti poselėncus į viensėdžius. Tiems ką liks ant vietos, žadama padidinti jų plotai ligi tam tikro didumo (normos) tų poselencų lėšomis, kurie bus perkelti į naujas vietas, šiam gi tikslui bus perkami dideli dvarai. Dvarai irgi bus skirstomi į viensėdijas."

"Visi tie viensėdžiai medžiagiškai bus aprupinti šitokiu budu: tie: kurie liks ant vietos turės atlygint persikeliantiems už šųjų atleidžiamąją žemę, liks gi tie, kurie pasiulys už ją didžiausius pinigus. Kas neišsigalės atsilyginti, galės užstatyti savo žemę valdžiai ir gaut iš jos paskolą. Galimas daiktas, jog valdžia beto sušelps jųjų vieną kitą."

"Didesniais žemės plotais bus aprupinti ir išskirstyti į viensėdžius tiktai rusai mažažemiai, bežemiais gi nežadama rupinties. Taipogi nemanoma parkelti čionai poselėncus iš kitų gubernijų...."

Sumanymas pasitenkinti vien vietiniais poselėncais labai nepatinka p. M. Jo nuomone, tie patįs žmonės, kurie ligšiol nemokėjo užsilaikyt prie žemės, kad ir gavę didesnius plotus vistiek jos savo rankose neužlaikysią, nors butų kaszin kaip draudžiama jiems išleisti savo žemę nuomon ar pusininkui. Geriau busią—vieton "neištikimų ir menkų" poselėncų kauniečių iššaukus naujus poselėncus. Visų geriausia busią pamėginus artimųjų gubernijų pravoslavus-baltarusius iššaukti, nes žemės pas juos truksta, jie esą geresni už lietuvius artojai-darbininkai, jų budas ir gyvenimas panešiąs į lietuvių, tautystės ir tikybos atžvilgyje jie jau esą pilnai ištikimi, juo labiau įkurus jiems mokyklą ir pasidarbavus tarp jų pravoslavų dvasiškijai....

Turime but dėkingi p. Michnevičiui, jog padėjo mums suprasti musų valdininkų darbavimasi pastaruoju laiku tarp poselėncų, tiktai stebimės, jog jis, kurs taip gerai pažįsta valdžios darbus ir sumanymus, neužtėmijo (!), jog banko perkamiejie dvarai Kauno gub. toli nevien tarp vietinių poselėncų tėra skirstomi.... O rasi jau "atėjo laikas" vyriausybės sumanymo vienai daliai apreikšti, kitos gi dalies aiškinimo (apie tai, kam dar, be vietinių poselėncų, bus skiriama žemė) priseis dar kiek palaukti? Ar šiaip ar taip, neturime praakinti ir p. M. sumanymo link baltarusių, jei žiurėsim į jį ne kaipo į vieno tiktai p. M. sumanymą....

("V. Ž.")

IŠ AMERIKOS.

NUŠOVĖ, KAD PINIGŲ NEGAVO.

New York. Atkako čia iš Jersey City William Kulhbrun pas brolį pasiskolinti pinigų, o kad jų ne gavo, išsitraukė revolverį ir paleido penkis šuvius ir jie pataikė lygiai brolį, kaip ir motiną. Motina ir brolis atliko ant vietos. Užmušėjas likosi suimtas.

SUSIMUŠĖ LAIVAI.

New York. Laike tirštos miglos čia susimušė garlaivys "Georgia" su garlaiviu "France". Trįs pasažierai ir vienas jurininkas paskutinio laivo likosi užmušti.

ŽMOGŽUDŽIAI DAKTARŲ BANDYMAMS.

San Francisco, Cal. Čianykščiai kalėjimų perdėtiniai gavo nuo perdėtinio sveikatos užveizdos Briggso sumanymą, kad žmogžudžiai butų atiduoti daktarams visokiems mėginimams persitikrinimui, kaip veikia džiovos nuodai ant žmonių. Jeigu sumanymas bus priimtas, jis vis daugiau žmonijai naudos atgabęs negu dabartinis žmogžudžių žudymo budas, iš kokio žmonijai nėra nė jokios naudos.

LYNČAVIMAI.

Union City, Ten. 24 d. lapkričio miestelyj Tephonville likosi lynčuoti 3 negrai. Jie buvo nužiurėti, buk užmušė šerifo pagelbininką Richardą Burruss. Mat šerifas juos norėjo suimti, bet jie nesidavė, šerifo pagelbininką užmušė.

KATALIKAI JUNGTINĖSE VALSTIJOSE.

Jungtinėse šiaurinės Amerikos valstijose katalikų yra 23452426, tame yra: pačiose Jungtinėse Valstijose 13877426, ant Filipinų 7058699, ant salos Porto Rico 1000000, ant salos Kubos 783862. Jungtinėse Valst. yra 14 archivyskupų, 78 dejecezijos, 107 vyskupai, 15655 kunigai, 12513 katalikiškų bažnyčių, 4443 parapijinių mokyklų, kurias lanko 1136906 mokiniai.

PIGI ALGA.

New York. Užlaikytoja studentams valgyklos Jerminon vieną dieną valgykloj pagarsino, jog reikalauja patarnaujančių svečiams merginų. Pažadėjo mokėti po 25c. už dienos darbą ir duoti pusryčius. Savo išrokavimuose ne apsiriko, nes ant rytojaus atėjo čiela eilė jaunų studenčių sutinkančių tarnauti valgykloj, buvo iš ko išsirinkti. Ji išsirinko jauniausias.

TORNADO.

Little Rock, Ark. Aplinkinėse Reyseville 23 d., lapkričio siautė baisus tornado, kuris labai daug nuostolių pridirbo. Pražuvo ir tulas žmonių skaitlius. Miestelyj Piney apie 20 ypatų likosi užmuštų, o 30 sužeistų. Aplinkinėse Mulberry penkios ypatos tapo užmuštos. Miesteliai Jethoo ir Mullerville suvisu likosi išgriauti. Ir čai pražuvo tulas žmonių skaitlius. Miestelyj Berryville pražuvo 10 ypatų.

GALVIJŲ LIGOS.

Detroit, Mich. Galvijų ligos, kurios apsireiškė valstijose New York, Pennsylvania, New Jersey, išsiplatino jau ir Michigano valstijoj. Ant galvijų iš šitų valstijų, gabenant juos į kitas, uždėta kvarantėna. Iš to, be abejonės, pasinaudos skerdyklų savininkai ir pakels mėsos kainas.

BYLA PASIBAIGĖ.

Laporte. Ind. Pasibaigė čia garsi byla padėjėjo žmogžudės Belle Gunness, Ray Lamphero. Prisaikintiejie rado jį kaltu vien padegimo, už ką jį nuteisė 5 metams kalėjiman.

PABĖGO CHINIEČIAI.

San Francisco, Cal. Čia suareštavo, pareikalavus ateivių užveizdos komisoriui 116 chiniečių, kadangi manoma, kad jie prigavingu budu į Ameriką prisigriebė. Iš sulaikytų chiniečių, 21 pabėgo iš kalėjimo.

NELAIMĖ KASYKLOSE.

Pittsburg, Pa. Kasyklose Pittsburg-Buffalo Coal Co. atsitiko baisi expliozija, kurios apie 200 darbinikų likosi užmuštų. Terp užmuštų, ketvirta dalis yra amerikonų, kiti gi ateiviai. Terp jų be abejonės, yra ir lietuviai.

ATEIVIAI AMERIKOJ.

Sulyg atskaitos vaizbos ministerio Strausso, nuošimtis Amerikos gyventojų svetur gimusių nepersikeitė nuo 1860 metų: tąsyk svetur gimusių buvo 13,2%, o 1900 — 13,7%. Terp šįmet atkakusių nemokančių skaityti buvo 26%. Iš atkakusių — atgal sugrąžinta 10902 ateiviai.

GAISRAI.

Philadelphia, Pa. Sudegė čia geležkeliams vagonų dirbtuvės Brill & Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 250000 dol.

TVANAI.

Guthrie, Okla. Dėl smarkių lytų, upė Cottonwood išsiliejo per krantus ir užliejo visą kloną. Mieste West Guthrie daug namų yra vandens užlietų, 3000 žmonių neteko turtų, nė pastogės.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Cleveland, O. Union Rolling Mills dirbtuvės rengiasi pradėti dirbti pilną laiką su pilnu darbininkų skaitliumi. American Wire Co. priima daugiau darbininkų. Empire Rolling Mills priėmė 1500 darbininkų ir pradeda dirbti pilną laiką.

¶ Glen Falls, N. Y. Dirbtuvėse International Paper Co. pradėjo dirbti su paprastu darbininkų skaitliumi.

¶ Waterbury, Con. Čia ir Bridgeporte į dirbtuves pradeda priiminėti daugiau darbininkų.

¶ Perth Amboy, N. Y. National Fire Proofing Co., kurios dirbtuvėse buvo darbininkų streikai, sutiko pakelti darbininkų algas. Darbai dirbtuvėse prasidės nuo sekančios sanvaitės.

¶ Perth Amboy, N. Y. Streikuoja čia darbininkai National Fire Proofing Co. dirbtuvių. Streikuoja vien svetimtaučiai darbininkai, amerikonai prie streiko nepristojo.

¶ Pittsburg, Pa. Browno dirbtuvėse dabar dirba pilną laiką. Crescent dirbtuvėse dirba gerai, darbo užtenka iki ateinančių metų. Ir Zugo dirbtuvėse pradeda geriau dirbti.

¶ Forth Cliff, N. Y. Valdžios prisakė išsiųsti Europon 53 darbininkus Firth Carpet Co. dirbtuvių, kadangi jie su kontraktais atkako čia iš Anglijos ir Škotijos.

¶ Wilmerding, Pa. Westinghouse dirbtuvėse prasideda darbai su paprastu darbininkų skaitliumi.

¶ McKees Rocks, Pa. Pressed Steel Car Co. priėmė į savo dirbtuves 700 naujų darbininkų.

¶ Bristol, R. I. National Rubber Co. pradėjo dirbti savo dirbtuvėse, prie darbo patilpo 1000 darbininkų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

ATMINDAMI MIRUSIUS, NEUŽMIRŠKIM GYVŲJŲ!

Tankiai lietuviškuose laikraščiuose randi gana labai ašarotų straipsnių su nusiskundimais ant musų tamsumo ir nedėkingumo, kad tas ar kitas likosi nelabosios giltinės pakirstas, kuris buvo žibintuvu, kelrodžiu, dainininku ir tt. Tos ašaros tankiai ...stomos buna vis apšviestų žmonių su nusiskundimu ant mus bėdžių darbininkų, buk męs nedėkingi. Ar ištiesų męs tokiais esame? Man rodos ne! Jeigu kas iš apšviestųjų pasako, kad ten ir ten reikia prisidėti, męs tuojaus, kiek galėdami, stengiamės tą išpildyti. Štai Paryžiaus paroda, Kankinių šelpimas, Revoliucija, dabar Kudirkos raštų išleidimas, laikraščių užlaikymas, bažnyčių statymas ir užlaikymas! Tik per praėjusius 25 metus viršminėtiems reikalams baisybę pinigų supylėme; tos aukos tik darbininkų sudėtos! O musų apšviestunija nusiskundžia, kad męs neduosnus, nematėme, kaip badu mirė raštininkas, ar dainius! Kame čia musų kaltė? Ar męs pažinojome juos? Daugeliui dar 10 metų nesukakus, ukininkas, ar tėvas, padavė spragilą į rankas; čia Amerikoj jį išmainėme ant kujo ir iki dabar jau kitas 30 ar 40 metų da nuo to nepaliuosuotas, tik giltinė paliuosuos nuo to. O kur musų apšviestunija: kunigėliai, daktarai, profesoriai, advokatai, kurie drauge ėjo mokslus su Kudirka, Vaičaičiu, Biliunu ir kitais, draugavo ir matė jų padėjimą, kodėl pirmiaus apie juos nepranešė (buvo pranešta bent Amerikos lietuviams. Red.)? Gal puikybė nedaleido? Ir dabas tas matyti: Štai ir dabar vienas Europoj, antras Amerikoj, it smėlio barstytojai, nepasidalina mirusių pelenais. Abudu augšto mokslo vyrai. Vienas sako: Kudirka buvo Alpų kalnai, o Mačys žvirgždas; kitas, nors ir ne visame pritaria, tik sako, kad ne reikia pradėtą darbą gadyt. Šį metą rengiama apvaikščioti 50 metų sukaktuves gimimo dienos Dr. V. Kudirkos, teipat šį metą pripuola dar didesnė šventė — 25 metų sukaktuvės nuo pasirodymo pirmo laikraščio "Aušros". Jos sandarbininkai dar ne visi po žemėms nuėjo ir juos ne reiktų užmiršti, ypatingai Dr. Šliupo, kuris pirmutinis Amerikoj atskyrė lietuvius nuo lenkų, jis pirmutinis užmanytojas ir uždėtojas S. L. A.; pirmutinis pakėlė čia darbininkišką klausimą ir darbininkišką evangeliją skelbt pradėjo, kada "Saulėj" Sungailo žvakę žibino, o Milukas rengėsi su paskutiniu patepimu. Dr. J. Šliupas dirbo ir skubinosi savo darbu padėti, kada kun. Kriaučiunas "Lietuvai" skaitė exortą. Kada Thomas, W. Va., sveikus lietuvius koks žydelis, vasaros karščiuose uždarė neva raupėmis sergančius, o jie šaukėsi prie visų šventųjų, tik Dr. J. Š., nuvažiavęs, juos paliuosavo nuo žydiškų pančių. Kitų "aušrininkų" gal darbai nemažesni, todė patarčiau rengėjams Dr. Kudir-

vakarų, minint nuopelnus mi-ujų, neužmiršti ir gyvųjų, ypa-ai vertėtų gyviems parengt va-ą: Baltimorėj, Brooklyne, Phi-lphioj, Shenandoah, Scrantone itur. Ne mano darbas buvo inti apie gyvuosius; tą turėjo ti kas geriaus moka plunksną lyti, bet kad tokių atmenančių irado, aš emiausi ne už savo bo. Manau, kad daugiaus nau-s atnešime jeigu gyvais rupin-nės labiau negu mirų-ie, kurie jau musų vai-ne reikalauja, garbinimų ne jaučia. Nors iš gyvųjų niekas iš "aušrininkų" pašelpos nereika-lauja, bet, man rodos, kad ne vien aukoms galima pagarbinti.

V. Pukas.

CHICAGIETĖS!

Nepamirškite, jog atsibus "Ap-ietos" moterų draugystės mėne-inis susirinkimas 6 dieną gruo-džio, 1 valandą po pietų, pn. 869 rd Place. Norinčias prisirašyti e "Apšvietos" draugystės už-ečiame ateiti.

Kiekviena sanarė teiksis pributi t minėto susirinkimo, nes bus arstomi svarbus dalykai.

Sekretorė, M. Š.

IŠ CHICAGO, ILL.

Pas Dr. A. Graičiuną, 3312 So. lsted gatvės, 26 d. pereito lap-io mėnesio buvo antras susi-imas steigėjų Š. M. Fondo. niausiai pirmininkas pranešė rinkusiems, kad fondo valdy-tarpe yra nesusipratimas, ka-ngi iždininkas, p. F. Bradchu-atsisako priimti savo globon do pinigus, kol fondas nepasiru-ns turėti čarterį. Iš šito išėjo a apšneka apie reikalingumą ndui čarterio. Vieni sakė, kad nereikalingi tik išdavimai imti rteris, kiti sakė, kad be čarterio tai darbas be jokio pagrindo, ris jeib valandą gali sugriuti, ti gi manė, ar nebutų geriausia darius fondą šaka "Aušros" augystės; ir buvo net toki, ku-ms rodėsi, kad Š. M. Fondo ir Aušros" draugystės yra vienokis slas. Bet paaiškėjus, kad tas ra teip, kad "Aušros" draugy-yra selpti moksląeivius, Š. M. Fondo uždaviniu muziką, vadinas, rupin-iskuo, kas pakels musų moksląeivius muzikos tik ipti, kurie gali buti tik-tais, kaip ve, p. Kelpšas, nt tokių moksląeivių, iš-muzikališkus veikalus, ku-ai neapsiima išleisti dėl-nemano išrinkti už juos igų. Pavyzdžiui, p. Pet-turi dabar parašęs gana ikalų ir gerų veikalų ir pas jį, nėra kam jų išlei-galint jam išleisti savo svietan, atsiima jam no-s toliaus rašyti ir tokiu budu bulinimasi muzikos pas mus nei-a pirmyn ir jis neis pirmyn, ol męs neturėsime fondo, kuris upinsis platinimu ir kėlimu mu-ikos. Taigi tikslas Š. M. Fondo sai nėra tas ką "Aušros"; jo ždavinis: plėtoti muziką.

Susirinkusiejie, šitą supratę, ovėsi ginčytis, nutarė išimti čar-erį ir galutinai apdirbti fondo rogramą. Apdirbimui programo apo išrinkta sekančios ypatos: pp. K. Gugis, M. Damijonaitis, J. Vertmanavičius ir fondo raštinin-as Laukis; jie savo darbą turi likti iki 15 d. sausio ateinančių etų, kuomet vėl steigėjai turės avo susirinkimą.

Bet maloni visuomenė nereika-auja lauktĩ galutino apdirbimo rogramo. Tikslas fondo vis lik-s tas pats: šelpimas ir kėlimas uzikos. Todėl kviečiame visus risidėti savo aukomis fondui tuo-aus. Juo greičiau tą padarysi-ne, juo daugiau laimėsime ir lai-ko, ir spėkų ir vaisių savo darbo. Atminkite, kad mums tik $10000 reikia surinkti. Męs tą lengvai galime padaryti su 6 mėnesiais — engvai, jei tik rasis pas mus no-ras. Pusė doliario ar doliaris nė vienam nėra didžiausias pinigas, o jei męs juos sudėsime į kruvą, kokį milžinišką darbą nuveiksime! Musų muzika turės užtikrintą teitį, o su muzika męs len-galime atsiekti. Su muzika męs patys sau padarysime gyvenimą smagesniu; su muzika męs leng-viau paduosime ranką pagelbos, jei ji bus reikalinga ir su muzika męs įgysime tą laipsnį su-sipratimo, kuris mus jungs vi-sus į kruvą ir vers mus atminti, kad męs esame vaikais vienos šei-mos. Vardan šito švento rei-kalo, kviečiame visus dėti savo as, kas kiek išgali, šitam fon-ir naujaus, nelaukus, kol kas s pradės. Tu, skaitytojau, buk

IŠ NEW YORK, N. Y.

Nepamirškite, jog atsibus "Ap-ietos" moterų draugystės mėne-inis susirinkimas 6 dieną gruo-džio, 1 valandą po pietų, pn. 869 Hart Place. Norinčias prisirašyti e "Apšvietos" draugystės už-ečiame ateiti.

Kiekviena sanarė teiksis pributi t minėto susirinkimo, nes bus arstomi svarbus dalykai.

Sekretorė, M. Š.

IŠ CHICAGO, ILL.

Pas Dr. A. Graičiuną, 3312 So. Halsted gatvės, 26 d. pereito lap-kričio mėnesio buvo antras susi-rinkimas steigėjų Š. M. Fondo. Pirmiausiai pirmininkas pranešė susirinkusiems, kad fondo valdy-bos tarpe yra nesusipratimas, ka-dangi iždininkas, p. F. Bradchu-lis atsisako priimti savo globon fondo pinigus, kol fondas nepasiru-oš turėti čarterį. Iš šito išėjo ginčas apšneka apie reikalingumą fondui čarterio. Vieni sakė, kad jie nereikalingi tik išdavimai imti čarteris, kiti sakė, kad be čarterio visi tai darbas be jokio pagrindo, kaip jeib valandą gali sugriuti, kiti gi manė, ar nebutų geriausia padarius fondą šaka "Aušros" draugystės; ir buvo net toki, ku-rie rodėsi, kad Š. M. Fondo ir "Aušros" draugystės yra vienokios rūšies. Bet paaiškėjus, kad tas yra teip, kad "Aušros" draugy-stė yra selpti moksląeivius, o Š. M. Fondo uždaviniu nėra muziką, vadinas, rupin-ti apie muziką, kas pakels musų moksląeivius muzikos tik lygį, kurie gali buti tik-ti, kaip ve, p. Kelpšas, ir tokių moksląeivių, iš-muzikališkus veikalus, ku-ai neapsiima išleisti dėl-nemano išrinkti už juos ligų. Pavyzdžiui, p. Pet-turi dabar parašęs gana veikalų ir gerų veikalų ir pas jį, nėra kam jų išlei-galint jam išleisti savo svietan, atsiima jam no-s toliaus rašyti ir tokiu budu bulinimasi muzikos pas mus nei-a pirmyn ir jis neis pirmyn, ol męs neturėsime fondo, kuris rupinsis platinimu ir kėlimu mu-ikos. Taigi tikslas Š. M. Fondo sai nėra tas ką "Aušros"; jo ždavinis: plėtoti muziką.

Susirinkusiejie, šitą supratę, ovėsi ginčytis, nutarė išimti čar-erį ir galutinai apdirbti fondo rogramą. Apdirbimui programo apo išrinkta sekančios ypatos: pp. K. Gugis, M. Damijonaitis, J. Vertmanavičius ir fondo raštinin-as Laukis; jie savo darbą turi likti iki 15 d. sausio ateinančių etų, kuomet vėl steigėjai turės avo susirinkimą.

Bet maloni visuomenė nereika-auja lauktĩ galutino apdirbimo rogramo. Tikslas fondo vis lik-s tas pats: šelpimas ir kėlimas uzikos. Todėl kviečiame visus risidėti savo aukomis fondui tuo-aus. Juo greičiau tą padarysi-ne, juo daugiau laimėsime ir lai-ko, ir spėkų ir vaisių savo darbo. Atminkite, kad mums tik $10000 reikia surinkti. Męs tą lengvai galime padaryti su 6 mėnesiais — engvai, jei tik rasis pas mus no-ras. Pusė doliario ar doliaris nė vienam nėra didžiausias pinigas, o jei męs juos sudėsime į kruvą, kokį milžinišką darbą nuveiksime! Musų muzika turės užtikrintą teitį, o

šluota ir tunoti, mokytis ir lavintis iki ateis laikas iš naujo subruzti ir be didelio šukavimo ir riksmo ištraukti tėvynę iš po jungo despoto.

Dr. A. L. Graičunas,
3312 S. Halsted st.,
Chicago, Ill.

VISUOMENIŠKAS DŽIOVOS MUZĖJUS.

Visur yra pripažinta, kad džiovą visai galima išnaikinti tik duodant pamokinimus žmonėms apie priežastis ligos, apsisaugojimą ir gydymasi.

Miestas Mannheim, Vokietijoje, matomai pripažino šitą dalyką, nes įsteigė džiovos muzėjų kaipo buklą mokinimui savo žmonių sulyg šito svarbaus dalyko. Sulyg Suv. Valst. konsuliaus Mannheime pranešimo, muzėjus yra atdaras visuomenei tris kartus į sanvaitę dviem valandom kiekvieną kartą. Laike apsilankymo žmonių yra ten daktarai, kurie suteikia apsilankantiems pamokinimus.

Šitie daktarai išaiškina pirmiausiai, kas džiova yra, josios priežastis ir kaip ji yra užsikrečiama; paskui — kaip reikia apsisaugoti jos ir kaip gydytis.

Muzėjuje yra iškabinta piešiniai ir paveikslai, parodanti, kaip džiovos perai gaunasi į plaučius iš oro ir teipgi veikmės ligos ant užpuolamų organų. Parodanti pavojų užsikrėtimo visoki veizdiniai dulkių yra išstatyta bonkelėse ir atliejimuose, parodanti veikmę šitų dulkių ant plaučių tų, kurie dirba kasyklose, akmenynėse, prie kalkių, skudurų, cigarų ir tabako dirbtuvėse, prie polituravimo metalų ir tt.

Muzėjuje yra paskirtas kambarys parodymui prietaisų stabdančių platinimąsi dulkių. Šitos prietaisos apima modelius tekinimo mašinų metalų gludintojams teip sutaisytų, kad dirbant ant jų yra apsaugoti nuo dulkių, teipogi daugelis apsaugojimo prietaisų vartojamų prie dulkingų amatų. Kitas kambarys paskirtas parodymui plaučių apginklų, alsavimo aparato ir dizinfekcijos sandėlių. Teipogi paimta daugelis modelių indelių rinkimui ir sanitariškam užlaikymui spiaudalų. Kaikurie jų yra teikiami vartoti viešose svetainės ir geležinkelių vagonuose, kiti gi kišeniuose, vartoti sergantiems džiova.

Ten yra teipgi vieša skaitykla, aprupinta knygomis ir brošiuromis įvairiose kalbose, kuriose yra apšnekama liga iš visų pusių. Daugelis brošiurų yra dalinamų dykai ir lankytojai yra raginami imti į namus ir perskaičius, perduoti savo kaimynams.

Miesto valdžia teipgi rupinasi, idant kareiviai tramvajų ir pabrikų darbininkai butų atsiunčiami pasižiurėti į muzėjų ir paklausyti pamokų. Šitokiu budu didelė apštis žmonių yra pamokoma, kurių kitaip negalima butų pasiekti.

Vienas iš svarbiausių parodymų, kaip nuo sveikatos, teip ir nuo ekonomiškos atžvalgos, yra parodymas lėšų ir maitingumo vertės įvairių maistinių produktų. Šitas labai aiškiai yra parodyta, vartojant stiklines, parodančias atnašinę vertę kiekvieno maisto, vartojant kaipo pamatą apštį kiekvienos rųšies nuperkamą už 50 pfenigių arba 12 centų Amerikos pinigais. Šitas parodymas yra akyvas kiekvienam atsilankiusiam į muzėjų ir apščiai yra reikalaujama surašų parodančių atnašinę vertę maistų vartojamų visokių luomų žmonių.

Negali buti abejonės kaslink praktiškos vertės tokio muzėjaus. Kaipo buklas platinimo žinios terp žmonių tokia paroda yra labai branginama žmonėms.

LAIŠKAS IŠ RUSIJOS.

(Iš kariumenės ir apie kariumenę)

II.

Pirmame laiške nupiešiau tik Rusijos kareivį; šito gi mano laiško tikslas — nupiešti Rusijos kariumenę apskritai. Teisybė — sunku, beveik negalima vienai ypatai nupiešti viską ir tikrai apie tokią kariumenę kaip Rusijos, tuom labiau, kad čia viskas daroma slapta: viską slapta daro kariumenės viršininkai, taip ir kareiviai. Kareiviai dagi prieš savo draugus bijosi išreikšti savo nuomones. Bet turiu prisipažinti, kad man visgi pasisekė šiek tiek patirti, o štai dėl kokių priežasčių: gyvenu tokioj vietoj, kur yra daug visokios rųšies kariumenės; čia ir jurininkai, ir artileristai, ir kavaleristai (raiteliai), ir pėstininkai, ir yvairios rųšies komandos; teko taisposgi susipažinti ir su gvardijos tulais kareiviais.

Nors valdžia ir pirmiau nepalikdavo "savo" kareivius be "apiekos", — stengėsi visomis keturiomis "apšviesti" juos sau geistinoj pakraipoj, bet pastarųjų metų atsitikimai aiškiai parodė, kad, nežiurint visų valdžios tame dalyke "gudrumų", stengimųsi iš gyvų, mąstančių žmonių padaryti tik tam tikros rųšies mašinas, — tas darbas nevisai pasisekė, ir kad su "tikra vilčia" į ateitį žiųrėti negalima. Dėlto tai valdžia, po pastarųjų metų atsitikimų griebėsi dar įvairesnių "gudrumų", ima dar karščiau "šviesti" kareivius.

Tie "gudrumai", kaip jau sakiau, gan įvairųs: tai sutrumpino truputį kareiviavimo laiką, tai biskį pridėjo "algos", tai neva pagerino valgį. Sakau neva, nes jau tą valgio pagerinimą pamažu vėl pradeda mažinti (žinoma, daro taip, kad kareiviai išsyk aiškiai nesuprastų). Tais, mat, trupiniais manoma pritraukti prie savęs kareivius. Beto dar yra kitos rųšies "gudrumai". Teip, pavyzdin, ir geruoju ir piktuoju (ir prikalbinėjimais ir grasinimais) stengiasi, kiek galint, laikyti kareivius atskirtais vieni nuo kitų. Pirmiausiai stengėsi, kad rotoje arba komandose kareiviai kuopomis susirinkę, nesikalbėtų. Nekalbant jau apie kito pulko kareivius, dagi, kol išgauni leidimą nueiti pas draugą į to pačio pulko kazermęs, tik į kitą rotą (kad ir gyvena tam pačiam name), tai daug reikia prašymų ir aiškinimų. Į miestą pavieniui išleidžia tik "ištikimus", ir tai tik su tam tikru ženklu, arba su rašteliu nuo savo komandiero. Nuėjimas į kito pulko kazermes baisiai trukdomas; arba, kad ir kitąsyk nuo savo viršininkų gauni leidimą, tai kada nueini pas draugą, tai tankiai jis negali gauti leidimą nuo savo viršininko manę įsileisti pasikalbėti. Ypač dideliai saugojama, kad sauszėmio kareiviai nesusineštų su jurininkais. Mat jurininkai daugiau apsišvietę ir daugiau davėsi pasirodyti.. Gal paklausit, kas per priežastis, kad jurininkai, tos pačios Rusijos žmonės daugiau apsišvietę, daugiau susipratę už kitus kareivius? Atsakymas labai lengvas; visi jurininkai — tai buvę fabrikų darbininkai, arba miestų gyventojai. šiais metais kaip kokį, išsižiurėję, ėmė iš kaimo, bet ir ėmė tik iš tokių vietų, kur žmonės labiau apsišvietę. O ima labiau apsišvietusius į jurininkus tik dėlto, kad jurininkams tenka nuvažiuoti ir į svetimas šalis, ir susieiti su kitų šalių jurininkais; ir gėda, mat, butų pasirodyti kitur beveik su puslaukiniais žmonėmis. Taigi dėltų tai priežasčių ir ginama sauszėmio kareiviams pasipažinti su jurininkais, nes kaip 1905 ir 1906 m. parodė, beveik visi sauszėmio kareiviai, kurie pirmiau susidurdavo su jurininkais, atsisakė "malšinti" sukilusius jurininkus. Aš pats girdėjau, kaip vienas oficieras pasakė į savo rotos kareivius: "Vaikeliai! Jurininkų ir fabrikų darbininkų saugokitės aršiau negu ugnies.... Jeigu gi, saugok Deve, aš patėmyčiau kurį nors iš jųs, kad su jurininkais arba fabrikų darbininkais turite kokius nors susinešimus, draugaujate, tai, atsiminkit, pasielgsiu kuoaštriausiai". — Iš tų žodžių patįs skaitytojai tesprendžia tolymesnes pasekmes.

Kariškoji valdžia teiposgi stengiasi "apšviesti" kareivius. Tam tikslui leidžiama, ir dykai dalinama kareiviams juodašimtiški laikraščiai, brošiuros, lapeliai. Beto dar žiemos vakarais rengiami referatai; o kad didesnį įspudį padaryti ant kareivių, su raganinės liktarnos pagelba rodoma gyvi paveikslai; kaip kur surengė dagi ir vaidinimus (žinoma, vis tam tikros pakraipos).

Kas link oficierų, tai tiek galima pasakyti. Iš jaunesniųjų vis daugiau ir daugiau yra susipratusių, apsišvietusių. Jie, ant kiek galėdami, ir kareivius stengiasi apšviesti tikru mokslu; teiposgi (kur tas nuo jų priguli) ir naujastovius neduoda nežmoniškai kankyti. Bet tokių dar nedaug. Ir tai pastebėta, kad tarp jurininkų oficierų yra kur kas daugiau susipratusių negu terp sauszėmio oficierų. Iš senesniųjų gi oficierų tai daugiausiai nuožmųs retrogradai, reakcijonieriai, kareivių kankintojai. Jie netik ką persekioja įvairiais budais kareivius, bet ir tuos oficierus, kuriuos tik nujaučia, kad su kareiviais žmoniškiau apsieina.

Kas link kareivių, tai aš pasistengsiu trumpai aprašyti. Daugiausiai yra susipratę jurininkai, o iš sauszėmio kareivių — tai saperai. Bet apskritai, tikrai susipratusių, kurie viską aiškiai suprastų, yra dar nedaug, bet ant laimės, su kiekvienu metu jų skaičius žymiai didinas, ir dabar jau galima tikrai sakyti, kad jau šiądien nėra nė vieno pulko, nė vienos rotos, komandos, kur nebutų kelių dešimčių, arba kelių tikrai susipratusių vyrų. Ir tie jau, nežiurint visokių persekiojimų, randa progą toliau lavintis ir kitus savo draugus lavinti. Nežiurint visokių kliučių, toki gauna ir revoliucijonieriškų raštų ir skaito juos; tik tiek bėda, kad reikia tą daryti su baime buti pakartu arba atsidurti katorgoj; tokius raštus negalima kol kas plačiai paskleisti terp kareivių. Juos dalinasi ir skaito tik gerai "pažystami". Ant kitų gi kareivių, savo draugų, veikiama tik (ant kiek galima) žodžiais ir paveikslu. Ant trumpo laiko "uželektrizuoti" kareivius, kad jie veiktų prieš valdžios paliepimus, dabar jau butų kur kas lengviau negu 1905—6 metais, nes jau šiądien kiekvienas kareivis mato savo viršininkuos pikčiausius priešus, nors gerai nesupranta, dėlto teip yra. Ir galima tvirtai sakyti, kad jeigu šiądien atsikartotų 1905—6 metų istorija, tai kaszin, ar susirastų nors vienas kareivių pulkas, kuris sutiktų malšinti sukilusius savo brolius šuviais.. Patvirtinimui šitų mano žodžių, jeigu butų reikalas, galėčiau privesti keletą faktų.

Pagal tautas — daugiausiai ir geriausiai yra susipratusių iš žydų, jeigu neskaityti tuos rusus, kurie, teip sakant, tyčia, iš liuoso noro, tarnauja kariumenėj, vedimui terp kareivių agitacijos. Ne bereikalo "tikriejie rusai" buvo dumoj pakėlę klausymą, kad žydus, kaipo "pavojingus", visai neimti į kariumenę; vieton to, nuo jų imti tam tikrą kontribuciją. Iš kitų gi kitataučių: k. a. lietuvių, latvių, lenkų ir kitų, tikrai susipratusių visai mažas yra nuošimtis. Mat, jeigu ir papuola į kariumenę koks nors svetimtautis tikrai susipratęs, tai kiek pabuvęs, stengiasi išsisukti, kad galėtų darbuotiesi žmonių labui savo tėvynėj. O išsisukti, kas tik moka apsieiti, retam nepasiseka. Lieka gi tik patįs tamsiausiejie gaivalai. Bet apskritai, nors iš svetimtaučių mažai tetarnauja kariumenėj tikrai susipratusių, visgi galima sakyti, nė viens svetimtautis, nors ir tamsiausias, atėjus krizio laikui, nestotų valdžios šalininkų pusėj, — perdaug jau kailių nulupo. Nors ir tamsiausias svetimtautis nestotų valdžios pusėn vien tik dėlto, kad ant kiekvieno žingsnio mato savo pažeminimą, paniekinimą.

Iš šalies kokia nors priešvaldiška agitacija terp kareivių visai negalima. Vien patįs kareiviai gali šį tą terp savo draugų veikti, bet ir tai reikia veikti labai atsargiai, tik terp tokių savo draugų, ant kurių galima tikrai pasitikėti. Atidengti gi kokias nors veikimo paslaptis net savo tikriausiam draugui negalima išdrįsti.

Nors ir yra terp kareivių varanti agitaciją arganizacija, kuri išleidžia dagi ir laikraščius, bet kad galėtų šį tą svarbaus ir pasekmingai veikti, tam jį dar per silpna. Jeigu yra kokioj kariumenės dalyj tos organizacijos rateliai iš prastų kareivių (prie tos organizacijos kaip girdėjau, priguli pulkelis oficierų), tai daugiausia iš teip vadinamųjų "nestrojevų", k. a.: raštininkų komandos, muzikantų komandos, feldšerių, sanitarų kom. ir kitų "nestrojevų". Iš "strojevųjų" gi, ant kurių durtuvų ir remiasi visa dabartinė valdžia, nežinau, ar yra kur nors susitvėrę rateliai ar ne; bet pavienių ypatų, priklausančių, arba nors prijaučiančių už laisvę kovotojams yra nemažai.

Gali skaitytojai užsiduoti klausimą: kas butų, kaip elgtųsi kariumenė dabar, jeigu atsikartotų 1905—6 metų istorija? Ant to klausimo atsakyti gana sunku, ir beveik negalima. Tas daug prigulėtų nuo aplinkybių, o labiausiai nuo to, kaip pasielgtų kareiviai pirmam susikirtime, ir kokios paskui butų pasekmės. Jeigu išsiųstiejie pirmutiniai kareiviai šaudyti sukilusius valstiečius atsisakytų, ir paskui kiti kareiviai, kurie butų siunčiami šituos kareivius "malšinti" irgi atsisakytų, ir jeigu paskui ta žinia aplėktų visą Rusijos kariumenę, tai kaszin ar atsirastų nors kelinta dalis kareivių, kurie sutiktų ginti caro sostą. Tik nelaimė, kad tokias žinias valdžia, kaip galėdama, stengiasi nuo kareivių užslėpti. Jeigu greitu laiku kiltų revoliucija, tai jeigu kareiviai ir palaikytų savo durtuvais caro sostą, tai ne iš persitikrinimo, ne iš meilės, bet tik iš baimės. Jeigu tik pamatytų, kad galima išsisukti, kad tiems, kurie liks gyvi po audrai, ne gręs pavojus — savais durtuvais tą patį caro sostą patįs pirmutiniai nuverstų. O "suelektrizuoti", kaip jau sakiau kariumenę trumpam laikui lengva. Jeigu tik visuomenės veikėjai mokėtų paskui gerai sutvarkyti naująjį valstijos mechanizmą, tai kitąsyk jau prie tokio absoliutiško despotizmo Rusija nesugryžtų.

Kasgi tuom tarpu liekti daryti tiems, kurie kovoja su biurokratiška caro valdžia, kurie tikisi ar ankščiau ar vėliau ją nuversti? Atsimindami, kad kol kariumenė laikys despotiškosios caro valdžios pusę, tol joks pagerinimas žmonių buvio negalimas, reikia stengtis, kad kareiviai juo greičiau suprastų: kam jie dabar tarnauja ir keno reikalus gina. Kadangi iš šalies kokia nors agitacija terp kareivių dabar beveik negalima, tai nieks daugiau nelieka, kaip tik rupintis, kad kariumenėn patektų kuo daugiau susipratusių vyrų. Užtai kiekvienas susipratęs Rusijos pilietis turi laikyti savo pareiga, jeigu galima, patekti kariumenėn ir dauginti susipratusių kareivių skaičių. Reikia atsiminti, kad bunant kariumenėj, daug buva tokių atsitikimų, kad užtenka kam išmintingai pasakyti porą žodžių, ir tie žodžiai daugeliui pravėria akis. Susipažinimas gi su kariškuoju "mokslu" "savo laiku" kiekvienam kovotojui už laisvę gali buti dideliai naudingas.

Dėl tų tai priežasčių aš ir susipratusiems politiškai lietuviams patariu nuo kariumenės nesišalinti, o prasišalinusiems sugryžti, tuom labiau, kad bausmės už prasišalinimą beveik nėra.

A. Kar—is.

PONUI BARKUNĖLIUI.

Už nurodytas 47 num. "Lietuvos" klaidas, kurių dasileidau eilėse "Varnas", ačiu ir šiuomi geidžiu atitaisyti tulą klaidą, kurios jųs dasileidote, kritikuodami mane ir kadangi jųs tą padarėtė viešai, per laikraštį, tad turiu viltį, jog tas pats gerbiamas laikraštis, "Lietuva", patalpįs ir mano atsakymą.

Eilių antgalvyje nepažymėjau, kad jos yra išverstos "iš originalo", ar "iš angliškos kalbos" — verčiau iš vertimo ir, jei bučiau manęs, kad tas vertimas bus taip suprastas, kaip kad jųs supratote, užtikrinu, jog kitokį bučiau padėjęs prierašą. Verčiau iš gana tobulo vertimo; jei iš po mano plunksnos eilės neišėjo visai panašiomis į originalą, tad reiškia, kad aš nesu Edgaras Poe ir, tur buti, ir Tamsta nebusi juomi. "Varnas" netinka jums, kas daryti, — gal jis kitiems patiks.

Toliaus straipsnelyje Apie "Varną" pasakytą, buk aš juokiuosi iš p. Puidos ir tt. Nežinau, kas Tamista esi, p. Barkunėli, ir nežinau, iš kur Tamista turi tokias informacijas apie mano nuomonės apie poną Puidą. To jusų pranešimo atitaisymui visuomenės akyse tiek tepasakysiu, kad aš poną Puidą pažįstu tiktai iš jo raštų. Nepasipažįstu su juo ypatiškai, neabejoju, kad jis pažįsta daugiau kalbų, negu jųs minite savo straipsnyje, ir teip gi neabejoju, jog jis yra teisingesnis iš atžvilgio į savo literatiską darbavimąsi, negu jųs jį ir mane nupiešėtė minėtame straipsnyje.

V. K. Račkauskas.

Šiuomi užbaigiame ginčus dėl eilių "Varnas", apie jas, rodosi, ypač ilgi ginčai visai nereikalingi.

Red.

|| Užpuolimas vokiečių ant itališkų studentų Austrijos sostapilyj Vindobonoj, Italijoj pagimdė vien piktumus. Daugelyj vietų Italijoj gyventojai kėlė neprilankias Austrijai ir vokiečiams demonstracijas. Ryme demonstrantai sudegino Austrijos vėliuką. Minios rengėsi užpulti ant Austrijos ambasados, bet į laiką pasiskubinusi kariumenė ne leido. Neprotingi vokiečių užpuolimai ant nevokiečių gali padaryti tą, kad Italija atsiskirs nuo ryšio su Vokietija ir pereis į jos priešų pusę. Austrijos slavai gali sulaikyti ir Austriją nuo pasilikimo ryšyj.

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tąsa).

jis buvo atvažiavęs iš ryto, pasakė, kad Pierre'o dalykas labai rimtas, paskui, rodos, jis užsimiršo ir pradėjo netikėtai greitai kalbėti.

— Nieko nepadarysi, mano mielas vaikuti, aš perdaug vėlai pradėjau veikti. Kaip tik aš sužinojau apie persekiojimą, aš tuojau puoliau prie jo šventenybės kardinolo Sangvinetti ir pasakiau jam, kad tamstos veikalą tik garsiai išrekliamuos. Pasakyk tamsta pats, argi tai protinga? Męs žinome, kad tamsta esi truputį ekzaltuotas, kad tamstos siela karšta ir veržiasi į kovą. Ir ką męs sulauksime, jei prieš save sukelsime jauną kunigą, kuris gali prieš mus pradėti atvirą karą su knygos pagelba, kurios jau išsiplatino tukstančiai egzempliorių? Aš nuo pat pradžios priešingas tai kovai. Ir aš turiu pasakyti, kad kardinolas, kaipo protingas žmogus, buvo tos-pačios nuomonės. Jis pakėlė rankas į dangų ir pradėjo šaukti, kad jo nuomonės niekuomet nesilausia, kad dabar, kuomet kvailybė padaryta, nebegalima jokiu budu sustabdyti proceso, nes į indekso kongregaciją atėjo oficijališki labai įtekmingų ypatų pranešimai, kurie reikalauja teismo, žodžiu, kaip jis teisingai pasakė, kvailybė jau buvo padaryta, ir aš nusprendžiau pajieškoti kito išėjimo.

Staiga jis apsistojo. Jis užtėmijo, kad Pierre įsmeigė į jį akis. Jo veidas truputį labiau paraudo, bet jis labai ramiai tęsė toliau:

— Taip, aš maniau patarnauti tamstai savo silpna įtekme ,kad išgelbėti tamstą nuo nemalonumų.

Pierre'o krutinėje pradėjo kilti audra. Kodėl jis neturi teisės išpasakoti savo persitikrinimų, jei jie yra dori ir persiėmę krikščioniškais jausmais?

— Niekuomet, — sušuko jis, — niekuomet aš neatsisakysiu nuo savo knygos, niekuomet aš jos nesunaikinsiu savomis rankomis, kaip man patarė padaryti! Tai butų parodyti savo silpnumą ir melagystę, aš nėkiek nesigailiu, kad parašiau ją, ir visai neatsisakau nuo savo persitikrinimų. Jei aš manau, kad mano veikalas nors kiek išaiškina teisybę, tai negaliu atsisakyti nuo jos ir neskaitau savęs prasikaltėliu.... Niekuomet! — girdi niekuomet!

Pasidarė tyla. Ir jis beveik tuojau pridurė:

— Tą-patį aš noriu pasakyti ir popiežiui. Jis supras mane, jis pagirs mano veikalą ir pasielgimą.

Nani perstojo šypsotis: jo veidas nustojo judėti, ir jis tartum paskendo savo mintyse. Jis, žingeidžiai tėmijo netikėtą kunigo įsikarščiavimą, kurį stengėsi nuraminti savo meilumu.

— Žinoma, žinoma.... Paklusnumas ir nusižeminimas tai yra šaltiniai užganėdinimo. Aš suprantu, kad tamsta pirmučiausiai norėjai pakalbėti su jo šventenybe.... O paskui, ar netiesa, — tamsta pažiurėsi, pamatysi!

Ir jis vėl užsiinteresavo klausimu apie audienciją. Jis labai apgailistavo, kad Pierre nepasiuntė prašymo prie popiežiaus iš Paryžiaus, tokiu keliu jis tikrai butų išgavęs audienciją. Vatikane nemėgsta trenksmo ir netikėtas jauno kunigo pasirodymas ten gali duoti negeistinus rezultatus.

Vienok, kuomet Nani sužinojo, kad Narciss nori Pierre'ą atrekomenduoti francuzų pasiuntiniui prie Vatikano, jis, tarytum, ėmė nerimauti:

— Ne, ne, nedarykite to, tai butų labai neprotinga!.... Pirmučiausiai tamstos suvaržysite pasiuntinį, kurio padėjimas panašiuose atsitikimuose esti visuomet kėblu.... Paskui, jei jam pasisektų, — o aš labai abejoju, kad jo įsikišimas pagelbėtų, — tuomet viskas butų užbaigta, ir tamsta neturėtum jokios kitos progos gauti audienciją, nes Vatikane neišdrįs užgauti pasiuntinio saumylybės, atsakydami jam, o kitos ypatos paklausydami.

Pierre liudnai pažiurėjo į Narcissą, kuris lingavo galva.

— Tikrai, — murmėjo, pastarasis, — neseniai męs prašėme audiencijos vienam francuzui ir mums buvo atsakyta: tai mums buvo labai nesmagu.... Monsinjoras visiškai teisingai kalba. Męs kreipsimės prie savo pasiuntinio, kuomet visi keliai bus išbandyti.

Bet, matydamas Pierre'o nusivilimą, jis meiliai pridurė:

— Męs pirmučiausiai važiuosime, vadinas, pas mano giminietį į Vatikaną.

Nani, kuris atidingai klausė, su nusistebėjimu pažiurėjo į jauną žmogų.

— Į Vatikaną? Tamsta ten turi giminietį?

— Žinoma, monsinjorą Gamba del Coppa.

— Gamba!.... Gamba!.... Ak, taip! Dovanok tamsta, aš dabar primenu.... Tai tamstos norite paprašyti Gamba, kad jis paprašytų už tamstą jo šventenybės? Žinoma, tai puiki mintis, — važiuokite, važiuokite....

Jis kelis kartus atkartojo tą žodį.... Monsinjoras Gamba del Coppa buvo labai geras žmogus, bet be jokios įtekmės, kurio niekšystė pasidarė patarle Vatikane. Jis linksmindavo popiežių kvailiausiomis istorijomis, ir popiežius labai mėgo vaikščioti su juo po sodą, pasiremdamas ant jo rankos. Laike tų vaikštynių Gamba lengvai išgaudavo visokias menkas mylestas. Bet jis buvo neišpasakytas bailus ir taip bijodavo save sukompromituoti, kad neišdrysdavo paprašyti menkiausio dalyko, nepersitikrinęs, kad tas jam nė kiek užkenks.

— O, taip! Mintis puiki! — pasakė a galo Nani.... — Žinoma, Gamba gali prašyti audienciją, jei tik panorės.... pats su juo pasimatysiu ir išaiškinsiu ja kame dalykas.

Ir jis tuojau ėmė duoti patarmes, kad reikia veikti labai protingai. Jis net pasakė, kad visai negalima įtikėti popiežiaus artimiems siems.

O, jo šventenybė taip geras, taip stačiai įtiki visiems, kad nevisuomet pasirenka saugumą ištikimus ir atsakančius žmones. Todėl Vatikane reikia veikti atsargiai, o kitaip dar galima pakliuti į kokias-nors žabangas. Jis pasakė, kad nereikia tiesiog kreiptis prie jo šventenybės sekretoriaus, nes pastarasis yra apsuptas intrigomis, kurios paraližuoja jo geriausius norus. Iš jo kalbos išrodė, kad Vatikanas yra toks pasaulis, kur viešpatauja intrigos ir išdavikai, pasaulis, kuriame negalima atidaryti durų, žengti žingsnio, kelti koją, gerai nepersitikrinus, kad nėra jokio pavojaus.

Pierre klausė jo pasibaisėdamas.

— Dieve, — sušuko jis, — kągi aš dabar darysiu?.... Tamsta, monsinjore man visai baidai....

Ant Nani lupų pasirodė vėl širdinga šypsa.

— Aš? Man neišpasakytai butų sunku brangus mano vaikuti, jei taip butų.... Aš noriu tiktai tamstą pertikrinti, kad reikia lauti; tuo tarpu neveikti nieko. Ypač reikia butiramiu. Tamstai nėra ko skubintis, užtikrinti tamstą; tiktai vakar išrinko patarėją, kuriam įsakyta duoti pranešimą apie tamstos knygą — tamsta, vadinas, dar turi prieš save vienį mėnesį.... Stengkis su nieku nesusitikti, gi venk taip, kad nežinotų, kad tamsta čia esi, gali apžiurinėti sau ramiai Rymą, — tokiu budu tamsta geriausiai pagelbėsi savo dalykui.

Ir, paėmęs kunigo ranką abiemis minkštomis, išlepintomis aristokratiškomis rankomis, jis pridurė:

— Tamsta, žinoma, supranti, kad aš turiu tam tikras priežastis taip patarti.... Aš pa tamstai pasisiulyčiau patarnauti ir turėčiau sau už didelę garbę nuvesti tamstą tiesiog pas jo šventenybę.... Bet aš dar tuo tarpu nenoriu kištis į tą dalyką, — aš labai gera suprantu, kad tas galėtų tik kenkti dalykui.. Su laiku! — girdi su laiku, jei niekam nepasiseks išprašyti audiencijos, aš tamstai ją iš gausiu. Aš tamstai iškilmingai priežadu. Bet kol kas, prašau tamstos nekalbėti giau apie naują religiją, neištarti tų kurie, ant nelaimės, tankiai atsitinka knygoje ir kuriuos dar vakar tamsta pa nęs atkartojai; negali buti naujos re mielas mano vaikuti, — yra tiktai vie gija, kuri neleidžia nė permainų, nė nu mo, tai katalikiška religija, apaštališka miška. Taipgi, palik nuošalyje tamsta Paryžiaus draugus, nelabai pasitikėk nolu Beržero, kurio dievobaimingumas bai didelę kainą turi Ryme. Užtikrinti stą, kad kalbu su tamsta draugiškai....

Matydamas, kad Pierre yra nusimi nuvargęs ir nežino, kaip imtis už darbo, pasistengė vėl jį padrąsinti.

— Nenusininkk! viskas bus geriausiai bažnyčios ir tamstos naudai.... Atsiprašau, bet aš tamstą turiu palikti, — aš nebepamatysiu šiandien jo šventenybės, neturiu laiko laukti.

Kunigas Paparelli, kuris sukinėjosi netoliesia jų, lyg norėdamas užgirsti apie ką jie kalba, puolė prie Nani ir ėmė jį pertikrinėti, kad prisieis tik dviejų svečių palaukti. Bet pralotas meiliai atsakė, kad jis ateis kitą kartą, nes dalykas, apie kurį jam reikia pakalbėti su kardinolu, nėra skubėtinas. Ir jis išėjo, mandagiai visiems nusilenkdamas.

Beveik tuojau pašaukė ir Narcissą. Pirma negu įeiti į sosto salę, jis paspaudė ranką Pierre'ui ir atkartojo:

— Ir taip, nuspręsta: rytoj važiuosiu į Vatikaną pas savo giminaitį, ir kaip tik gausiu nuo jo kokį atsakymą, tuojau tamstai pranešiu.... Iki greitam pasimatymui!

Buvo pirma valanda ir prieškambaryje tepasiliko viena senutė, kuri, rodos, snaudė. Už sekretoriaus stalo donas Vidžilio baigė perrašyti didelius geltono popierio lapus; tiktai kartais jis neramiai žvalgėsi apilnkui, tartum norėdamas persitikrinti, ar nėra jokio pavojaus.

Kambaryje vėl užviešpatavo rusti tyla. Pierre dar kelias minutas nesijudindamas pastovėjo lango ambrazuroje. O, kaip suspaudė jo ekzaltuotą ir gerą širdį! Išvažiuojant iš Paryžiaus jam viskas išrodė taip paprasta ir prigimta! Jį kaltina neteisingai, — ir jis važiuos apsiginti; jis atvažiuos ir puls prie popiežiaus kojų, kuris, žinoma, maloniai jo išklausys. Juk popiežiuje yra įsikunijusi religija, protas ir teisybė? Juk jis yra tėvas, kuriame įsikunijo dieviškas pasigailėjimas, vienodai malonus visiems bažnyčios sunams, ne tik nusidėjusiems? Juk jo durys turi buti atdaros visiems, kad visi vaikai galėtų ateiti pas jį ir papasakoti savo skausmus, išpažinti savo nuodėmes, išaiškinti savo pasielgimą ir čia surasti nusiraminimą? Tuo tarpu nuo pirmos atvažiavimo dienos visos durys prieš jį užsidaro, — ir jis stovi tokiame pasaulyje, kur yra vien intrigos ir paversmės. Visi pataria jam elgtis atsargiai, tartum, jo laukia didžiausis pavojus nuo mažiausio sujudėjimo. Pamatyti popiežių — yra nuodėmė. Jam iš visų pusių duoda begalines patarmes, išaiškina apie tas smulkmenas ir įrankius, kuriuos reikia vartoti, kad gauti andienciją; išgalvoja

Įvairias kombinacijas, tartum, reikia vesti visą armiją prieš priešą; ant kiekvieno žingsnio atsiranda naujos kliutys ir visame kame matosi gudrios intrigos.... Dieve, jis manė, kad jį priims meiliai! Tas užsidaręs Vatikanas visai neprimena ganytojaus namų, į kurį gali įeiti visi — ir tikintiejie ir paklydę!....

Pierre bijojo to šalto, nesuprantamo įniršimo, kurį jautė apie save. Net kardinolą Beržero laikė neištikimu, revoliucijonieriu ir taip kompromituojančiu, kad jam patarė geriau neminėti jo vardo. Jis atsiminė tą neapikantą prie savo bendro, kuri apsireiškė kardinolo Bokkanera kalboje. Ir paskui monsinjoras Nani praneša jam, kad jis nekalbėtų apie naują religiją, tartum, tas naujas tikėjimas atitraukia žmoniją nuo grynos pirmųjų amžių krikščionybės! Jis pradėjo galvoti apie savo skundikus, ir jam pasidarė baugu; jis dabar pradėjo suprasti, kad prieš jį vedama stipri kova, kad sutraiškinti jį patį ir sunaikinti jo veikalą. Viskas buvo apsupta naktiės tamsybe. Ir jis nusprendė pašvęsti kelias dienas, kad geriau susipažinti su Rymo dvasiškija, kuri jam pasirodė taip nepadori. Bet, jis prisiekė pats sau, kad nė už ką nenusileis ir neišsižadės nė vieno puslapio, nė vienos eilutės savo knygoje, kurią jis paliks taip, kaip ji yra parašyta, kas geriausiai parodo jo tikėjimą į geresnę ateitį. Ir prieš indekso kongregacijos teismą jis nenusilenks ir nuo nieko neatsisakys. Ir jei bus reikalinga, jis išsižadės bažnyčios, sutvers naują atskalą, bet vis skelbs apie naują religiją. Ir jis tuomet parašys naują knygą apie tikrąjį Rymą.

Tuo tarpu donas Vidžilio liovėsi rašęs ir įsmeigė į Pierre'ą savo akis; pastarasis mandagiai priėjo prie jo atsisveikinti. Nors sekretorius nieku neužtikėdavo, bet šį kartą jis buvo atviras ir sumurmėjo:

— Žinai tamsta, juk jis atėjo čia tiktai dėl tamstos vieno, — jis norėjo sužinoti apie tamstos pasimatymo rezultatus su jo šventenybe.

Žinoma, čia kalba ėjo apie monsinjorą Nani.

— Tamsta manai?

— O, tai neabejotina!.... Ir jei tamsta paklausytumei mano patarmės, tai padarytumei labai protingai, jei savo noru padarytum tą, ko jis nori iš tamstos, nes aš neabejoju, kad paskui tamsta busi priverstas tą padaryti.

Nuo tokio pasakymo Pierre visai nusiminė. Ir jis išėjo, smarkiai numojęs ranka. O, nė už ką jis jiems nenusileis! Ir visi trys prieškambariai, per kuriuos jam prisiėjo pereiti, pasirodė jam dar rustesniais, tuštesniais ir visai užmirusiais. Antrame kunigas Paparelli atsisveikino su juo, tyliai nusilenkdamas, o pirmame, snaudžiantis lekajus, rodos, visai neužtėmijo jo. Po baldakymu, ant didelės kardinolo kepurės voras mezgė tinklus. Argi nebutų geriau vienu užsimojimu sunaikinti visą tą supuvusį, sugriuvusį pasaulį, kad saulė liuosai galėtų prasimušti ten ir apipilti tą dirvą gausinga jaunybės sriove?

IV.

Po pusryčių, tą-pačią dieną, Pierre, budamas liuosas, norėjo padaryti vizitą. Kaip tik jo knyga pasirodė spaudoj, jis gavo iš Rymo laišką, kuris jį labai sujudino ir užinteresavo. Tas laiškas buvo nuo seno grafo Orlando Prada, italų didvyrio, kovotojo už laisvę, kuris, nepažinodamas jo ypatiškai, rašė jam po pirmų įspudžių, perskaitęs knygą. Ant keturių puslapių, su nepaprastu senam žmogui entuzijazmu, grafas protestavo prieš jo veikalą, kaltindamas jį tame, kad jis užmiršo Italiją, o reikalavo vien Rymo — naujo Rymo — laisvai ir susivienijusiai, antgalo, Italijai. Prasidėjo susirašinėjimas, Pierre, visai neišsižadėdamas naujos katalikybės, kuri turėjo išgelbėti pasaulį, pamažu, vienog, pamylėjo ir pradėjo gerbti žmogų, kuris rašė jam tuos laiškus ir kuriuos buvo tiek daug pasišventimo tėvynei ir liuosybei. Jis parašė jam apie savo atvažiavimą, prižadėdamas apsilankyti pas jį Ryme. Bet dabar, kuomet jį taip meiliai priėmė Benedetta, jam išrodė nepadoru važiuoti pirmąją dieną, nepasakius jai, pas to žmogaus tėvą, kurį ji pametė, juo labiau, kad senas Orlando gyveno drauge su savo sunumi viename rume.

Piere pirmučiausiai nutarė pakalbėti apie tą vizitą su Benedetta. Priegtam jam pasakojo vikontas Filibera Delašu, kad ji mylėjo seną didvyrį kaipo duktė, ir labai jį gerbė. Ir tikrai, kaip tik Pierre prakalbėjo su ja apie savo nemalonų padėjimą, ji tuojau sušuko:

— Taip, žinoma, tamsta turi važiuoti, ponas kunige! Tamsta žinai, kad senas Orlando, — tai musų tautos pasididžiavimas! Ir nesistebėk, kad aš jį taip familijariškai vadinu, — visa Italija, gerbdama ir dėkavodama, vadina jį meiliu vardu. Aš, ant nelaimės, išaugau tarp tokių žmonių, kur jo neapkenčia ir vadina jį šėtonu. Tiktai paskui, kuomet jį pažinau, aš išmokau jį mylėti, ir jis tikrai yra geriausis ir teisingiausis žmogus pasaulyje.

Kalbėdama tą, ji šypsojo, bet jos akyse pasirodė ašaros, turbut, ji atsiminė savo gyvenimą tame atkariame name, kur ji truputį pasilsėdavo, tik pasilikus viena su seneliu. Ir ji tyliai, truputį drebančiu balsu, pridurė:

— Jei tamsta jį pamatysi, pasakyk jam, kad aš jį dar tebemyliu ir kad niekuomet, kas neatsitiktų, neužmiršiu jo gerumo.

Pierre, važiuodamas karietoje pas tą senelį į seno Orlando gyvenimą atsiminė istoriją, apie kurią jis buvo jau girdėjęs. Tas gyvenimas buvo ištisa epopėja, primenanti seniai praėjusių laikų drąsą, teisingumą ir didelį tikėjimą.

(Toliau bus).

Dvi Kelioni į Tolimą Šiaurę

Su 17 paveikslėlių.

Sutaisė S. Matulaitis

pavadino Genrietta. Sala ta labai kalnuota ir niekeno neužgyventa. Nors tuomet buvo vasara, bet ten nebuvo nė žvėrių, nė paukščių. Apžiurėję salą, jurininkai vėl sugrįžo atgal į garlaivį.

4. ŽANETTA PRAŽUVO.

Po trumpo džiaugsmo, kad atrado naujas salas greitai atėjo didelis nusiminimas; ledai kaskart vis labiaus spaudė Žanettą, plaukiančią drauge su ledais šiaurės link. Dabar ant garlaivio pradėjo gulti kaskart vis daugiaus ledo keterų. Besiriedamos viena ant kitos, keteros iš ledo gabalų slinko vis artyn Žanettos. Ledas, ant kurio gulėjo garlaivis, pradėjo iš visų pusių skilti su tokiu trenksmu, tarytum kas šaudo iš patrankų. Pagalios le-

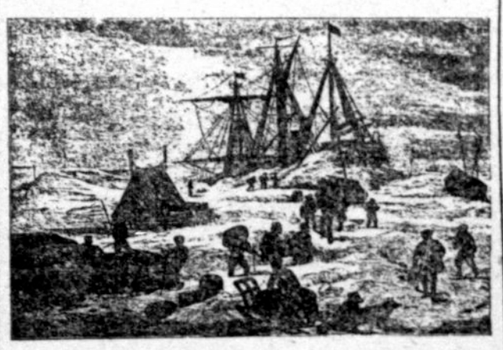

Pav. 10. Garlaivis ledų suspaustas. Jurininkai neša iš jo maistą ir krauja ant ledo.

das suskilo ir pasidarė praperša toj vietoj, kur gulėjo garlaivis. "Žanetta" atsistojo ant vandens. Kai-kurie jurininkai nudžiugo, pamatę, kad "Žanetta vėl tiesiog atsistojo, nesidžiaugė tiktai kapitonas Deliongas; jis aiškiai matė, kad jeigu ledas vėl susiglaus, tuomet galas "Žanettai, ją sutrupins į druzgus. Teip ir atsitiko. Iš ryto 12 berželio, kuomet visi jurininkai buvo ant ledo, skaldė didelius ledo gabalus ir leido juos į praperšą, kad nors truputį sumažįti ledo slėgimą ir neduoti suspausti garlaivį, Deliongas jau pastebėjo, kad ledas vėl susiglaudžia ir praperša eina mažyn. Neilgai trukus ledas teip suspaudė "Žanettą", jog anoji vėl atsigulė ant šono ir pradėjo labai braškėti. Po valandėlės staiga garlaivio lubos su trenksmu sulužo ir jose pasidarė daug plyšių po pusantro masto pločio.

— Greičiaus nuleiskite laivus ir nuvilkite juos toliaus ant ledo — paliepė kapitonas. Matrosai išpildė jo paliepimą.

Tuom tarpu dideli ledo gabalai užgulė ant garlaivio užpakalio, nuo ko pirmgalis pakilo į viršų. Po valandelės vėl trenksmas ir garlaivis truko dar vienoj vietoj. Deliongas pamatė, kad ledai perlaužė garlaivį taip kaip męs perlaužiame lazdą. Per plyšius vanduo greitai bėgo į garlaivio vidurį.

Kad nepasilikti be maisto tolimoj šiaurėj, jurininkai skubiai puolėsi nešti ant ledo da esančius garlaivyj daiktus, kurie gali buti jiems naudingi: valgį, drabužius, paraką, šviną ir tt. Viską dėjo ant ledo toliaus nuo garlaivio. Tą pačią dieną 4 valandą, kuomet ledai vėl išsiskyrė, sulaužyta Žanetta nupuolė į praperšą ir nuskendo jurėse. Tokiu budu 28 vyrai pasiliko tolimoj šiarėj terpu ledų ir sniego. (Mat. 6 iš matrosų lig to laik jau buvo numirę ir dabar buvo jau tik 28 žmonės).

5. SUNKI KELIONĖ LEDU.

Pasilikę toli šiaurėj, kur žmonės da niekuomet nebuvo, nelaimingi keliauninkai manė ką daryti, kur eiti? Žinojo tik tiek, kad eiti namo reikia pietų link. Nors sunki turi buti tokia kelionė, bet jie nenusiminė, tuojaus suskato ruoštis į kelionę ledu. Kelionė tokia neišpasakytai sunki. Jurių ledas retai kur esti lygus, tankiausia ant jo stovi stačiai pastatytos didelės ledo atskalos, arba tęsiasi ilgos ledo keteros, pasidariusios iš susigrudusių ledo atskalų; tokios keteros kartais turi po kelis sieksnius augščio. Da sunkiaus keliauti ledu vasarą, nes tuomet ant ledo pasidaro daug vandens ir atsiveria daugybė praperšų. Sunku pereiti per tokį vandenį tankiausiai, plonu ledu užšalusį, o da sunkiau pereiti per praperšas. Nieko da butų eiti tuščioms, bet čion parsieina visą savo lobį nešti ant savęs arba vežti rogėse. Tiesa, keliauninkai po šiaurės šalis paprastai ima su savim šiaurės šunis, kuriuos kinko į roges. Tie šunes dideli ir stiprųs. Laike didelių šalčių jie įsikasa į sniegą ir guli nieko neatbodami. Juos kinko į lengvas roges. Pirmutinis paprastai eina senas, išmintingas šuva, kaipo vadovas. Žinoma, šunis nežaboja taip kaip arklius, o kuomet reikia sustoti į sniegą pirm rogių įsmeigia lazdą. Šunes pajutę, kad kas laiko sugula ant sniego. Norint pasukti į dešinę arba į kairę pusę reikia surikti atsakančiai. 6 šunimis geru keliu į valandą galima nuvažiuoti 12 ar 15 verstų, o per dieną 120 arba 150 verstų. Su jais galima vežti ir sunkenybes. Į roges pakinkytas 9 šunimis galima dėti 15 pudų.

Musų keliauninkai teipogi turėjo 23 šunis, bet viską negalėjo ant jų sukrauti, daugumą parsiėjo patiems vežti. Ir taip daugelį maisto, kuro ir visokių daiktų parsiėjo pamesti, nes butų neįstengę viską vežtis. Ypačiai sunku buvo su laivais. Po visais trimis paimtais nuo Žanettos laivais pritaisė pavažas ir vežė su savim.

Galų gale susiruošė; sukrovė viską į 4 roges ir laivus ir leidos į kelionę. Buvo jau vasara. Nors tose vietose saulė ir vasarą labai mažai tešildo, betgi musų keliauninkams, atpratusiems nuo šilumos, išrodė neišpasakyta kaitra. Nuo saulės spindulių jų uoda sutruko, o nuo sniego baltumo ėmė skaudėti akis. Parsiėjo užsidėti tamsius akinius, kokius tam tikslui paprastai ima su savim keliauninkai į tolimą šiaurę.

Pasileidę keliauti, jie paprastai leizdavo kelis eiti pirmiaus jieškoti vietų, kuriomis geriaus butų eiti. Paskui jau šunes vežė roges, o žmonės traukė laivus; bet vežti viską vienu laiku ypačiai per ledo keteras negalima buvo, spėkų stigo. Parsiėjo išpradžių pernešti vieną laivą ar roges, o po to grįžti paimti kitą ir tt. Sunku buvo užtraukti ant ledo keterų nelengva ir nuleisti nuo jų. Nelaikomos rogės, įsibėgėjusios įsmigdavo giliai į sniegą ir sunku budavo įąsias iškelti. Da sunkiaus buvo vežti roges su ligoniais, kurių tuomet buvo keli. Nuo kiekvieno krestelėjimo ligoniai dejavo.

O ledas vis labiaus tirpo; praperšos darėsi vis didesnės ir tankesnės. Per jas reikėjo keltis arba laivais arba daryti tiltus iš ledo. Tam tikslui keli vyrai plaukiodami su laivais po praperšą gaudė mažesnes ledo atskalas ir statė jas vieną prie kitos skersai praperšą.

Pav. 11. Sunku traukti laivus per ledo keteras.

Tokiu judančiu tiltu perveždavo roges, bet nevisuomet laimingai. Nekartą ledai vėl išsiskirdavo ir po kelis syk parsieidavo gaudyti.

Aišku, kad taip keliaujant toli nenueisi. Į dvi paras nuėjo vos 2 verstu, nors kasdien ėjo po 10 valandų.

Po to kelionė pasidarė da sunkesnė. Pradėjo lyti ir keliauninkai turėjo sustoti:

"Net šunes lyg vištos glaudėsi vienas prie kito — rašo Deliongas savo užrašuose. — Męs pastatėme šėtrus ir šiaip-taip pasislėpėmė nuo lytaus. Tam, kuris sėdi šiltoj grįčioj gal but ir smagu klausyti kaip lytus barškina į stogą, o mums nelabai smagu buvo musų lindynėse ant ledo. Ugnį kurėme tik tuomet, kuomet reikėjo valgis išsivirti; kuro turėjome mažai, reikėjo jo gailėtis. Nė išsidžiovinti nebuvo kur."

Lytui paliovus vėl toliaus keliavo, bet labai iš lengvo. Per dieną nueidavo tik po 300 ar 400 sieksnių ir tik retą kurią dieną 2 verstu.

6. NESMAGUS PASTEBĖJIMAS.

Jau 10 dienų keliavo Deliongas ir jo draugai. Nors ėjo iš lengvo, betgi jiems darėsi ramiaus, atsiminus, kad kasdien vis tik artinasi prie žmonių. Taip iš pradžių manė ir Deliongas, kol vieną dieną nepagalvojo pasitikrinti ar jau toli jie nuėjo pietų linkui. Paėmęs įtaisus pažiurėjo pagal saulę, suskaitė ir pats sau nenorėjo tikėti. Atkartojo da kartą. Tiesa, pasirodė, kad nors jie keliauja į pietus, bet buvo 35 verstus toliaus į šiaurę nuo tos vietos, kur Žanetta nuskendo. Deliongas tuojaus suprato dėlko taip atsitiko: jie ėjo pietų link, o vėjas ir tekmė nešė ledą ir juos šiaurės link. Tokis pastebėjimas labai nuliudino Deliongą, bet kad neišgązdinti kitų, pasakė tik daktarui ir savo pagelbininkui Melviliui. Jie nutarė niekam daugiaus nesakyti apie tą liudną pastebėjimą, kad nesumažinti norą dirbti.

Praėjo da dvi savaiti. Kelionė pasidarė da sunkesnė, nes ledas darėsi kaskart minkštesnis, o praperšos didesnės. Nekartą budavo taip, jog pervilkę vienas roges per praperšą, sugrįžę paimti kitas, atrazdavo jau dvi praperšas. Dėlto tą savaitę nuėjo viso tik 12 verstų, o iki žmonų liko pereiti da tukstančiai. Užtai Deliongas vėl susiramino, kuomet ištyrė, kad ledas paliovė nešęs juos į šiaurę ir kad dabar jie nors iš leto, betgi eina pietų link.

Atėjo liepos mėnesis. Tuomet ledai pradeda pakrikti po jures. Iš pradžių ledo plotai plaukia draugia, po to persiskiria ir pakrinka po jures. Kelionė tokiu ledu yra da sunkesnė.

Visa jų viltis buvo tame, kad greitai gal pasieks jures laisvas nuo ledų ir su laivais galės greitai ir lengvai keliauti.

7. ATRADO DAR NAUJĄ SALĄ.

Deliongas iš žemlapio žinojo, kad artymiausia žinoma sala nuo jų atsti 180 ar 200 verstų, dėlto niekas iš jų nesitikėjo greitai žemę prieiti. Bet jiems bekeliaujant štai vienas iš matrosų einąs pirm kitų sušuko su džiaugsmu:

— Žemė matyti, žemė!

Visi suskato žiurėti. Pažiurėjo per žiurona; teisybė toli matėsi juoda dėmė. Vieni sakė, kad tai žemė, o kiti kad ukai. Galų gale Deliongas užlipęs ant augštos ledų keteros su žiuronu aiškiai pamatė toli juoduojančią žemę ir mėlynuojančias laisvas nuo ledo jureš. Visi labai nudžiugo ir da skubiaus suskato eiti ant žemės, kuri buvo nuo jų kokia 15 ar 20 verstų.

Perėjo da viena diena. Nors per pakilusius ukus žemės nebuvo matyti, bet visi jautė, kad jinai netoli. Pradėjo pasirodyti žvėrys ir paukščiai, o daktarui pasisekė pagauti ant ledo drugį (peteliškę), iš ko visi aiškiai matė, kad žemė turi buti netoli. Ir tiesa, ukams išnykus, vėl ją pamatė. Per žiuroną Deliongas aiškiai matė uolas, kalvas ir smiltis. Neabejotinai žemė, reikėjo tik ją pasiekti. Bet pasiekti buvo nelengva. Da dvi savaiti perėjo sunkioj kelionėj, o žemės vis da nepriėjo. Tiesa, tuomet nuo jų iki žemės buvo nedaugiau per 3 verstus, bet terpu jų ir salos buvo didelė pertaka, su labai smarkia vandens tekme, kuri nešė daugybę smulkaus ledo gabalų. Tokiu budu žemė buvo arti, o pasiekti ji visgi negalima buvo.

"Visą savo gyvenimą aš neužmiršiu vakarykščios dienos — rašo Deliongas savo užrašuose. — Tiek vargo ir nelaimių perkęsti taip trumpu laiku galima tiktai šiaurėj. Per visą dieną ir kiaurą naktį męs nė valandėlės ne pasilsėjome dėlto, kad ledai vis labiaus skyrėsi ir plyšių darėsi vis daugiaus. Vos tik męs pradėjome vežti musų daiktus, ta vieta, kuri mums išrodė geriausia, kaip štai ledas persiskyrė keliose vietose po musų kojomis. Visi męs buvome šlapi iki kelių. Musų kojos sustingo; ant jų atsiverė opos. Męs patys stebimės, kad niekas iš musų sunkiai nesusirgo, o visi linksmi ir stiprus. Męs dirbome be pasilsio 24 valandas. Musų laimė, kad suspėjome pereiti ant gana didelės ledo atskalos. Iki žemės kranto nuo musų pasiliko 3 verstai. Bet sėsti į laivus męs negalėjome per daugybę plaukiojančių ledų. Jurių bangos su baisia spėka skaldė ledų kraštus. Vėjas užė ir švilpė. Pakilo baisųs ukai ir męs nematėme jau nė žemės, nė ledų. Męs turėjome sėdėti, nes nežinojome kur eiti. Sutaisę šėtras, sėdėjome jose visi šlapi. Pradėjo smarkiai lyti ir ledai tirpte tirpo po musų akių. Ukams iškrikus, męs pamatėme, kad terpu mus ir kranto plaukia daugybė ledo. O betgi męs buvome truputį arčiaus žemės; iki kranto liko kokia pusė versto."

Kadangi plaukti laivuose terpu ledų labai pavojinga, Deliongas nusprendė eiti ledu. Dvi paras ėjo tą pusę versto kilnodamiesi nuo vienos ledo atskalos ant kitos, kol ant galo 28 liepos dieną atskala ant kurios jie buvo, neprinešė jų prie kranto.

Žemė, ant kurios išlipo Deliongas su savo draugais, buvo da niekam nežinoma, gana didelė, bet tuščia sala. Ją pavadino "Benetto" sala. Benettas tai tas išleistojas laikraščio New Yorke, kuris davė lėšas šitai kelionei. Ant šitos salos keleiviai silsėjosi kelias dienas, rupindamiesi juo daugiaus sumedžioti žvėrių ir paukščių, idant padidinti maisto išteklių. Pasiekę šitą salą keliauninkai tikėjosi, kad čion bus pabaiga jų kančių iki salų gulinčių netoli Sibiro pakraščio, vadinamų Naujosios Siberijos, o iš ten jau lengva pasiekti Sibirą.

8. KELIAUJA TOLIAUS.

Apleizdamas Benetto salą Deliongas tikėjosi, kad iki Naujamjam Sibirui galės keliauti laivuose. Bet jų nelaimei jurės buvo pilnos ledų ir jiems parsiėjo ir čion turėti tokią pat sunkią kelionę ledu.

Praėjo mėnesis, praėjo ir kitas tokioj kelionėj, kokią pirma aprašėme, kol (rugsėjo pradžioj) jie pasiekė Naujojo Sibiro salas. Ant šitų salų lygiai kaip ir ant Benetta salos galima sutikti tik žvėrys ir paukščiai. Čion keleiviai pasilsėjo kelias dienas, medžiodami žvėris ir paukščius. Čion jurėse buvo labai mažai ledų ir musų keleiviai tolyn keliavo jau laivuose. Jie nutarė siekti tą vietą Sibiro pakraščio, kur upė Lėna įpuola į šiaurės jures.

12 Rugsėjo visi jie susėdo į tris laivus ir, pastatę buores, ramiai plaukė pietų link. Viename laive vyresniuoju buvo patsai Deliongas, kitą pavedė oficierui Melviliui, o trečią oficierui Čipp. Iš pradžių viskas ėjo gerai, vėjas buvo geras ir į kelias valandas laivai gana toli buvo nuplaukę. Bet vidurdienį vėjas pradėjo eiti smarkyn, o į vakarą pakilo didelė audra. Bangos kas valandėlė liejosi į laivus taip, jog keleiviai vos spėjo išpliumpuoti vandenį. Ant galo užpuolė tamsi naktis ir laivai persiskyrė. Deliongo laivo vėjas nulaužė stiebą ir buorę, o laive prisirinko tiek vandens, kad siekė jau suolelius. Vos-vos pasisekė laiku išpliumpuoti vandenį ir išsigelbėti nuo paskendimo. O vėjas ir bangos nešė laivą kur norėjo. Kur nešė niekas nežinojo. Aplinkui buvo tamsu; visi rupinosi tik lieti vandenį iš laivo. Ant rytojaus audra apsistojo ir ukai iškriko. Tuomet Deliongas ir jo draugai pamatė, kad kitų dviejų laivų nėra drauge su jais. Visi buvo tikri, kad anie nuskendo.

Vakare vėjas visiškai apsistojo ir jie galėjo ramiai toliaus keliauti.

9. ANT SIBIRO KRANTO.

Pagalios pasiekė taip seniai visų geidžiamą šalto Sibiro krantą. Bet prie pats kranto nebegalėjo priplaukti, nes buvo negilu ir jiems visiems apie 4 verstus parsiėjo bristi per vandenį terpu ledu, ir da nešti ant savęs visokias sunkenybes, kam maistą, kam šautuvus, kam knygas ir tt. Išėję ant kranto, sukurė laužą ir pasilsėjo.

(Toliau bus).

Mažas Feljetonas.

Keista ir ypatinga lietuvių psychologija. Jie labiau rupinasi mirusiais, negu gyvais.

Kuomet Lakopanem J. Biliunas neturėjo už ką vaistų nusipirkti — jo tuomet niekas nežinojo, jis buvo visų užmirštas. Mirė ir oi! vienas už kitą balsiau ėmėme raudoti. Jis lietuviams pasidarė teip brangus, kad kaikurie tėvynainiai užsigeidė ir jo lavoną Lietuvon gabenti.

Kur lavoną butumėte, viešpačiai, dėję, juk Panteonas dar nepastatytas?!

Ta pati istorija su Jauniu, ta pati istorija su Kudirka, ne, su Kudirka gražesnė istorija. Kuomet Kudirką kankino džiova — jį prižiurėjo lenkė. Tėvynainiai, nesiraukykite, nesipiktinkite, teip buvo—lenkė tai darė, lietuviai buvo užmiršę Kudirką.

Ta pati istorija.... kur čia jas visas išskaitysi, lietuviai gyvuosius užmiršta, atsimena apie juos, kuomet jau jie po žemių guli.

Duosime šventą ramybę mirusiems, teilsiesi jie!

Duosime šventą ramybę ir gyviems, temiršta jie. Pas mus juk kandidatų į džiovininkus netruksta!

Kalbėsime šį kartą apie literaturą.

T. M. Draugija labai susirupinusi Kudirka, — mano išleisti pilną jo raštų rinkinį. Kalba ir apie Mačį.

Apie Mačį nieko negaliu pasakyti; — jei kuomet nors ir skaičiau vienas, kitas jo eiles — jos galvoje neužsiliko. Jo darbų surinktų spaudoje nėra, gal ir reikėtų išleisti??....

Kudirka.... Jo visi svarbesniejie veikalai — originaliniai ir vertimai — yra išleisti skyrium: Orleano Mergelė, Vilius Tell, Keistutis, Laisvos valandos, Viršininkai.... Sako — yra daug rankraščių. Jei vėlionis, gyvas budamas nedavė jų spaudon, matyti tie rankraščiai labai menką svarbą teturi.

Sako, kad atspaudintų veikalų dar tiek esama, girdi svirnai lužta!!

Nauju išleidimu žmonės mano tik padidinti tų svirnų skaičių— daugiau nieko!

Bus vargšėms žiurkėms kur perėti vaikus!!

Kudirka lietuvių literaturoje užima įžymią vietą, bet — tas visur painiojasi — jis musų literaturoje nepramynė naujų takų, jis niekuo nesiskiria nuo kitų musų rašytojų to laiko — jis tik turėjo štipresnę ir dailesnę plunksną už kitus. Dailioje literaturoje, jis, kaip originalinis rašytojas, visai silpnas — pusiau publicistas, pusiau beletristas. Vertėjas jis talentuotas.

Grynai publicistiški straipsniai teturėjo tik tos dienos svarbą, — tie straipsniai gali buti svarbus tik literaturos ir lietuvių atgijimo istorikams, plačiai visuomenei jie visai jau neįdomus. Istorikai, jei norės, jo publicistiškus straipsnius suras "Varpe" ir kituose jo laikų laikraščiuose.

Ištikrųjų, kam tat T. M. Draugija leis jo raštus? Ir dar koks keistas leidimas — "Vienybėje Lietuvninkų" buvo pranešta, kad prie to leidimo galės prieiti ne kiekvienas — bus labai brangus ir atskirais tomais neparsiduos. O — o! Ar T. M. Draugija turi daug, keletą tukstančių, turtingų skaitytojų? Abejotina. Maža knygutė — po trįs kapeikas — ir tai išguli po kelis metus neišparduota, o čia klok ne kapeikomis, bet rubliais! T. M. Draugija tepasistato sau svirnus tam leidimui ir suskaito, kiek turi žiurkių!

Teneužpyksta T. M. Draugija, — iš jos sumanymo kitokio išvedimo negalima daryti.

Butų prasmė, jei išleistų tuos veikalus, kurių leidimas yra išparduotas.

Ateis laikas, — bus galima išleisti pilną Kudirkos raštų rinkinį, bet šiądien tuo užsiimti — labai nesveika, reikės iškloti nemažai pinigų!!

Išleisti jo raštus pasididžiavimui? Jei blaivai, kritiškai žiurėti į dalyką—Kudirka, kaipo rašytoju, ir didžiuoties perdaug negalima. Jis lietuviams nieko savo, nieko naujo, nieko originalinio nedavė. Vertimai — kokie jie geri nebutų, bet tai svetimi daiktai. Galime męs turėti — pradedant Homerais ir baigiant dabartiniais Andrejevais ir Strinbergais, o visgi busime be literaturos!

Jei lietuviai turi kuo didžiuoties — tai tik vienu J. Biliunu. Prieš Biliuno vardą temsta ir Kudirkos,

ir Jovaro ir Žemaitės.... vardai. Biliunas pirmasis į lietuvių literaturą įnešė naują sriovę, jis pirmasis lietuviams parodė, kas tai yra dailioji literatura. Dailiųjų rašytojų męs teturėjome ir teturime tik jį vieną, kiti musų rašytojai — savo partijų ar sluogsnių agitatoriai.

Laimė — Biliuno visi svarbesniejie raštai yra išėję skyrium!

Pakol statome tašką. Tąsą atidedame kitam feljetonui.

K. Janonis.

IŠ VISUR.

|| Cholera, kuri pirma Peterburge gana smarkiai siautė, bet paskui tapo pergalėta, dabar iš naujo apsireiškė: 27 d. lapkričio apsirgo 27 ypatos; šiuom kartu ji pradeda siausti terp turtingesniųjų gyventojų.

|| Ant Filipinų salų, netoli San Fernando, smarkios vėtros likosi ant uolų užmestas gabenantis laukų darbininkus garlaivys "Ponting" ir susidaužė. Prigėrė prie to suviršum šimtas ypatų.

|| Ant Terpžeminių jurių sudegė išplaukęs iš Maltos į Aleksandriją pasažierinis garlaivys "Sardinia". Prie to pražuvo 123 ypatos: vienos sudegė, o kitos prigėrė.

|| Angliškose Indijose terp čiabuvių auga vis labiau nekentimas anglijonų. Beveik kas dieną kur nors užmuša kokį angliską urėdninką. Anglijonai laukia žmonių sukilimo Indijose.

|| Bulgarija, ant galo susitaikė su Turkija: ji užmoka už Rytinį ir Rumelijos gelžkelį Turkijai 24 milijonus doliarių; kiek mokėti už visišką paliuosavimą — tas pavesta terptautiškai komisijai nuspręsti.

|| Vengrijoj, netoli Szegedino, kaime Dorošma, laike lekcijos įgriuvo mokyklos lubos ir užbėrė susirinkusius mokinius. 20 mokinių tapo sunkiai apkultų; yra ir mirtinai apkulti.

|| Rytinėj Maskolijoj, gubernijoj Ufa, su visu išdegė miestas Sterlitamak. Sudegė 526 namai, 7 mokyklos ir ligonbutis. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 2 milijonų rublių.

|| Venezuelės prezidentas Castro keliauja Europon. Prancuzijoj, mieste Bordeaux daktarai padarys jam operaciją. Jo šalininkai bijosi, kad iš jo iškeliavimo nepasinaudotų jo priešai ir ne prašalintų jį nuo valdžios.

|| Persijos šachas atšaukė savo prokliamaciją panaikinančią konstituciją. Jos kopijas, jau išlipintas mahometonų bažnyčiose, liepė sunaikinti. Sako, buk šachas tą padarė reikalaujant Anglijos ir Maskolijos pasiuntiniams.

|| Paryžiaus universitetas priėmė moterį Radiaus suradėjo, profesoriaus Curie (ji lenkė Sklodowskaitė) profesoriu Fizikos. Ji bus pirmutinė moteris profesore Paryžiaus universitete.

|| Vindobonoj, Austrijos sostapilyj, terp universiteto studentų vokiečių ir italijonų užgimė kruvinos muštynės, kuriose kelios dešimtys studentų tapo sužeistų.

|| Portugalijoj, spaustuvėj Villa Nova de Portina expliodavo pamesta bomba. Expliozija sugriovė triobą, bet žmonių ne užgavo. Suareštavo vieną vyriškį besisukinėjantį prie spaustuvės, bet nežinia, ar jis bombą padėjo.

|| Revoliucija Hayti respublikoj įgauna vis daugiau pasekėjų. Prezidentas Nord dar laikosi, bet jo valdymo dienos, kaip mano jau baigiasi. Prie revoliucijonierių pereina čieli rando kariumenės pulkai. Netoli Vieau revoliucijonieriai sumušė rando kariumenę.

|| Italijoj gyventojai visur kelia neprilankias Austrijai demonstracijas dėl pasisavinimo Bosnijos ir Hercegovinos ir dėl paskutinių užpuolimų Vindobonoj vokiečių studentų ant italijonų. Ryme demonstracijose dalyvavo 20000 vyrų.

|| Dėl paskutinių muštynių italijonų ir žydų su vokiečių studendais Vindobonoj, visos augštesnės mokyklos likosi uždarytos.

|| Revoliucija ant salos Hayti prieš valdžią prezidento Nord Alexis gan greitai platinasi, prie revoliucijos prisideda vis daugiau apskričių. Išsiųstas prieš revoliucijonierius jenerolas Lecomte pateko į revoliucijonierių rankas ir tapo sušaudytas. Svetimi ambasadoriai pareikalavo nuo savo randų atsiuntimo kariškų laivų.

|| Antrame Chinų mieste, Nankinge, kareiviai pakėlė riaušes. Kruvini mušiai buvo ant gatvių. Svetimų kraštų ukėsai pasislėpė ant stovinčio uoste angliško kariško laivo.

|| Chinuose, netoli Tsingtan, iššoko iš rėlių gelžkelio traukinys. Prie to 16 chiniečių likosi užmuštų ir tiek jau sunkiai sužeistų.

|| Chinuose, vokiečių rankose esančiuose anglių kasyklose netoli Hungčang atsitiko expliozija, kurios 30 chiniečių darbininkų likosi užmuštų.

|| Dėl paskutinių užsipuolimų visų veik partijų ant Vokietijos ciecoriaus, jisai, turbut iš piktumo apsirgo: jis miegoti negali.

NAUJI RAŠTAI.

Gegutė. Eilėmis parašė K. Stiklelis. Plymouth, Pa. 1908 *m.* 16 *pusl.*

Telpa šitoj knygutėj sekančios eilės: Pavasarėlis, Gegutė, Duonos kasnis, Trįs obuoliai, Laisvės mums reikia, In Vienybę ir Berželio rytas kaime. Eilės neblogos, vertos perskaitymo.

Redakcijos atsakymai.

M. Matulevičiui. Tai ne redakcijos kaltė, jeigu kas Tamistą nužiuri. Męs užtikriname, kad korespondencija ne Tamistos rašyta. Daugiau nieko padaryti negalime. Juk ir po korespondencija nebuvo Tamistos pravardės.

J. Stasiui. Buvome ir pats laike prakalbos, bet tų išsitarimų, kokius Tamista minavoji, negirdėjome. Ar ir apie Valparaisą tiek jau raštuose teisybės? Butų tai labai blogai! Kadangi kalbos ištraukos nesutinka su teisybe, todėl Tamistos raštas nepatilps.

Kenoshiečiui. Saugokis Tamista aprašinėnijimų privatiškų dalykų. Toki reikalai laikraščiams netinka, nes jie ne prižiuri ypatų reikalų, užsiima tik viešais.

Gruodžio 6 d., nedėlioje, 3 valandą po pietų, privalo įvykti "Aušros" draugystės I-sios kuopos susirinkimas. Yra gana svarbių reikalų. Sąnariai teiksis atvykti minėtą valandą į Fellowship butą.

Kuopos Sekretorius,
J. Sutkus.

APGARSINIMAI.

GYDYTOJŲ KONGRESAS.

Kas tik seka darbus visų kongresų gydytojų, pastebės, kad gydymas kuone visų vidurinių ligų savo tikslu turi atitaisyti gromuliojimo organus į jų prigimtą veiklumą. Męs darome tą patį musų namuose, vartodami Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno kaip tik pasijaučiame silpnais, išblyškusiais, neturinčiais noro valgyti ir jaučiamėsi prislėgtais (turime tuojaus imti šitą prigimtą vaistą). Jis duos stiprumą gromuliojimo organams ir padės jiems atlikti jų darbą. Jis padaris naują kraują ir išsklaidis jį tuojaus į visas dalis musų kuno. Jis padaris nervus tvirtais, kuną skaistų. Gaunamas aptiekose. Gydytojo patarimas dykai, jei kreiptiesi per laišką pas Juozapą Trinerį, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Illinois.

Draugysčių reikalai.

TEATRAS.

Chicago. 81-ma kuopa L. S. S. pirmu kartu stato ant scenos dramą trijų aktų "Milijonai Vandenyje", nedėlioje, 6 d. gruodžio šių metų, Hull House svetainėje, kampas S. Halsted ir Polk gat. Prasidės 7 val. vakare; tikietai: 50c., 35c. ir 25c. Antraktuose bus monologai ir deklamacijos; pati drama yra labai užimanti ir pamokinanti. Širdingai kviečia visus atsilankyti — Komitetas.

ATYDAI WEST SIDE GIESMININKŲ.

Nuo šios subatos, t. y. 5 d. gruodžio, "Birutės" Dr-stė atidarė šaką savo choro Aušros Vartų bažnytinėj svetainėj. Mokys chorą "Birutės" Dr-stės dirigentas p. K. Strumskis. Repeticijos prasidės 8 val. vakare. Todėl kviečiame susirinkti kuodaugiausiai giesmininkų, ypač merginų ir pasimokyti gražiausių lietuviškų dainelių.

Prie tos pat progos reikia ištarti nuoširdų ačiu guod. kun. Ambrazaičiui už leidimą naudotis minėta svetaine.

"Birutės" Dr-stės Valdyba.

16 d. pereito mėnesio Brooklyne, N. Y. likosi įsteigta nauja pašelpinė draugystė, vardu Šv. Petro. Ji laiko savo susirinkimus kas trečia subata kiekvieno mėnesio, P. Draugelio salėje, 73 Grand St., moka susirgusiems savo nariams $6.00 į savaitę.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro Vinco Masio, Suvalkų gub., Marijampolės pav., ir parap., Puskelnių kaimo; jisai gyveno Shenandoryj, Pa.; nuo 15 d. kovo mėn. antras metas, kaip jis iš ten išėjo nežinia kur. Jis yra 37 metų amžiaus, 16 metų kaip Amerikoje; aš likausi viena su dviem dukrelėm. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Elzbieta Masienė,
97 No. 9th St. Brooklyn, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos ar našlės, kad ir neturtinga butų, bile su apšvietimu, suprantanti gyvenimą. Esiu 33 metų amžiaus, gyvenu smagiam mieste ir turiu ant $700.00 turto, todėl savo busimai draugei galiu užtikrinti ramų gyvenimą. Artesnėms žinoms malonėkite kreiptis adresu:

Jos. G. Vaidas,
Gen. Del. Puyallup, Wash.

Pajieškau savo pažįstamos Uršulės Steponavičiutės, pirma gyveno Jersey City, o dabar girdėjau esant Brooklyne, N. Y. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos. Baltrušaitis,
Box 84, Amily, N. Y.

Pajieškau Kazimiero Tinkuno, kuriam 17 d. šio mėn. prasišalinant iš Binghamtono, prapuolė mano stuboj iš trijų kuparėlių $20.00, o kitoj stuboj iš 4 kuparėlių $50.00, viena eilė drabužių, vienas ploščius ir pora čeverykų. Jis paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Pušaloto vals., Gailuno sod., didelis, dužas vyras, 21 metų amžiaus, juodais plaukais, ant kairės rankos ant delno turi skaudulį, truputį moka žalsti ant kliarneto, kurį yra išsinešęs su savim. Kas praneš, kur jis buva, tam busiu dėkingas iš širdies.

Felix Palilon,
71 Clinton St., Binghamton, N. Y.

Pajieškau jaunos merginos su vidutinišku balsu dainuoti teatre; gera užmokestis. Kreipkitės adresu:

H. Mockus,
90 Hill St. Chicago, Ill.

Arti miestelio Cornell, Mich. yra rastas 23 dieną pereito mėnesio iš ryto miške vilkų sudraskytas žmogus; yra likę nesuėsta rankos iki alkunių, viduriai ir drabužiai; švarko kišeniuje rasta knygutė pilna adresų ir numeris laikraščio "Lietuvos"; knygutėn yra įrašytas vardas ir adresas: Augustas Kraujalis, Kauno gub., Panevėžio pav., Ramigalės vals., Kraujalių kaimo ir kad jis priguléjęs į tris draugystes: Švento Vincento, Tėv. Mylėtojų ir Lietuvos Ukininkų draugystę, visos yra Chicagoje, Ill. Kišeniuje jo teipgi rasta pusė bonkos dektinės. Žingeidaujanti artesnėms žinioms lai kreipiasi adresu:

M. Kavaliun,
Cornell, Mich.

Pajieškau savo draugo Alfonso Bumerto iš Muravų, su kuriuo 1907 m. atvažiavau drauge į Bostoną, Mass. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

V. Janson,
Box 15, Tarrytown, N. Y.

Pajieškau savo sesers Jievos Rimkaitės, po vyrui Valotkienės, Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės vals., Pastulgių kaimo, apie 20 metų kaip Amerikoje, 15 metų gyveno Brooklyne, N. Y. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozapas Rimkus,
404 Ohio St., Joliet, Ill.

Pajieškau savo pažystamos Ksaveros Žolomskytės, Kauno gub., Panevėžio pav., Remigalos parap., Viensėdijos girelės Jodikonis, 4 metai kaip Amerikoje; turiu į ją labai svarbų reikalą. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Adolfas Daniunas,
Box 61, Troy, N. Y.

Pajieškau Pranciškaus Milčiaus Suvalkų gub., Marijampolės pav., panemunės parap., Pažaislio gm., Saumičių kaimo, 4 metai kaip iš Lietuvos. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Agn. Žaltarskiutė,
115 Salem St., Boston, Mass.

Pajieškau savo draugų Augusto Damulio ir Vilimo Senekskio, 1 metai atgal gyveno Johnson Cityje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kaz. Beviršaitis,
Box 206, Divernon, Ill.

Pajieškau savo draugų Mikolo Žukausko iš dvaro Rietavo ir Julijono Budrikio iš Žieberių kaimo, Kauno gub., Raseinių pav., Žabardžių sielskos, Rietavo parpijos, pirmiau jiedu buvo Chicagoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ant. Gružinskis,
Box 74, Westville, Ill.

Pajieškau savo švogerio Teofiliaus Juknos, gyvenusio Chicagoje Kensingtone, ir Bonifaco Petkaus, buvusio teipgi Chicagoje; turiu į juos labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žiną adresu:

M. Kungis,
Dietz, Wyo.

Pajieškau apsivedimui merginos ar našlės apie 25 metų amžiaus, ne augštesnės kaip aš. Esiu 5 pėdų 4 colių, 29 metų, dirbu kasyklose, esiu tikras lietuvys ir moku 3 kalbas: lietuvių, lenkų ir rusų. Artesnėms žinioms meldžiu kreiptis per laišką adresu:

Jaunikis Benaluzas,
Box 541, Big Muddy, Ill.

Pajieškau savo giminaitės Onos Milašauskaitės, Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų parap., Urkovienų sod., 2 metai kaip išvažiavo iš tėvynės. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Patelčius,
59 Intervalle St., Montello Sta., Brockton, Mass.

Pajieškau savo švogerio Jono Urbanavičiaus, keli metai atgal gyveno Brooklyne, N. Y., paeina iš Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Udros parap., Kubilių sod. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Joe. Žemaitis,
Box 28, Adamson, Okla.

Ant Pardavimo.

Pardavimui sankrova valgomų daiktų ir mėsos lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje, pirklystė už pinigus, visa kaip stovi, su vežimu, arkliu ir įtaisomis, pigiai.

Juozapas Withakis,
820—120 St., West Pullman, Ill.

Pardavimui yra sankrova valgomų daiktų ir mėsos, arklys, vežimas ir visos įtaisos; parduodama dėl išvažiavimo į Lietuvą. Adresas: Jonas Lauka, 121 W. Huron St., netoli Centre Ave., Chicago, Ill.

Pardavimui geri saliunai lietuvių ir lenkų apigardose; kainos sulyg saliunų; jei visų pinigų neturėtum, tai gali gauti ant išmokesties. Rašyk ar kreipkis pas

Agent Brewing Co.,
37 E. 32 St., Bayonne, N. J.

Geriausia proga Chicagoje, 228 W. 18th gat., terp Halsted ir Johnson gat. Namas 7 gyvenimais, 6 po 4 kambarius ir vienas 7 kambarių. Visi gyvenimai tik ką išmaliavoti ir išpopieruoti. Labai šviesus. Lotas 27x110. Geri prieangiai. Randa apie $80.00 į mėnesį. Vertė $8000.00. Kaina iki 15 d. gruodžio.....$6850.00.

Alex Brothman, savininkas,
R. 511 — 79 Dearborn Street, Chicago, Ill.

Dėl išvažiavimo į tėvynę parduoda pigia kaina sankrovą valgomų daiktų ir mėsos su vežimu, arkliu ir naminiais daiktais. Vaizba gerai išdirbta lietuvių apgyventoje vietoje. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu: 673 N. Ashland Ave.

Reikalavimai.

Reikalaujama 200 darbininkų į Michigano ir Wisconsino girias prie lentų piovyklų. Geros algos, vienvalinis darbas per žiemą; pigi kelionė iš Chicagos. Teipogi reikalaujama ir moterų prie visokių darbų Chicagos mieste. Nerašyk, bet ateik pats tuojaus.

J. Lucas, Lietuviškas Agentas,
239 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Reikalauja tuojaus 10 vyrų prie dirbimo lentų ir statymo daiktų, vienvalinis darbas geriems vyrams ir gera užmokestis. Kreiptis reikia adresu: 43 La Salle St., R. 5.

(Ne agentas.)

KALĖDOMS DOVANAS PIRKTI

eik į Jono Oloweckio muzikališką sankrovą, didžiausią pietinėj daly, 2910 Archer ave., kur gausi armonikus, smuikus ir šnekamas mašinas labai pigiai, ypatingai nuo $10.00 augštyn. Teipogi taisome siuvamas mašinas. Jei gali atsinešk šitą su savim.

Jonas Olowecki,
2910 Archer Ave., Chicago, Ill.

AUKOS "AUŠRAI".

Iš Seattle, Wash. 22 d. pereito mėn. pas T. Ulskį sudėjo: J. Krapauskas $2.00; A. Kalvaitis, E. Pragulbickis, J. Grigor, J. Dvariškis, M. Glauberčiutė po $1.00; J. Gabalis, T. Ulskis, F. Jamonta po 50c.; M. Ulskis, M. Kalockis po 25c. Viso $9.00. Aukos skiriama: $5 "Aušros" draugystei; $4 kankiniams.

AUKOS DR. V. KUDIRKOS RAŠTŲ IŠLEIDIMUI.

Nuo p. Pabarškos, 180 kuopos S. L. A. iš De Kalb, Ill. apturėjau $6.39, surinktus per prakalbas už ką nuo T. M. D. ištariu ačiu.

A. J. Povilaika, Centr. T. M. D. iždininkas, 804 Bank Street Waterbury, Conn.

Red Lodge, Mont. kasyklose užtroško nuo dujos 20 dieną pereito mėnesio Pranciškus Jankauskas; jis yra iš Kauno gub., Raseinių pav., Skudulių miestelio, Nasaičių sod. Kas nori arčiaus apie jį atsižinoti tegul kreipiasi pas jo brolį adresu:

Ant. Yankoski,
Red Lodge, Mont.

GERA PROGA SU NEDIDELIAIS PINIGAIS.

Parsiduoda pigiai sankrova vyriškų ir moteriškų drapanų bei mastinių prekių; pirklybė varoma su lietuvais ir kitais diktame miestelyje, arti Chicagos, turinčiame 35000 gyventojų, lietuvišką bažnyčią, gerus fabrikus ir tt. Sankrova du metai kaip gyvuoja ir daro gerą pelną. Parsiduoda su namu ir lotu. Namas ir lotas kainoja $2.400, sankrova $3.000. Viskas sykiu $5.400. Kas nori gali pirkti tik patį namą su lotu už $2400 ir įrengti savo sankrovą, kokia patinka. Namas yra arti lietuvių bažnyčios. Arčiaus atsižinoti galima "Lietuvos" redakcijoje.

Mokinkimes Patys!

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c.

Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) 35c.

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Šitoj knygelėje telpa šios pasakos: Alluma, Notikri brangiejie akmenys, Baimė, Du mažl kareiviai, Dienynas padukėlio, Mėnesienoje, Vaidulys, Užšalusioj padangėj, Atsikirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rože, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136. Kaina .... 35c.

Airija. Lapai iš istorijos Airijos Parašė A. Janulaitis. Pusl 53. Kaina ..... 15c.

Angliškos Kalbos Vadovelis. Tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Seniai pageidaujama tokia knygelė, dabar yra jau gaunama, ir kiekvienas turi progą pasinaudoti, ypatingai kas nemoka angliską kalbą, tai dabar bus tam aukso obuolys. Puslapių 90. Kaina ..... 25c.

Anatemos knygelė. Telpa čia: Popiežijos prakeikimas; Pravoslavijos prakeikimas; Popiežijos prisakymai Apie Kelpą ir jos gyventojus, eilėmis rašyta, ir Atsišaukimas į žmogų — Eilės Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Antras Krikštas. Šių laikų apysaka. Parašė Br. Vargšas. Puslapių 83. Kaina 25c

Apsakymėliai. Telpa čia šios apysakos: 1.) Raštininkas. 2.) Tėvo slaugytojas, 3.) Kaimo našlaičiai, 4.) Kaimo tiesa, 5.) Paskutinė Judos naktis ir 6.) Pats kaltas. Yra gražios ir pamokinančios iš gyvenimo apysakos verta kiekvienam perskaityti. Pusl. 85. Kaina ..... 15c.

Ar bus geriaus, kad socijalistai gaus viršų? Parašė D. Dumbrė. Antrasis išleidimas, pertaisytas ir žymiai padidintas. Jei nori žinoti, perskaityk šitą knygelę. Pusl. 83. .... 10c.

Apie Rukymą. Keli žodžiai norintiems suprasti teisybę. Parašė P. B. Pusl. 23. Kaina 10c

Amalunga arba Tyro Duktė. Apysaka iš gyvenimo Indijonų, Amerikoje Pusl. 72. Kaina 25c

Ar geras katalikas gali buti socijalistu? Knygelė aiškina kaip Lietuvos kunigai užsipuldinėja ant soc. bažnyčiose per pamokslus, laikraščius ir tt. Pusl 15. Kaina ..... 5c.

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68. Kaina ..... 20c.

Astronomija, parašė pagal K. Flamarijoną ir Lockyerą, A. Agaras. Telpa: Dangaus apžvalga, žvaigždynai, žvaigždžių kelionė per visatą, Saulė, Planėtos, Komėtos, krintančios žvaigždės, žėmės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikslėlių. Pusl. 62. Kaina ..... 40c.

Attelea Princeps. Vertimai Pr. Siulelio, telpa čia šios apysakos: 1) Attelea Princeps, 2) Kas pergalės, 3) Piemenukas, 4 Kraujas, 4) Du paveiksleliai iš baudžiavos, 5) Šuns likimas, ir 6) Skrandos istorija. Pusl. 69, Kaina ..... 20c.

Auka, apysaka parašyta M. Lestauskienės, iš žmonių gyvenimo; naudinga perskaityti kiekvienam. Pusl. 72. Kaina ..... 20c.

Bliinda, Svieto Lygintojas. Parašė žemkalnis. 4 veiksmų ir 1 paveikslo drama, atsitikimai iš žmonių pasaku paskutinių baudžiavos laikų. 127 pusl. Kaina ..... 50c.

Bolesiovas arba tolesnis Genovaitės gyvenimas. Morališkas pasakojimas žmonėms. Pusl. 86. Kaina ..... 20c.

Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaičių. Parašė Simanas Daukantas Vilniaus Universiteto Philozophijos Magistras. Antras spaudimas. Kas nori susipažinti su protėvių budu, kultura, kaip ir kokiose aplinkybėse gyveno, kokias drapanas dėvėjo, kokius pinigus vartojo ir tt. tam verta perskaityti šita knyga, o apie tai viską dasižinos. Didelio formato knyga, pusl. 217. Kaina.....65c.

Cholera ir Kova su ja. Vertė D-ras A. V. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

Čenstachavos Apgynimas. Apysaka iš laikų švedų karės iš Henriko Sinkievičiaus apysakos "Tvanas" perdirbo S. J. Vertė Adolfas Vėgėlė, Pusl. 139. Kaina ..... 30c.

Ciecorius Domicijonas, ir kasėjai Katakumbose. Istoriškas apsakymas iš laikų krikščionių persekiojimo. Pagal lenkų vertimą, parašė P. B. Puslapių 217 Kaina 50c. Apdaryta 65c

Daktaro kabinete, Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. M-s. Pusl. 39, Kaina ..... 15c.

Dėl Tėvynės. Parašė Šatrijos Ragana. Vaizdelis paimtas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Puslapių 35. Kaina ..... 20c.

Dangus. Pagal K. Flammarion. Parašė P. Brandukas, (su paveikslėliais). Knyga parodo kokios yra planetos, kaip jos eina ir kokią įtekmę turi viena į kitą. Pusl. 193. Kaina 60c Apdaryta 75c

Diedai ir Gražina. Parašė Adomas Mickevičius, lietuviškai sutaisė Jr. Jonas. Dalis II. Diedai yra vienas iš didesniųjų Ad. Mickevičiaus veikalų. II dalis, kurią surašė lietuviškai Jr. Jonas, ta tik dalis mums tetinka. Yra tai romantiškas aprašymas liekanų mųsų senoviško tikėjimo. Gražina —poėma iš laikų karių su kryžiokais, viskas eilėmis sutaisyta. Pusl. 61, kaina .....25c.

Dievo žvaigždė, Istoriška apysaka iš Kristaus laikų pagal Wallace'o veikalą "Ben-Hur", iš lenkų kalbos vertė Karolis Vairas. Pusl. 210. Kaina ..... 40c.

Difteritas, Parašė D-ras A. V. Difteritas tai yra labai sena liga, pirmiausia pasirodo gerklėje pas vaikus. Pusl. 7. Kaina ..... 5c.

Edgaras arba nuo ateizmo prie pilnos teisybės. Pagal L. Hammersteiną parašė Kun. Dr. Yuodyšius.

Visas raštas perstatytas formoje ginčų arba disputų terp protestoniškos ir katalikiškos šalies, kaipo jos viena kitai yra priešingos ir tt. Pusl. 214, Kaina ..... 75c.

Gabija. Rinktinė knyga, Paaukota Lietuvos dainiaus vyskupo Antano Baranaucko atminimui. Knygą sutaisė Juozapas Garbačauskis. Pusl. 77 Kaina $1.35

Gerai atlikta išpažintis. Iš italų kalbos vertė J. Baltrušaitis, Pusl. 55, Kaina ..... 15c.

Geležinkelis. Pagal svetimus rašinius, parašė K. Stikielis. Aprašo apie geležinkelio ypatybes, kaip juomi žmonės naudojasi, kaip seniai atsirado ir kokiu budu kas pradėjo naudotis išrastu geležinkeliu. Puslapių 21. Kaina 10c

Gulivero Kelionės į nežinomas šalis. Išguldė į lietuvišką kalbą P. Žemutis. Knyga aprašo apie Liliputus — mažiukus žmonės ir jų ypatybes. Žingeidus ir juokingas aprašymas. Pusl. 98. Kaina 50c

Gyvenimo Gabalėliai. Parašė K. Stikielis. Telpa čia 13 sekančių aprašymų: 1, Prakalbos vietoje, 2. Saulutė teka, 3, Pavasario stebuklai, 4, Vasaros rytas, 5, Piemenėlis, 6, Senelis, 7, Jomarkas, 8, Antanukas, 9, Vienturtis, 10, Skaitymas, 11, Dienos, 12 Iš dienų bėgio, 13, Laukas. Pusl. 50. Kaina 25c

Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos, parašė J. Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Pusl. 41, Kaina ..... 15c.

Gudri Našlė, komedija dviejose veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Parašė Aleksandra Fromas. Pusl. 40, kaina.....15c.

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Kulis, Su daugeliu paveikslėlių iš embrioliogijos. Pusl. 12 Kaina ..... 10c.

Istorijos-Pasakos, Aprašyme telpa Iš Lietuvos Istorijos: 1) Lietuvė didvyris, 2) žemaičiai-drąsuoliai, 3) Pilėnų apgyvenimas, 4) Lietuvių krikštas, 5) Vytautas mųsų didvyris, 6) Mušis ties žaliagiriu, 7) Lenkų gudrybė, 8) Aldonė, gailiaširdė kunigaikštytė, 9) Biruta, gražioji valdiaitė, 10) Keistutis, žemaičių apgynėjas. Puslapių 54. Kaina..15c.

Janita, drąsusis Japoniškasis Kareivis. Tikras atsitikimas iš karės japonų su chinais. Iš vokiečių kalbos vertė K. S. Pusl. 23 Kaina ..5c.

Japonų Pasakos. Pagal ruišką vertimą sutaisė S. Valtiekupiunas, telpa čia 7 trumpos pasakos. Pusl. 21, Kaina ..... 5c.

Jonukas Muzikantas. Parašyta Henriko Sinkievičiaus, vertė Adl. V. ir Juros Švyturio sargas, vertė J. Margevičius. Pusl. 39. Kaina.....10c.

Karė. Ar ji žmonijai reikalinga? Parašė Kemėža. Ši knygelė aprašo kiek nuostolio iš karės žmonėms ir kas į ją žmoniją stumia. Puslapių 47. Kaina ..... 15c.

Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankius raštų, parašytų Dr. Šliupo. Kožnam žingeidi ir naudinga knygelė, ypatingai Tėvams auginantiems vaikus, susipažinti su šia knygele. Pusl. 91. Kaina ..... 25c.

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Ispanijoj XV, amžiuje, Angijoj XVI amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Kaina.....10c.

Katechetiški pamokinimai iš dešimties Dievo ir penkių bažnyčios prisakymų. Paraše kun. J. Rymeikis, Knyga II Pusl. 191, Kaina $1.00

Kiškeliai. Apysaka vaikams. Pagal Kukliną, parašė A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (zuikius), su daugeliu paveikslėlių, kaip kiškiai gyvena ir kaip su jais vaikai maloni džiaugtis. Pusl. 32 .... 10c

Kiebono Karčiama. Atsitikimas iš nesenos Šiaulių praeities. Parašė B. Ramonas. Pusl. 16. Kaina..5c.

Kišeninis Rusiškai-Lietuviškas žodynas. Parašė Ad. Vėgėlė. Pusl. 185 Kaina ..... 40c.

Kur lietuvių senovėje gyventa? Patrijotiškas vistariškai-arkeologiškas ištyrininėjimas. Parašė N. N. prof. nėsančio Universiteto. Knygutė parašyta satyriškoj formoj apie patrijotus, genijus ir tt. Puslapių 31. Kaina 15c

Kaip kunigas virto socijaldemokratu. Parašė Gerė. Teipgi prie tos pačios yra: Revoliucija ir Kunigai, parašė Šermukšnė. Puslapiu 31, Kaina 10c.

Koks mums reikalingas "Vaiskas" Vertė M. Pusl. 15, Kaina ..... 5c.

Katorgon! Atsitikimas iš Muravjovo laikų, Vilniuje. Parašė P. B. Pusl. 18. Kaina 10c

Kaip Atsirado Jungtinės Amerikos Valstybės. Išguldė P. B. Puslapių 35. Kaina 10c

Komunistų Manifestas. Prakalbos K. Markso ir F. Engelso prie vokiško apaudimo 1872 m. ir tt. Kas nori susipažinti su socijalistų tėvų Markso ir Engelso teorija link Soc. partijos, lai perskaito šitą knygelę. Pusl. 52. Kaina ..... 20c.

Kantičkos, apie peklos kančias. Surašė Liepukas. Telpa 20 giesmių, parašyta juokingai, teip kaip "Davatkų gadžinkos". Pusl. 40. Kaina .. 15c

Kraujo sėja. Apysaka iš laikų karės Maskolijos su Japonija. Parašė Waclaw žmudzki, Lietuviškai išvertė V. Stagaras. Dviejuose tomouse.

Apysakoje aprašyti mušiai ant žemės ir ant jurių, aprašyti teip aiškiai, kad, rodos savo akimis viską matai beskaitydamas. "Kraujo Sėja" yra viena iš nedaugelių knygų, kurios yra ir naudingos ir smagios perskaittyti, dėl to ją telkiame kiekvienam perskaityti.

Pirmas tomas Pusl. 289. Kaina $1.00.
Antras tomas pusl. 246. Kaina $1.00

Labdarybė pirmiaus ir dabar. Parašė P. Lafargua, Vertė M. N-as. Telpa čia: Į Senovės p onų labdarybė, II Vyskupų ir vienuolių labdarybė, ir III Buržuazų labdarybė. Pusl. 36, Kaina ..... 10c.

Labai Gražios Dainos. Surinko K. Stiklelis. Čia patilpę 32 dainos nuo žmonių užrašytos Liepalotų kaime, Naumiesčio parapijoj, Suvalkų gub. Pusl. 39. Kaina 15c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Pavelkslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Kaina....15c.

Laisva Valandėlė, Broliams dovanėlė (Eilės). Parašyta K. Stikielio. Telpa šios eilės: Dainius. — Pieva. — Upelis. — Giria. — Vėjas. — Rasa. — žaibas. — Audra. — Perkunas. — žemė. — Saulelė. — žmogus. — Reginys Lietuvoje ant gražaus augšto šešupės kranto. Pusl. 32. Kaina ..... 10c.

Lietuva ir jos reikalai. Tautiškas Lietuvos Katekizmas. Kas męs esame? Ko mums reikia? Ką privalome daryti, kad visiems mums butų gerai, kaipo vaikams vienos, bendros mųsų motinos - Tėvynės? Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Lietuvaitė. Dramatiškas veikalėlis iš senobiško lietuvių gyvenimo. Penkiuose veiksmuose. (Turinis pagal Lermontovo poėmą "Lietuvaitė"). Parašė Jonas Ralis. Pusl. 24. Kaina ..... 20c.

Lietuviai! ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsilieptimas į lietuviškąją visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47. Kaina 15c.

Lietuvos Virėja. Aiškus pamokinimai ir parodymai, kaip virti, kepti ir taisyti visokius pulkius valgius

Lietuvos istorija. Su kunigaikščių paveikslais ir žemlapių. Lietuvos Rašlavos apžvalgai. Parašė Maironis (S. M-lis). Trečią kartą atspausta ir pertaisyta. Pusl. 259. Kaina ..... 75c.

Lietuvių tauta senovėje ir šiądien. Parašė J. Šliupas M. D. Antras tomas. Šitas 2-ras tomas apglėbia Lietuvių tautos veikalus nuo XIII-jo iki pabaigai XVI šimtmečio. Pusl. 563. Kaina $1.50

Lietuva Tėvynė mano, eilėmis parašė K. Stikfelis. Telpa 14 naujausių šios gadynės dainelių. Puslapių 16. Kaina 5c

Litvomanai. Drama keturiuose veiksmuose. Parašė Dvi Moteri. Atspaudzdinta iš "Varpo". Pusl. 58. Kaina ..... 20c.

Ligonių Draugas, Homeopatiškasis, pagal Dr. med. G. Pulmano. Vertė iš latviško S. Ž. Pusl. 22. Kaina ....10c.

Litwini w Litwie. Otton Zawisza. Laida trečia žymiai padidinta. Pusl. 53. Kaina ..... 25c.

Liudna Pasaka. Parašė J. B-nas. Tu manęs nelaimėje neapleidi, nuliudusį palinksmini, nuvargusiam ranką paduodi.... Dėkingas už atsidėjimą ir širdį gerą, aš Tau nors apsakymėlius rašysiu. Skaityk!.... Aš esu patiks Tau ir gyvas busiu, — ir daugiau papasakosiu.... Telp pradeda raštininkas, kurs iš bado be laiko atsiskyrė iš šios pasaulės Pusl. 31. Kaina ..... 10c.

Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė yra labai akyva perskaityti moterims ir vyrams. Anot autoriaus: "Teisybė yra tokia prasta, kad męs tankiai nematome jos tik dėl jos prastumo". Kalbėtojai daug atras sau medžiagos joje. Pusl. 47. Kaina ..... 15c.

Mokykia ir Jos uždavinys. Parašė Alfa. Aprašo apie mokyklas Prancuzijos, Vokietijos ir kitų viešpatyščių, potam kokia mokykla mums reikalinga, ko męs turime tiesą nuo mokyklos tikėtis, ir koks, apskritai imant, mokyklos uždavinys. Puslapių 69. Kaina ..... 25c.

Malunas. Apysaka; iš rusų kalbos vertė Pranas S-lis. Puslapių 23. Kaina ..... 10c.

Męs ir Lietuvos socijaldemokratai. I, Musų artimiausias tikslas ir kelias. II, Lietuvos socijaldemokratai ir kultura. III, Lietuvos socijaldemokratai ir tauta. Parašė Juras. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

Monininkas arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Aitvaras. Telpa visoki magiški paveikslėliai ir kaip padaryti visokias štukas. Puslapių 32. Kaina ..... 15c.

Marija musų Viltis arba švenč. Marijos stebuklai, iš šv. Alfonso de' Ligori rastų surankiojo J. Baltrušaitis. Pusl. 63, Kaina ..... 15c.

Nutruko. Vieno veiksmo komedija. Parašė Smalstys-Smolskis. Kamajų Vaidintojų Burėliui paskiria Autorius. Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Namelis Pusteininko. Pertaisytas išleidimas II. Graži morališka apysaka. Pusl. 170, kaina 50c., apdaryta 75c.

Nuolatinė kariumnė ir milicija. Pusl. 17. Kaina .....5c.

Nieko be Priežasties. Komedija viename akte. Lietuviškon kalbon vertė Mag. Paralkietis. Puslapių 34. Kaina 15c

Naujas Lietuvių Lementorius, arba Skaitymo ir Rašymo. Pradžiamokslis Lietuvių Parapijų Mokykloms. Sutaisė S. P. Tananevičė. Su daugeliu paveikslėlių, gražių apskaitymų, rašytoms ir spaudintoms aiškiomis, stambiomis raidėmis. Su gražiu, drutu audimo apdaru. Pusl. 76. Kaina 25c

Nauja skaitymui knyga. Lietuviškoms Mokslainėms Amerikoje, dalis III (su paveikslais). Pusl. 139, su apdaru. Kaina 65c

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Prof. Blochman'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškėsniam parodymui yra daugelis tam tikrų paveikslėlių Pusl. 138. Kaina ..... 40c.

Pasakos, Prityrimai ir Veselijos su dainomis. Suderinimais parašyta kun. K. Alekros. Yra tai nekurios pasakos, nuotikiai, žaislai, giesmės, veselijos, najiviškai išpasakotos, viskas eilėmis sutaisyta. Pusl. 142. Kaina ..... 35c.

Pietro Caruso, Vieno veiksmo Drama parašė R. Bracco, vertė K. Puida Veikimo vieta — Neapolis, šių laikų atsitikimas. Pusl. 32 Kaina .... 10c.

Pilėnų kunigaikštis. Tragedija V veiksmuose, sutaisyta pagal Kraševskio apysaka "Kunigas". Parašė M. Šiaulėniškis. Pusl. 91. Kaina..35c.

Ponaitis. Apysaka iš anglų vaikų gyvenimo. Parašė Uida. Graži apysakaitė kiekvienam, ypatingai tėvams. Pusl. 27. Kaina ..... 10c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Parašė P. Neris. Knygelė susideda iš 5 skyrių: I, skyrius: Svarybė, Pajiega, Svarumas, svarstyklės ir tt. II skyrius: Šiluma, Gazų išsiskėtimas, Tirštumo atsimainymas, Termometrai, Šilumos jausmas, Šaltis ir tt. III skyrius: Balsas, Balso greitumas, Balso atsimušimas, Balso ypatybės. IV skyrius: Šviesa, Šviesos šaltiniai, Šviesos greitumas, Šviesos atsimušimas ir tt. V skyrius: Elektra, Pritraukimas ir atstumimas, Prigimtinė Elektra, Budas elektros išsiplatinimo ant daiktų, elektros kibirkštis ir tt. Yra labai naudinga knygelė kiekvienam žmogui ypatingai visokiems amatininkams. Pusl. 100. Kaina ..... 40c.

Pradinė Aritmetika, arba mokinisis rokundų mažiems vaikeliams, dedant nuo 1 iki 100. Sutaisė P. Molainis. Su paveikslėliais, audimo aruose, 128 pusl. Kaina ..... 35c.

Pasaka apie Adomą ir Jievą. Prie das prie suliyginamosios mytologijos. Pagal vokišką, lietuviškai parašė P. Miškinis. Pusl. 31. Kaiuna 10c

Petro Armino Raštai. Telpa trumpas aprašymas Petro Armino gyvenimo ir jo rašytos eilės. Vertimas Kondratavičiaus poėmos "Piastų duktė" ir kitos gražios pasakiškos, juokingos eilės. Pusl. 60. .....20c.

Pileniečiai. Istoriška tragedija penkiuose aktuose. Parašė V. Nagornoskis. Pusl. 155. Kaina.....35c.

Prabočių šešėliai. Dramatiška Aidija trijose dalyse, parašė Vilhelmas Storasta, Tilžeje. Visa Aidija susideda iš Angos ir trijų veikalo dalių: iš tragedijos: Vėtra, iš dramos, Nesan-žmonės, ir iš mysterijos: Šventa Ugnis. Veikalas parašytas lošti dalimis, arba visas. Puslapių 182. Kaina $1.40

Prie Historijos musų rašybos. Parašė Dr. J. Basanavičius. Pusapių 17. Kaina 10c

Papasakojimai iš Prancuzų revoliucijoc. "Ateities" išleidimas Nr. 2, Pusl. 73, Kaina ..... 15c.

Parmazonas arba Dievo Rustybės Baisumas, Parašė Šventmikis II leidimas. Labai akyva ir kožnam naudinga perskaityti šita knygelė. Pusl. 40, Kaina ..... 10c.

Pasninkai Lietuvoje. Aprašymėliai apie lietuvių žmonių pasninkus, yra ištraukos kelių rašytų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stkls. Pusl. 16. Kaina 5c.

Pragaro Atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Knygutė žingeidi kiekvienam perskaityti. Pusl. 22 Kaina 10c

Plėšikų Lindynė arba Nunešta Duktė. Išguldė S. P. T. Apysaka iš gyvenimo žmonių Lietuvoje. Puslapių 38. Kaina 20c

Polacy i Litwini. Od R. 1228 do 1420, Kritiškasis atsižvelgimas sulyg lenkiškų istorikų. Parašė Gab. Landsbergis. Pusl. 75. Kaina ..... 30c.

Revoliucijos Dainos. Surankiotos iš visur ir atspaustos knygelėje, 30 puslapių; telpa 24 dainos naujos gadynės, visiems iki šiol pageidaujamos, dabar galima pas mus gauti 15c

Revoliucijos Žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia Čevynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš atsitikimų Varšavoje laikuose rusų karės su japonais ir įvykusios po jai pairtuvės rusų viešpatystėje. Knygelė įdomi kiekvienam. Puslapių 76. Kaina ..... 20c.

Ratelių spėjimai. Tra linksmiausts žaislas (zabava) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas Puslapių 16. Kaina ..... 10c.

Raistas — The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš angliškos. Išleido Jonas Naujokas. Apysaka paimta iš lietuvių gyvenimo, pasiremiant tikrais faktais iš Chicagos skerdyklų; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Puslapių 355. Kaina $1.00

Rankų šašeliai ir Parinktiejie žaislai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais liuoso laiko; šitoje knygelėje telpa paveikslėliai, kokius su rankų šašeliu galima parodyti ir tam tikrami apskaitymai. Puslapių 32. Kaina ..... 10c.

Rugštasai Pienas,. Įrankis liaudies sveikatos užlaikymui, vertė D-ras A. V. Autorius nurodo kaip plačiai yra vartojamas rugštasai pienas kaipo vaistas nuo įvairių ligų. Pusl. 22, Kaina ..... 5c.

Sceniškiejie vaizdeliai. Parašė Vaišgantas. Telpa šitoj knygelėj sekanti veikalai: 1) Nepadejus — nėr ko kasti, dviejų veiksmų komedija, 2) Negryna sanžinė, Monologas, 3) Paskutinį Kartą, Monologas, 4) Tiktai niekam nesakyk! Scena iš 3 ypatų, 5) Namai pragaral, sceniškas vaizdelis, 6) Lietuvių pavasaris — Eilės. Pusl. 98 Kaina .. 35c.

Šiaurės Karžygiai, keturių veiksmu tragedija H. Ibsen'o. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos Šiaurėje, Karaliaus Enriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Pusl. 77 Kaina .. 25c.

Sparnai, Drama III-juose aktuose. Parašė V. Šiaulėniškis; yra geras su naujomis idėjomis perstatymas Pusl. 44 Kaina ..... 30c.

Svarbi priežastis, vieno veiksmo komedija. Parašė P. Bayard su kai kuriomis permainomis iš lenkų kalbos vertė K. Žegota. Pusl. 62 Kaina ..... 15c.

Sulaukė, Iš tautiško serbų atgijimo pasakojimas. Parašė Terezija Jadvyga, iš lenkų kalbos vertė Baltrus Virpa. Pusl. 132 Kaina .... 25c.

Šventas Petras Ryme, Apysaka iš krikščionių persekiojimo Nerono laikuose. Perdirbo iš Henriko Sinkevičiaus apysakos "Quo Vadis" H. Sl., vertė Adolfas Vėgėlė. Pusl. 230 Kaina ..... 40c.

Šventoji Istorija žemesniamjam liaudies mokyklų skyriui, trumpai apsakė kun. J. Šuster T. D. Vertė Ad. Vėgėlė. Pusl. 88, Kaina ..... 15c.

Svarbus Klausimas, Ar yra Dievas? Ar reikia tikėti? Kuri tikyba yra tikra? Parašė Jurgis Baltrušaitis. Pusl. 71 Kaina ..... 20c.

Širdis žmogaus prilyginta Bažnyčiai Dievo arba liždui piktų dvasių, išreikšta per 10 paveikslų. Pusl. 48. Kaina 20c

Šv. Pranciškaus iš Assyžiaus gyvenimas pagal kun. A. Beltrami'o. Sutaisė J. Baltrušaitis, Pusl. 41 Kaina ..... 15c.

Sausio Devinta. Parašė Maksim Gorky, vertė F. M. Knygutėje aprašyta apie Petrapilės darbininkų sukilimą arba "Raudonąjį Nedėldienį". Pusl. 40 kaina .....15c.

Svajus, arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-Poėma, V aktuose. Parašė J. Viškoška.

Yra tai fantaziškas piešynėlis, parašytas dramatyškame pavidale. Pusl. 135, Kaina ..... 40c.

Trumputė Lietuvos Istorija. Antras pataisytas išleidimas. Knygelė gera pradinėms lietuvių mokykloms Pusl. 79, Kaina ..... 20c.

Trjs Mylimos. Komedija trijuose aktuose. Parašė Žemaitė. Pusl. 44 Kaina ..... 25c.

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekicjimas ypatos laisvėa, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47, Kaina ..... 10c.

Teismas, Parašė V. Reymont, iš lenkų kalbos vertė Adl V. Apysaka iš sodžiaus žmonių gyvenimo. Pusl. 22 Kaina ..... 10c.

Teismas ir jo nepriklausomybė, A. Leontjev'o. Iš rusų kalbos vertė Alfa. Pusl. 32, Kaina ..... 10c.

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, Kaina 15c.

Tiesų lygybė, A. Leontjev'o, vertė Pl. Vaikalėlis aiškina žmonijos Tiesų lygybę, kurių linkui eina žmonija šaukdama "laisvės ir lygybės". Pusl. 19, Kaina ..... 5c.

Tėvynainių Giesmės. Parašė Vyturys. Pusl. 24. Kaina 10c

Tukstantis Nakčių ir Viena. Arabiškos pasakos. I dalis. Pusl. 96, kaina 35c.

Vaikai. Parašė Oktavas Mirbo, vertė J. V: Telpa čia šios apysakos: 1) Vaikai, 2) Virvelė, 3) Klodas Ge, Akyvos ir vertos perskaitymo kiekvienam. Pusl. 48, Kaina .....15c.

Vėjinis Malunas. Pagal lenkišką parašė P. B. Apysaka kaip žydas nusipirko vėjinį maluną gešeftui, bet vėtrai užėjus, maluną sulaužė, nemokant su malunu apsieiti ir tt. Pusl. 64. Kaina 25c

Vargdieniai. Parašė Aleksandra Fromas. Apysaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties XIX-tojo šimtmečio. Naudinga kožnam perskaityti. Pusl. 187, kaina.....50c.

Vikrus Vaikinas. Apysaka iš norvegų gyvenimo, sekant Bjersoną. Apysaka užimanti kiekvieną, su gražiais privedimais. Pusl. 30 Kaina 10c.

Vincas Stonis. Apysaka iš žmonių gyvenimo, Parašyta Šatrijos Raganos. Pusl. 143, Kaina ..... 35c.

Volungė ir vieversėlis. Eilės Margallo, yra daug įvairių eilių. Tėvyniškų, meiliškų, muzikai, sakmėms, ir deklamacijoms. Pusl. 170, Kaina ..... 60c.

Užkapotas žvirblys. Apysaka V. J. Nemirovič — Dančenko. Pusl. 24, Kaina ..... 10c.

Žibutė arba pirmiejie pavasario žiedai, eilės Jovaro. Telpa 17 įvairių eilių parašytų vieno iš gabiausių eilių rašėjo Jovaro; laikraščiuose kritika šią knygelę augščiaus iškėlė, negu kokias kitas eilės, Pusl. 15, Kaina ..... 5c.

Žmonių Savivalda Naujoje Zelandijoje. N. Čumakov'o. Iš rusų kalbos vertė A. Žuvis. Pusl. 35, Kaina 10c.

Žmonių užtarytojai Broliai Grakchai. Vertė iš rusų kalbos Šermukšnė. Pusl. 32. Kaina 10c

Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Sutaisė Antanas Lalis. Pusl. 382, iki šiol turėjome tik su apdarais po $2.00, dabar kas nori pigiaus nusipirkti, tai popieros viršais, kaina $1.00

Žodynas Lenkiškai - Lietuviškai - Rusiškas. Sutaisytas kun. Juozapo Ambraziejaus Laikraščio redaktoriaus "Šviesa". Pusl. 552 Kaina $2.80

Że stosunków litewsko-polskich, Głosy Litwinów. Audiatur et altera pars. Išleista rupesčia J. K. rybotame skaitliuje egzempliorių. Sutaisė Girų Liudas. Pusl. 231. Kaina $1.50

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Diržulaitis, 97 Grand Street
Ant. Jankauskas, 77 Gold Street.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
W. Dackeviče, 144 Grand Street.

Baltimore, Md.
Jur. Diemedis, 521 Columbia Ave.
Jonas Luisa, 521 W. Lombard St.

Bridgeport, Conn.
Kazys Lendraitis, 324 Warren Street.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 221 W. Wabansia Ave.
J. Vasiliauskas, 2498 Kensington Ave.

Elizabeth, N. J.
Dom. Bočkus, 211 First St.

Elmora, Pa.
Antanas Reklaitis.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99½ Oak Street.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Bielek, 1135 St. Ekatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Ješinskas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 — 8-th Street.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesniauskas, 347 Rodney Street.
S. Rinkevičia, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Chicago, Ill.
Charles Laban, 10802 Michigan Ave.
Juozas Volmeris, 168 W. 18th St.

Cambridgeport, Mass
Pet. Bartkevičius, 719a Main St.
C. Kavolius, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville Ave.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
And. Mačis, 138 So. Main Street.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.

Springfield, Ill.
Jur. Tachilauckas, 710 Enos Ave.

Turners Falls, Mass.
K. P. Šimkonis.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šlikas.

GERI LAIKAI.

Išrinkus naują prezidentą geri laikai sugrįžta. Nėra abejonės kad per kelis metus turėsime daug darbo ir gerą uždarbį. Taigi kiekvienam yra dabar gera proga nusipirkti sau gerą namą išmokestimis. Męs turime visokių namų ant išmokesties, nuo pigiausių iki brangausių. Nereikalaujate pirkti jeigu męs neužganėdinsime. Ateikite persitikrinti į musų ofisą. Męs parodysime musų namus ir pasakysime jų kainas dykai. Daugumas žmonių, kurie nuo mus pirko, džiaugiasi dabar, todėl ir tie, kurie dar neturi savo namų, atėję į musų ofisą, persitikrins, kad pas mus gali rasti daugiau namų sau patinkamų, ir maža kaina, negu kur kitur. Perkantiems nuo mųs namus, męs skoliname pinigus, kiek jiems truksta. Nelaukite ilgiau, bet ateikite tuojaus, kad žinotumėte, ką męs turime ir kokiomis kainomis.

Perskaitykite su atidžia žemiau paduotą surašą musų namų ir tėmykite jų kainas.

Už $300 ant rankos, o lykį į išmokestį randa, nupirksite 2 lubų murinį namą, 2 pagyvenimais po 6 ruimus ant Quinn gat., arti 31 gat. Kaina $2950

Už $300 ant rankos, o lykį į išmokestį randa, nupirksite 2 lubų murinį namą, 2 pagyvenimais po 4 ruimus ant 37 gat., arti Parnell. Kaina $2750

Už $250 iš kalno, o lykį ant išmokesties, nupirksite 2 lubų medinį namą ant 43 gat., arti Wentworth Ave. Randa $32 į mėnesį. Kaina ...$2250

Puikus medinis namas, 2 gyvenimai; ant Lowe Ave., arti 36 gat. Randa $264 į metus. Kaina tiktai $1.700

2 lubų, pusė muro, pusė medžio namas, keturi gyvenimai; ant Poplar Ave., arti 31 gat. Randa $360 į metus. Kaina..... $2.500

2 ir 3 lubų mediniai namai ant Emerald Ave., arti 32 gat. Randa nuo $300 iki $472 į metus, Kaina nuo .....$3.000 iki $3.500

Už $150 iš kalno, o lykį išmokestim, nupirksite medinį namą 4 ruimų ant 37 Pl., arti Kedzie Ave. Kaina....$900

2 lubų medinis namas ant Emerald Ave., arti 36 gat. Randa $228 į metus. Kaina..... $1.600

Puikus 2 lubų murinis namas, 4 gyvenimai; ant Union Ave., arti 36 gat. Randa $444 į metus. Kaina tiktai $3.500

Murinis namas ant 37 gat. Randa $240 į metus. Kaina $2.000

Gražus 2 lubų murinis namas, 4 gyvenimams, akmeninis ponamis, pastogė džiovinimui skalbinių. Geras tvartas arkliui laikyti. Ant 35 Pl., arti Auburn Ave. Randa $450 į metus. Kaina $4.100

Puikus murinis namas, 2 lubų, aukštas ponamis, su gerai įtaisyta skalbykla, 4 šeimynos gyvena, 19 ruimų. 3 vanos ir kiti naujausi įtaisymai. Gera pastogė. Randa neša $612 į metus. Tramvajai eina pro pačias duris. Arti 33 gat. $5.100

Parsiduoda šitie Namai.

NUMAŽINTOS KAINOS.

2 lubų murinis namas, 14 ruimų. Lotas 25x147. Randa $30. Kaina ..... $3.000. Tas namas yra ant 38 ul. terp Auburn Ave. ir Gage St.

Halsted St., terp 56 ir 57.
Medinis namas 1½ lubų ir ponamis. Randa $15. Kaina ..... $2.800.

Lowe Ave., arti 33-čios ul.
Murinis namas, akmenų pamatai. Randa $24. Kaina ..... $3.200.

2 lubų medinis namas ant 38 ir Gage ul. Kampinis. 8 ruimai. Lotas 33x147½. Randa $16. Gera vieta vaizbai. Kaina ..... $2.000.

2 lubų murinis namas, ant Wallace, arti 33 ul. Kaina ..... $2.700.

Union Ave. arti 35 St.
2 namai, ant 2 lotų, po 3 gyvenimus 6 ruimų. Kaina $10.000

Marshfield Ave. arti 35 St.
2 lubų, 16 ruimų, medinis namas. Puikus. Kaina $3.500

31 St. arti Emerald Ave.
3 lubų murinis namas, su krautuve, 5 gyvenimai ir krautuvė. Kaina $7.500

33rd St. terp Halsted ir Auburn Ave.
Murinis namas. Randa $42 į mėnesį. Kaina $4.000

37th arti Wallace St.
Murinis namas. Krautuvė ir 4 rumai. Kaina $2.000

Murinis namas. Krautuvė ir 5 rumai. Kaina $2.000

Emerald ave.
Terp 32-ros ir 33-čios ul. ....Prekė
2 lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00

3 lubų, 3 flatų medinis namas $3500.00

2 lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00

2 lubų, 2 flatų medinis namas $1800.00

2 lubų, 2 flatų medinis namas $3500.00

Emerald ave. terp 36-tos ir 37-tos ul.
2 lubų, 2 flatų medinis namas $1600.00

Wallace St., terp 28 ir 29 ul.
3 lubų, 3 flatų murinis namas $5300.00

Wallace St., terp 29 ir 30 ul.
4 lubų, 4 flatų murinis namas $8000.00

Wallace St., prie 37 ul.
2 lubų, 3 flatai ir 1 štoras murinis namas $7500.00

31st St. terp Emerald ir Union aves
3 lubų, 6 flatai murinis namas $10000.00

2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $4000.00

31st Place terp Auburn ave. ir Morgan St.
1 lubų, 2 flatų murinis namas $2200.00

2 lubų, 4 flatų murinis namas $4500.00

31st Place, terp Morgan ir Musprat ul.
2 lubų, 4 flatų murinis namas $3000.00

35th Place, terp Auburn ave. ir Gage St.
2 lubų, 4 flatų ir užpakalyje 1 lubų 1 flato abu murinial namai $5.300

Lowe Ave., terp 36 ir 37 ul.
2 lubų medinis namas, 4 gyvenimai, 16 ruimų $2.200

Lowe Ave., terp 38 ir 39 ul.
9 ruimų medinis namas $1.700

Laflin St., terp 68 ir 69 ul., arti Ogden Park.
6 ruimų medinis namas $2.000

LOWE AVE. Tarp 32-ros ir 33-čios ul. 2 lubų murinis namas. Randa $42. Kaina $5000.00

THROOP ST. Tarp Lyman ir Archer Ave. 2 lubų murinis namas, lotas 50x125. Kaina $2500.00

SOUTH HALSTED ST. Tarp 34-tos ir 35-tos ul. 2 lub murinis namas. Štoras. Randa $52. Kaina $5200.00

2 lubų, 5 flatų murinis namas $4200.00

33-d Place, terp Halsted St. ir Auburn ave.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3100.00

Poplar ave., arti 31mos ul.
6 ruimų murinis namas ir 9 pėdų augštas basementas $2200.00
8 ruimų medinis namas $2500.00

Union ave., terp 31 ir 32 ul.
3 lubų, 2 flatų murinis namas $9000.00

2 lubų, 2 flatų murinis namas $5700.00

Auburn ave., trep 33 ir 34 ul.
1 lubų, 1 flato murinis namas ir 2 lotai $4000.00

1 lubų, 2 flotų medinis namas $2500.00

Aubur Ave., terp 31 ir 32 ul.
3 lubų murinis namas, naujas $5.900

Morgan St., terp 32 ir 33 ul.
4 lubų, 6 flatų ir štoras, murinis namas.....$18.000.00

Morgan St., terp 63 ir 64 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas, akmenjo pryšakis ir trepai..$6200.00

Illinois Court, terp 32 ir 33 ul.
4 ruimų murinis namas $1200.00

Fisk St., terp 33 ir 34 ul.
2 lubų, apačia medžio, viršus muro, štoras ir vienas flatas 2000.00

Leavitt St., terp 23 ir 24 ul.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $7000.00

29th St., terp Quinn ir Throop ul.
5 ruimų murinis namas $1200.00

Halsted St., terp 31 ir 32 ul.
2 lubų, 2 flatai ir štoras, murinis namas $6800.00

Burlington ave., terp 154 ir 155 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3300.00

5th ave., terp 42 ir 43 ul.
3 lubų medinis namas $4500.00

Grant Works ant 14 ul.
2 lubų, ant 2 lotų, 6 flačai, 2 štorai, medinis namas, parsiduoda su štoro fixtures....$8500.00

Grant Works 49 ave.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, medinis namas $5200.00

2 luboma, 2 gyvenimais, po 5 ruimus medinis namas ..... $2.000.

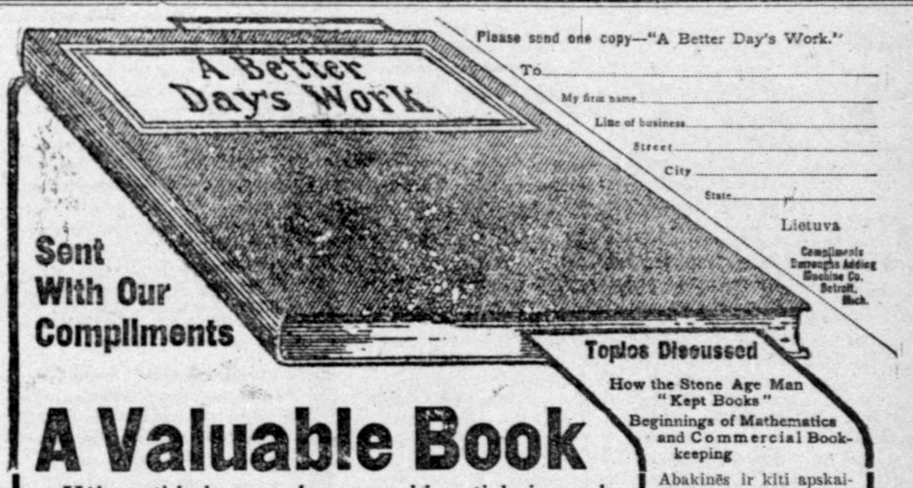

Topics Discussed

How the Stone Age Man "Kept Books"
Beginnings of Mathematics and Commercial Bookkeeping
Abakinės ir kiti apskaitymo budai
Vaizbininkystė senovės Babylone
Pradžia "Karboninio nuorašo"
Karulio Babbage'o "Skirmės mašina"
Atsiradimas šiolaikinės sudėjimo mašinos

Sutrumpinimo Nurodymai:

Kasdieniniai pinigų sulyginimai
Sandėlio užrašai ir inventarai
Sulyginamosios sanskaitos veikiančių išdavinių
Budai sužinojimo neužmokėtų apskaitų
Kaip apseiti su bandomu lykiu teisingai ir greitai
Perkartojimas pardožių retailinėj ir aplaminėj sankrovoj
Kaip apseiti su mėnesinėmis apskaitomis
Peržiurėjimas kasdieninio įrašo
Apsisaugojimas nuo bandomojo lykio kliučių
Trumpesnis ir geresnis budas apseiti su įplaukusiais pinigais
Žymėjimas sanrašų su mašina
Apsiėjimas su išmokestiniu surašu greitai ir tikrai
Padauginimas numažintas pusiau
Atėmimas trumpesniu laiku
Laiką tausojąs dalinimo budas
Aprėpimas čekinių skaitlinių su mašina
Sužinojimas lėšų dienos darbo
Darbo lėšos pagal stukius — Trumpesnis budas
Medžiagos lėšos pagal stukius
Suradimas lėšų šmotų
Medvilnės sanrašos padaromos su trečdaliu laiko
Tausojimas laiko sudedant ir surašant tonus ir centnerius
Apsiėjimas su sudėjimu pėdų, colių ir colių trupinių
Sumanymas suderinimui bankinių lykių
Žymėjimas didžiausiomis visumomis
Žymėjimas statistikos ir tt., ir tt.

A Valuable Book

Užimanti kaip apysaka, pamokinanti kaip rankvedis. Ji paduoda istoriją apskaitymo, pradedant šimtmečiais prieš laiką, kuomet sątarvės buvo žymėjamos rinteliais ant lazdos. Paduoda suglaustoje formoje šimtus nurodymų greito apskaitymo ir naujus budus apėjimo su smulkmenomis, kurie pagelbės kiekvienam vaizbininkui—pirmininkui, užveizdai ar raštininkui—įgyti geresnį dienos darbą. Tai nėra Burroughs' Kataliogas. Tai yra išeiga moksliško tardymo ir vaizbiško patyrimo, kurią skaitysi su pasimėgimu ir nauda. Ji yra verta vietos tavo knygyne. Reikalauk jos savo antrašuotu laišku ar šituoju kuponu.

BURROUGHS

(Devynios iš dešimtės pardavinėjamų sudėjimo ir sutraukimo mašinų yra Burroughs)

Sudėjimo ir Sutraukimo Skaitlinių Mašinos

buvo įkvėpimu daugeliui pagerintų budų, apkalbėtų knygoje ir vartojamų po šiai dienai.

Kokia nebutų tavo vaizba, Burroughs bus tau neapsakoma pagelba. Burroughs'o yra 58 rųšys, pritaikomos kiekvienai vaizbai, pradedant nuo kaimiškos valgių sankrovo iki miesto bankai. Ji apsirupins visais, smegenis bukinančiais mažmožiais greitai ir teisingai ir paliks laiko tau ir tavo raštininkams kitiems reikalams.

Ji pereina žinovą visokių skaitliškų veikmių, be suklydimo. Męs pirodysime šitą ir parodysime kodėl Burroughs yra geresnė už visas kitas sudėjimo mašinas sulyg padarymo ir išmėginimu pakaktinu

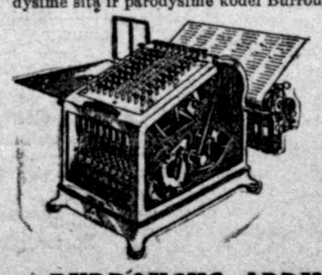

Išmėginimu Dovanai

tavo ofise. Reikalaudamas musų dovaninės knygelės "A Better Day's Work", paklausk taipgi žinių apie Burroughs, ir parašyk koksai yra budas tavo vaizbos.

(Ranka ar elektra varoma).

BURROUGHS ADDING MACHINE CO.

DETROIT, MICHIGAN, U. S. A. 65 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C., ENGLAND.

GERA NAUJIENA Kenčiantiems MUSU DRAUGAM Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokės tau atsišaukti į **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš ėjimą gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoseklų ir laikantį išgydymą kožnos ligos, kurią prisilima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusiminęs, silpnas ir nuilsęs, pavargęs rytmečiais, truksta noro, be gyvybės, lengvai nuvargstantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gėdysi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys įdubusios ir nečystos, pajuodavę paakiai, spaugai, plėtmai ar kitoki išbėrimai ant odos, nemorališki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszka Silpnybe

nesuaugusios ir šaltos dalys, nusistojimas šlapume paliktame per naktį, pienėtas šlapumas, skausmai strėnose, turi nesveikumą puslės ar inkstų? Išsiputimą Gyslų Maišelyj; Užsendintą Puletekį; Užakimą Varpskylės; Syfilitišką Užnuodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gėdingą nervų, odos, kraujo ar užsendintą ligą? Ar skruostai įdubę, žymus rupesčio išreiškimas ant veido, neramus naktyje, mainančio upo, silpnas vyriškumas, turi užkurduses dalis, priešlaikinį nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklę ir tt.?

Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic

užtikrins tau pilną ir laikantį ant visados išgijimą, jeigu jie nuspręs, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerėjimą iš pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip išbėgimai sėklos nakties laike, arba slaptingas nubėgimas sėklos su šlapumu. Tas padaro žmogų netinkančiu prie darbo, ženatvės ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystės blogų darbų, naturališko silpnumo ar nuo pertankaus užganėdinimo lytiškų geidimų.

Męs tikrai tave išgydysime.

Męs gydom ir išgydom sėklos nubėgimus, nervų nusilpnėjimą, užsenėjusį puletekį, syfilį, nenaturališkus bėgimus, patžagystą, inkstų ir puslės ligas, telsybę sakant, **visas Vyrų Ligas.** Visos kliutys laimingam ženybiniam gyvenime bus prašalintos. Tukstančius jaunų ir pusamžinių vyrų kasmet prieš laiką nušluoja į grabą jaunystės išdykumai, per taukus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors vieną iš virš paminėtų ženklų, pasirodavyk su mumis pakol da nėra per vėlu.

Roda tau nieko nekaštuoja, o gali užčedyti daug kentėjimų.

Valandos priėmimo ligonių: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitomis šventoms dienoms: nuo 10 ryto iki 12 val. pietų tiktai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

Jau išėjo iš-po Spaudos

"LIETUVOS"

Kalendorius

1909 Metams

Sutaisytas J. Ilgaudo

KALENDORIŠKOJI DALIS panaši pernykščiam kalendoriui, tik labiau pagerinta ir papildyta.

STATISTIŠKOJI DALIS yra daug kuom papildyta: Mirčių statistika, svarbiausios priežastys mirties Suv. Valst., kiek miršta žmonių didžiuose miestuose Suv. Valst. Indijonų rezervacijos ir kiek jose indijonų gyvena. Valstybių skolos svarbiausių viešpatysčių. Knygų produkcija svarbiausių tautų į vienus metus ir daugiau visokių statistikų.

PAMOKINANČIOJI DALIS: Gyvenimo patarimai (Sig. Saduagli). Alkoholiaus gėrimas ir jo pasekmės. Kapitalas ir darbas (ekonomiškas pasikalbėjimas). Šis tas apie mašinas ir kitos žinios.

BELETRISTIŠKOJI DALIS: Persenas (škica J. Greie-Cramer). Vagis. Kodėl? (Emile Zola.) Karalius ir jo batų valytojas (legenda — Georg Ruseler). Sapnas Koperniko (legenda — Georg Ruseler). Kaip žmonės liekasi dievais. (A. E. Elmhain.) ir daug kitų trumpų apysakėlių.

MAIŠYTOJI DALIS: Ilgiausios upės. Augščiausi kalnai. Giliausios jurės. Labiausiai prasiplatinusios šešios kalbos. Didžiausi kanalai ant svieto. Vėjo greitumas ir jiega. Kaip įspėti, kokiu greitumu traukinys bėga. Lenta, parodanti skaitlių dienų nuo bile vienos dienos kokio nors mėnesio. Kometos arba uodeguotos žvaigždės. Planėtinė sistema musų saulės. Mintys, patarmės ir juokai.

EILĖS: Ella Wheeler Wilcox. Upas — J. J. Ruduo — M. Lietuvaitės. Kodėl negiedi? — M. Lietuvaitės. Pabudimas — J. G. Už jurių-marių — J. J. Daili naktis —vertimas iš Goethės J. J.

Šitą Kalendorių gaus metiniai "Lietuvos" skaitytojai dykai. Todėl tegul kiekvienas užsisako "Lietuvą" ištisiems metams. Kaina $2.00.

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lotai!

GERI BIZNIUI LOTAI.

Ant Halsted St., arti "Lietuvos" namo. 50x137 pėdas. Specijališkos rinkliavos už gatvę užmokėtos. Tėmykit ilgumą lotų, 12 pėdų ilgesni, negu paprastai. Kaina $2.500

Ant Halsted St., arti "Lietuvos" namo, terp 33 ir 34 gat. 24x125 pėdas. 2 rinkliavos už gatvę užmokėtos. Kaina $800

Ant Western ave. bulvaro terp 43-čios ir 45 ul. puikus lotai ant rezidencijų. Kainos nuo $250.00 ir augščiau. Pirk šiuos lotus dabar, nes kainos jų netrukus pasidvejos.

Telpgi turime daugybę visokių kitoniškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusės miesto Chicagoo.

Lotas ant 69 place terp Hoyne Av. ir Leavitt St. arti tramvajų linijos, pirkšnių šalygatvis, vanduo, gazas, srutynė. Kaina tiktai ..... $300.

Artimesnėms žinioms kreipkitės pas

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

JEI TAU PATINKA

GERA DEGTINE

Rašyk mums tuojaus

Ir pasirupink gauti

DYKAI PILNA KVORTA

TIKROS GERIAUSIOS DEGTINĖS.

Security Co., 205 So. Water St., Chicago, Ill.
Vardas
Adresas

KAIP PADARYTI MONUS

Yra tai knyga aprašanti kaip padaryti **63 monus** be jokių aparatų ir didelio išsilavinimo. Monus gali kiekvienas padaryti ir lengvai uždirbti didelius pinigus. Daugumas išsimokinusių iš tos knygos uždirba po $10 ir $20 ant vakaro. Tamista ir gali tiek uždirbti, jeigu tik to nori. O kodėl nenorėti, jeigu galima? Nusipirk šitą knygą ir uždirbsi lengvai. Knygos prekė **tiktai 50c.** Pinigus siųsk Money Orderiu arba markėms.

J. ILGAUDAS
3312 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

LIETUVOS UKININKAS.

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir kitus naudingus skaitymus.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Užsimokantiems už metus, gaus dovanai "Vilniaus Kalendorių" 1909 m. vertą 50c.

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3141 Union Ave., Chicago, Ill.

ADRESAI VIRŠININKU "ŽINYČIOS" DR-STES

Prezidentas—**J. J. Hertmanavičia,** 3252 South Halsted Street

Vice-Prez.—**Justinas Jakavičia,** 1512 W. 19th Street

1-mas Raštininkas—**M. M. Juška,** 581 W. 22nd Street

2-ras Raštininkas—**Aleksandra Olszewskis,** 1418 W. 21st Place

Kasierius—**Niceforas Žilevičia,**

General-Užveizėtojas—**A. Olszewskis,** 3252 South Halsted Street

Visi CHICAGO, ILL.

Su visokiais reikalais prie "Žinyčios", kaip tai apžiurėjimui žemės farmai, ar prisirašyme prie Dr-stės "Žinyčios" ir nusipirkime nuo jos akcijų, kreipkitės visada ar tai raštu ar asabiškai prie jos generališko užveizėtojo adresu:

"Žinyčia", A. Olszewski, Mgr.
3252 So. Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, ražančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių. Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Telpgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Sale Lietuviškos Bažnyčios).

Telefonas Yards 3162

Dr. A. L. Graiczunas
3312 S. Halsted Street :: Chicago

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi pranešu gerbiamai publikai, jog esiu seniausiu gydytoju ant Bridgeporto, praktikuodamas 17 metų. Dabar savo ofisą perkėliau į savo namus po nr.

3149 S. Morgan St.
Kampas 32ros gatvės

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti, kaip ir lygšiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Daru visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687.

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan Street
Kampas 32ros gatvės.

Nauji Zaislai

Atvežti iš Lietuvos.

Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais keliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kauleli; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kauleli metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Im. 17 akmenų Gelžkelinis Laikrodėlis.

Stiebeliu užsukamas ir nustatomas, vyriško ar moteriško didumo. **20 metų sukaustais** raštuotais dviguboms medžioklinėmis lukštais, puikiai graviruotais. Laikų **kaip rodyti laiką,** ypatingai priimtinytes **gelžkelyams, reikalaujantiems užtikro laikrodėlio. Užtikrinamas 20 metų. Specialiokas pasiuntinys.** Męs pasiųsime šitą laikrodėlį kokiu nebuk adresu **C.O.D. $5.75** ir persiuntimo lėšos su tiesa pilno ištyrimo. Jei nebus toks, kaip pasakyta, **nemokėk nė vieno cento. Atmink,** gal tau parsiųsta užmokėti $35.00 už tokį pat laikrodėlį, jei pirksi jį pas kokį sankrovininką. Labai puikus 14 kar. **sukoustas graudinelis ir pakabas dykai** su kiekvienu laikrodėliu. Adresuok:

Excelsior Watch Co.
900 Athenaeum Bldg., Chicago.

Dr. P. Wiegner
(Iš Latvijos)
Priima ligonius savo ofise
3315 S. Morgan st
Kasdien iki 2 val. po pietų ir nuo 6 val. vakare
Telefonas Yards 709

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po.....52½
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..53
Virš 1000 rublių, rublis po 51½

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. 1532 Yard

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Telpgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Marė Laukienė
Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2268

Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažniai atsakančiai po gimdymo. Ofisas ir gyvenimas Olszewskio name 3252 S. Halsted st.

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo pulkius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. 8TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

VISAI DYKAI

Prisiųsk mum porą markių, savo tikrą vardą, pravardę ir adresą, o mes tamistai nusiųsime No. 8 katalogą, didžiausią lietuviško je kalboje, čė didelį puslapį. Jame telpa telsingi aprašymai apie suviršė 200 visokių kunišką nesveikumų, vyrų, moterų ir vaikų. Išaiškina pradžią, priežastį ir pasekmes ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Telpa paveikslai ir prekės visokių naujausių electro-gydančių aparatų, Roberinių daiktų, Magiškų aparatų, Drukuojamų ir Rašomų Mašinų, Stereoskopų ir jiem Paveikslų, Armonikų, Koncertinų, Iritrvų ir daugel kitokių kožnam reikalingų daiktų. Rašyk tuojaus. John I. Bagdžiunas, Propr. Adresuok telp:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
25 PILSEN STATION CHICAGO, ILL.

VYRAMS TIKTAI

Kas gali but matyta

GALERIJOJ MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.
arti Harrison gatvės

INEJIMAS DYKAI!

Žingeidumai Pathologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organų

Tyrinėk pradžią ir išsivystymą žmogiškos rasos nuo lopšio iki grabo, pamatyk keistumus gamtos, žingeidumus ir milžiniškumus.

Tyrinėk įtekmę ligos ir paleistuvystės, perstatytas gyv didumi figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus išrodinėtojas atsakinėja visokius klausimus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI!

Atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakčiui.

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

VISI DABAR SKAITYKITE!

„VADOVAS IN SVEIKATA"

Naujausios ketvirtos laidos.

Ta garsioji knyga parašyta **Dr. E. C. Collins,** bet paskutinė laida padidinta, su daug naujų išaiškinimų, visokios ligos, jų vardai, kaip nuo ligų išsisergėti, išsigydyti ir kaip buti sveiku. Daug žingeidžių paslaptybių aprašyta laimingam ženybiniui gyvenimui,

su nauju priedu, 228 lapų dydžio, pripildyta ir išleista

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO!

TĄ KNYGĄ SKAITYTOJUI IR KLAUSYTOJUI suteiks tikrą rodą gyvenime, kaip but sveiku, o sergantiems kur ir kaip išsigydit. Yra tai pirmutinė lietuviškoj kalboj, tokia naudinga knyga.

„VADOVĄ IN SVEIKATĄ" kuris tik perskaitys, netik mokės nuo visokių ir užsikrečiamų ligų išsisergėti, bet ir daktariškam moksle apsišvies.

Toje knygoje apart aprašymų yra daug paveikslų, kad žmogaus subudavojimą ir vidurines paslaptis kaip zerkole permatys,— teip atvirai ik šiol nieks nedrįso viską parodyti.

„VADOVAS IN SVEIKATĄ" yra labai naudinga seniems ir jauniems, vyrams ir moterims, apsivedusiems ir jaunikiams, kiekvienoje stuboje ji turėtų rastis. Tik viską dasižinosi, kaip pačią knygą perskaitysi. Ji tukstančius sveikais padarė, kitus nuo mirties išgelbėjo ir gyvena laimingai.

SZIOS PASKUTINES LAIDOS IR VEL 100,000 ISZLEISTA,

kurie dar neturit, todėl pasirupinkite tą knygą, yra tai kaipir turėti daktarą savo namuose. Dabar „V. in S." stora, didelė knyga, bet jos prekė ta pati, **tik 45 cen.,** vienok kad ji labui visuomenės išduota, tad kiekvienam bus prisiųsta **VISAI DOVANAI,** kuris atsiųs tik už prisiuntimą **10 cen. markėms.**

Jei sergi pirmiau nekaip kreipsiesi prie kokio nors daktaro, tai reikėlauk ir perskaityk „VADOVAS IN SVEIKATĄ". Sergantiems męs rodijame skaityti apie **REUMATIZMĄ, PLAUČIŲ, KEPENŲ, INKSTŲ, ŠIRDIES, VIDURIŲ, VYRŲ IR APIE MOTERŲ** ligas. Sveikiems kitus skyrius, nes kiekvienas straipsnis labai akyvas ir naudingas. „V. in S." reikalinga kiekvienam, tai perskaitęs nepateks į ligos nasrus.

Teipat išleidėjai „VADOVO IN SVEIKATA" uzlaiko grynas, geriausias gyduoles, kokias tik gamta ir mokslas išduoda, ir išsiuntinėja visur. Rašant adresuot:

The Collins New York Medical Institute, Inc.
140 W. 34 Str., New York, N. Y.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS

Varicocelę ir HYDROCELĘ t.y. pagadintas gyslas Be peilio ir skausmų.

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocelę. Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimb, nusilpnėjimu nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Šitokius pasiulymus duodame visiems tiems, kurie buvo gydomi visokių kitų daktarų be jokios pasekmės ir išdavė pinigus dykai; todėl noriu jums parodyti, kad mano budas yra vienintelis ir su juo išgydysiu ant visada.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI. Sergantiejie dusulu, bronchitu ir plaučių ligomis išgydomi galutinai naujausia mano metoda.

Slaptingos Vyrų Ligos. Aš išgydau greitai ir ant visada kiekvieną slaptingą vyrų ligą; užlaikau viską didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas Ligas. Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę ir kitas, išgydau pasekmingiausiai pagal mano metodos sutalsytus vaistus.

Kraujo Užnuodyjimus ir odos ligas, paveizdan: išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir visokias kitas ligas **išgydau ant visados.**

Kalbu lietuviškai!

Dr. L. E. ZINS, 41 So. Clark St., Chicago, Ill.
Tarpe Lake ir Randolph Street

PRIĖMIMO VALANDOS: nuo 8 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

"RAISTĄ" (The Jungle) DUODU DOVANA!

Skaitytojams "Lietuvos" ir "Vienybės L.", kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos "RAISTAS" nėsi dar skaitęs, tai visai mažai tečinai Amerikos g u d r y b e s, s u k t y b e s ir, teip vadinamą jos. g e r o v ę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinkilų, nes neturi gana patyrimo. "RAISTAS" tai knyga patyrimų.

Perskaitęs "RAISTĄ" teippat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos ir kodėl bedarbės kįla, o tnomi ir kaip galima turėti visuomet darbas ir gyventi laimingai.

„RAISTAS" dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

"RAISTAS", kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tnomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje.

"RAISTO" kaina **$1.00,** perkant pačią knygą. Prenumerata laikraščių "Lietuvos" ar "Vien. Liet." metams **$2.00.** Bet kas naujai užsisakis "Lietuvą" ar "Vien. Liet." metams, prisiųsdamas man **$2.00,** apturės metams vieną šitų laikraščių ir "RAISTĄ" **dykai.**

Šiuntimui prenumeratos adresas: **J. Naujokas, Madison Sq. box 189, New York, N. Y.**

Kiekvienas lietuvys inteligentas pripažins didelę vertę knygos "Raistas".

Męs Apdraudžiame

(Insuriname)

Nuo **Ugnies** visokį turtą, ar tai butų namai, naminiai daiktai, vaizba ar kitoniškas turtas.

Nuo **Vagių** ir **Plėšikų.** Nuo **Ligos** ir **Sužeidimų.** Nuo **Mirties.**

Męs apdraudžiame VISKĄ ir nuo VISOKIŲ NELAIMIŲ

Kiekvienoj nelaimėj pinigai yra reikalingi, todėl nusipirkite pas mus Apdraudimo Raštą (Insurance Policy), o atsitikime ar ugnies, ar ligos, ar mirties, ar kitokios nelaimės, nereikalausite rupintis apie pinigus. Apdraudimo Kompanija išmokės jums tiek pinigų, ant kiek jųs busite apsidraudę.

Apsidraudimo kainos yra labai mažos. Su apdraudimo reikalais kreipkitės pas

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Męs skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Augštai apmokami dosniai.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Syvosimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Serganti Vyrai!

Jauni ir pusamžiai, kurie kenčiate nuo ligų, nenusiminkite. Susiraminkite! Gelbėkite save! šaukitėsi prie mųs!

Eikite ten, kur busite gydomi sanžiningai ir greitai pasveiksite! Sučėdysi laiką ir pinigus eidamas į Western Medical Dispensary. Patarimas dykai.

Sutinimai ir kitoki nesveikumai yra išgydomi trumpu laiku su kelioms dienoms musų originališku budu gydymo. Atsakančiai pritaikytas musų gydymas yra tikriausiás ir nuodugniausias budas ant svieto, pasiekimui nuodugnaus išgydymo. Negaišink laiko ir nėstatyk pavojui savo sveikatos, klausdamas patarimo pas aptiekorių ar draugą. Jei nėsi atsakančiai gydomas, tai gali buti tikras, kad turėsi tą ligą per visą savo amzių ir ji visuomet atgabens tamistai nelaimę ir susikrimtimą. Męs išgydome tukstančius tokių ligų, dėlto kad turime joms ypatišką gydymą.

UŽSIKIMŠIMAS ARBA UŽAKIMAS VARPOS. Nedaro skirtumo kaip ilgai kenti nuo užakimo varpos ir kiek daktarų tamistą prigavo ir suvedžiojo, musų gydymas tamistą tikrai išgydys. Su musų gydymu nereikia jokio piaustymo. Musų gydymas yra geriausias visoj pasaulėj, be jokio skausmo jis prašalina nesveikumą ant visados.

UŽNUODIJIMAS KRAUJO. Jei vartojai nuodingus vaistus ir turi skausmus, žaizdas burnoje, gerklėje ar pratrukimus ant kokios nors dalies kuno, tai sergi nuo užnuodijimo kraujo, kurį gali išgydyti **Western Medical Dispensary.** Męs įleikome sunkiausiai išgydomų ligų prasčiausiame padėjime. Męs išvalysime tavo kraują grynai ir prašalinsime iš viso kuno įvairius nevalumus bei nuodus trumpesniu laiku negu kas kitas kokioj dalyj pasaulės.

GUMBUOTOS IR SUSISUKĘ GYSLOS. Tokį padėjimą gyslų męs išgydome be sugaišimo laiko, be jokio skausmo ir ant tuojaus. Musų gydymas prašalina visokius ligotus padėjimus, pagamina pilną bėgimą kraujo, sugrąžina greitai normališką sveikatą ir stiprumą. Skausmai pranyksta visai.

MĘS IŠGYDOME KUOMET KITIEMS NENUSISEKA.

Męs teipgi išgydome trumpu laiku visas ligas, kurios apsireiškia tarp jaunų, senų ir pusamžių vyrų. **PASIKLAUSIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI!** Viską užlaikome slaptybėje. Jei busi gydomas musų, niekas to nežinos. Męs turime tam tikrą gydymą kiekvienai ligai.

$10.00 vertės ištyrimas su X-spinduliais dykai.

Vyrai, mananti apsivesti, privalo atsišaukti pas mus dėl ištyrimo, idant žinoti ar jie tinka apsivedimui ar ne. Kitąsyk gali buti kune kokia liga, kuri kliudytų laimingam gyvenimui apsivedusiems.

Jeigu tamista turi kokį nesveikumą kune, paeinantį nuo peržengimo gamtos tiesų, tai nemėgink jo užslėpti žonatve, nes ženatvė tiktai gelbsti ligai įleisti šaknis giliau į kuną, o tada tavo sveikata galutinai sunyks.

Atsišauk ištyrimui į Western Medical Dispensary ofisą ir užsitikrink sau, kad esi tikras apsivesti.

IŠTYRIMAS IR PASITEIRAVIMAS DYKAI!

Nereikalaujame pinigų pradžiai gydymo. Jei negali ateiti pats, rašyk.

Western Medical Dispensary
91-93 E. Washington Street Chicago, Ill.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėldieniais ir šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras

A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuolusių, prilipido lakirmijusi is auksu, alchabu, amalgamu. Valandos: Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 2268

Dr. Marija Dowiatt-Sass
749 W. 18th Street
Tarpe Paulina ir Wood gatvių

Ofiso valandos: nuo 8:30 iki 10:30 ryto; nuo 2 iki 3:30 po pietų; nuo 7 iki 8:30 vak. Nedėliomis nuo 8:30 iki 11 tiktai. Telefonas Canal 1479.

Telefon Yards 471.

Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046